

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 135 (8841)

TRST, nedelja, 9. junija 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

SINDIKATI IZRAŽAJO RESNE POMISLEKE PO ODLOŽITVI SESTANKA Z VLADO

Težavno iskanje kompromisa med KD in PSI o osnovnih smernicah gospodarske politike

*Na sinočnji seji medministrskega sveta so se sporazumeli le o nekaterih
aspektih kmetijske politike in možnosti odplačila dolgov bolniških bla-
gajn - Še vedno odprto kočljivo vprašanje zamrznjenega kreditnega sistema*

TRST, 8. — Čeprav je slišati tudi mnogo govorov, da se bodo na seji gospodarskih ministrov vendarle sporazumeli o kompromisnem načinu izvajanja smernic za rešitev iz gospodarske krize, ki naj bi jih predstavili vlade nato orisali sindikatom na srečanju, glede katerega se še niso dogovorili, kdaj bo (sestanki) bil sicer odložen, je jasno, da se bo morala vlada kakorkoli pomeriti s sindikalnim gibanjem, če se misli resno lotiti pereče gospodarske krize, ki grozi, da se bo v nekaj mesecih spremenila v pravo katastrofo.

Malo po devetih zvečer je zapustil sejo medministrskega sveta minister za kmetijstvo demokratijskega tabora, Giovanni De Michelis. Časnikarji so ga vprašali, o čem so govorili. Odgovoril je, da o kmetijstvu, cenah in tarifah javnih storitev. Na vprašanje, če je bil dosežen spo-

razum o bistvenih vprašanjih (pri tem so očitno mislili na sporno vprašanje »zamrznjenega« kreditnega sistema), je Bisaglia odgovoril: »Zdi se, da smo zaključili. Nekaj minut pozneje je isto odgovoril socialdemokrat Tanassi, ki je še dodal, da ugotovijo sporazum doseženo v večernih urah in da torej ne bo potrebnih še ena seja medministrskega sveta. Seje so se udeležili naslednji ministri: Colombo (zaklad), Giolitti (proračun), Tanassi (financa), Mancini (južne pokrajine), Bisaglia (kmetijstvo), Bertoldi (delo), De Michelis (industrija), Vittorio Colombo (zdravstvo), Rumor (ki je prisel iz Milana šele v popoldanskih urah).

Pozneje, malo pred enajsto, je sejo zapustil minister Colombo, ki je časnikarjem dejal, da so na seji razpravljali o splošnih gospodarskih vprašanjih, da pa

»bomo morali še razpravljati«, kar pomeni, da je bil optimizem Bisaglie in Tanassija morda preuranjen. Minister Mancini, ki v vladi vodi skupno socialističnih ministrov, je nekaj minut pozneje potrdil časnikarjem, da sporazum še ni bil sklenjen. Časnikarji so ga vprašali, o čem so razpravljali na seji. Odgovoril je, da predvsem o vprašanju kreditnega sistema. »Še se sporazumeli?« je sledilo vprašanje. »Ne,« je bil lakoničen odgovor.

Mancini je nato dejal, da je verjetno, da se bodo gospodarski ministri še enkrat sestali jutri (v nedeljo). Za uro se baje niso še dogovorili, ker ni še znano, kdaj bo prost predsednik vlade Rumor, ki se mora udeležiti odprtja spomenika ob 50. obletnici umora poslanca Matteotija.

Najbolj kočljivo vprašanje, o katerem so ministri razpravljali, je bilo odmrznjenje kreditnega sistema, saj je sedanje stanje grozilo, da bi v kratkem prišlo do prave deflacije. Socialisti so se zavedali, da vodi politika KD in guvernerja državne banke Carlija k privajanju davčnega vijaka, zamrzovanja kreditiranja investicij in možnosti novega vala brezposelnosti že v prvih mesecih jeseni. Zato je vprašanje gospodarskih smernic za boj proti rastoči inflaciji postalo tako kočljivo in je, v določenem trenutku, ogrozilo sam obstoj vlade. Vodstvo PSI se je zavedalo, da bi vlada kriza v tem trenutku bila izredno nevarna stvar, posebno še v trenutku, ko plete reakcija svoje spletke proti demokratičnim republikanskim strukturam. Obenem pa so se zavedali, da ne smejo pustiti demokratičnim, saj bi v tem primeru prišlo do frontalnega spopada s sindikalnim gibanjem, kar bi brez dvoma ne pomagalo pri uresničevanju take gospodarske politike, ki naj v Italiji vsaj omili krizo, če že ne odpravi njenih poren.

V teh pogojih, ki jih je dovolj jasno opredelil CK PSI, so se socialistični ministri javili na sejo medministrskega sveta in vztrajno iskali možnosti za kompromis.

Po nekaterih vesteh je edina stvarna možnost, o kateri so med ministri našli skupen jezik, odplačilo dolgov bolniških blagajn z drugimi zdravstvenimi ustanovami. Vlada naj bi odplačala dolgove (verjetno s posredovanjem denarja), istočasno pa se lotila nekaterih aspektov zdravstvene reforme.

Kakršnakoli bo vsebina ukre-

pov, ki jih vlada namerava izvesti, pa je prav tako jasno, da jih bo morala preveriti skupaj s sindikalno federacijo CGIL, CISL in UIL, ki ni vezana na vladno koalicijo in odločno postavlja svoje zahteve, pri tem pa se mora meriti tudi z močno strujo, ki je prišla do izraza predvsem med kovinarji, po kateri je edini način, da se vlado prisili k spoštovanju sprejetih obveznosti zaostritev stavkovnega boja.

O tem bodo sindikati, ki jim je sklep, da se zaradi spora med KD in PSI odloži sestanek z vlado, ustvaril vrsto pomislekov, razpravljali na sejanju vodstva federacije CGIL, CISL in UIL 11. in 12. junija. Pred tem se bodo sestala vodstva posameznih konfederacij. Centralni komitei UIL se je že začel v večernih urah s poročilom tajnika Vannija.

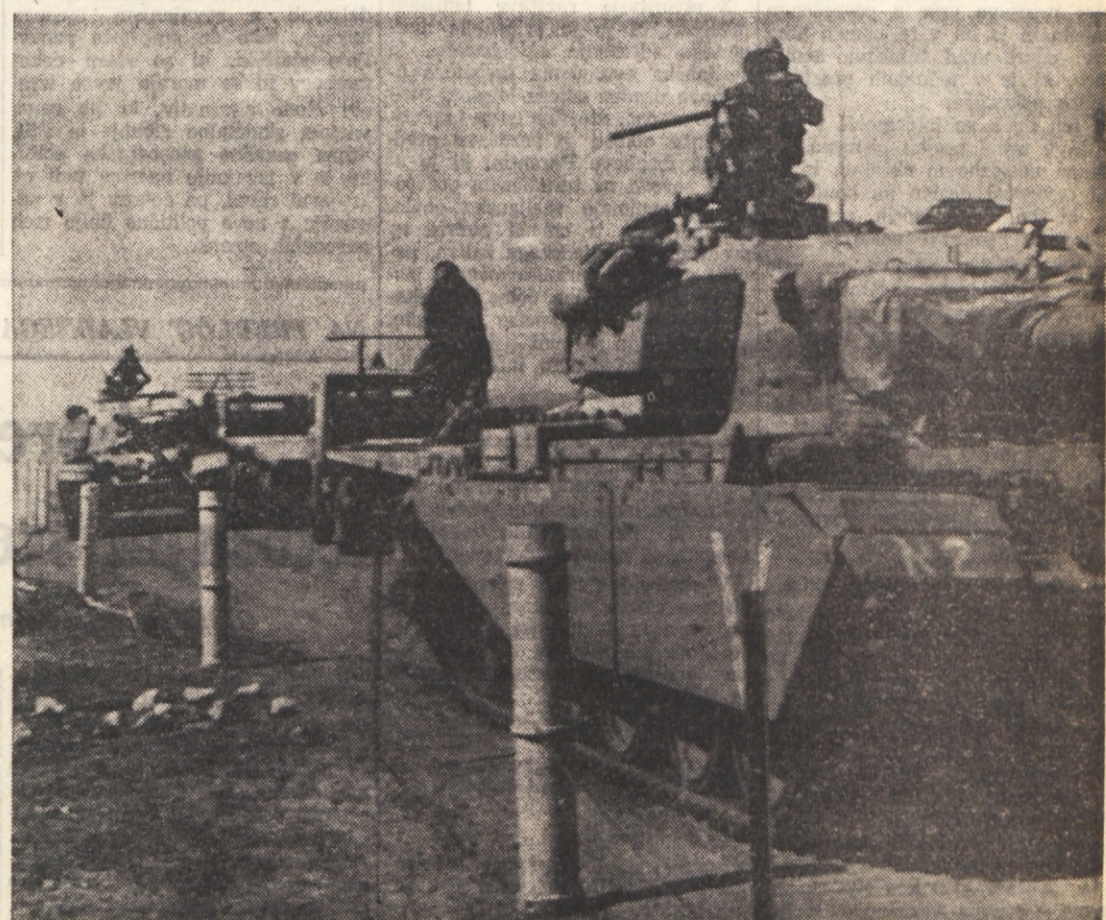
Iz izjav nekaterih sindikalistov

je čutili, da si sindikalisti veliko obetajo od socialistov in drugih reformatorskih sil v vladi, od katerih si pričakujejo predvsem, da bodo vtrajno zagovarjali najustrešnejše in bolj elastične kreditne politike, diferencirane davčnega pritiska in odpovedi »čisti deflacije« gospodarski politiki.

Tako je član tajništva CGIL Didò dejal, da je odložitve sestanka s sindikati dokazala, da obstajata v vladi dve liniji. »Ne smemo izgubljati časa,« je dejal, »kajti škodljive posledice restriktivnih ukrepov vlade so občutne in nihče si ne sme predstavljati, da se bo lahko dolgo časa izogibal zahtevam sindikalnega gibanja.«

»Reformatorske politične sile« je zaključil Didò, »morajo torej nastopiti v pripravljenosti, da bodo sindikati odločno nadaljevali s svojo akcijo vse dokler ne bodo sprejete njihove bistvene zahteve.«

Izraelski umik z dela Golana

Izraelskih vojnih ujetnikov ni več v nobeni arabski državi, dosledno se izvajajo določila pogodbe o umiku izraelskih in sirske čet na golanski področji. Egipt pripravlja slovesen sprejem ameriškega predsednika Nixonu, Palestinci pa odklanjajo ženevsko konferenco. Sestavek o položaju na Blžnjem vzhodu berite na zadnji strani

VČERAJ PRI MILANU

Odprta nova plinovoda iz ZSSR in Nizozemske

Italiji bosta dostavljala letno 12 milijard kubičnih metrov dragocenega naravnega plina

MILAN, 8. — Medtem ko se je v Rimu nadaljevala seja ministrov za gospodarska vprašanja, ki so razpravljali, v zvezi s resnimi nesoglasji, o eni najhujših gospodarskih kriz, ki pretresa Italijo, je predsednik vlade posl. Mariano Rumor svečano odprl »terminala« dveh metanovodov iz Sovjetske zveze in Holandske. S tema dvema plinovodoma bo Italija razpolagala od sedaj z 12 milijardami kubičnih metrov naravnega plina, pomembnega energetskega vira za industrijski pogon.

Svečanosti v kraju San Donato Milanese so se udeležili, poleg predsednika vlade Rumorja in predsednika državnega podjetja za oglikovodnike (ENI) Girolitta še ministri za zunanjo trgovino Matteotti in za državne soudeležbe Gullotti, nadalje predstavniki sovjetske vlade, minister za plinsko energijo Orudjev in namestnik ministra za zunanjo trgovino Osipov, holandski veleposlanik Henari, sovjetski veleposlanik Rižov in druge osebnosti. Svečanosti so se udeležili tudi predstavniki deželne uprave Furlanije. Julijske krajine, in sicer predsednik in tajnik deželnega sveta Alfredo Berzanti ter Dušan Lovriha, medtem ko je deželno vlado zastopal odbornik Nereo Stopper.

Rumor je, po priložnostnih govorih, pritisnil na gumb in prižgal, na razdaljo, dve velikanski plinski cevovodi na »terminalih« plinovodov in Camisano Vicentino in Mortara (pri Pavii). Ko se je svečanost končala, je Rumor odpoval v Rim, da bi se udeležil popoldanskega in večernega zasedanja medministrskega sestanka o gospodarstvu in odnosih s sindikati.

Plinovoda, ki sta začela tako delovati, sta dolga 744 oziroma 826 kilometrov. Prvi gre preko Holandske, Zvezne republike Nemčije in Švice, drugi pa preko Češkoslovaške in Avstrije. Ni dvoma, da bosta plinovoda pripomogla k okrepitevi energetske neodvisnosti italijanske industrije, pa čeprav le v manjšem »vrtilu«, saj je italijansko gospodarstvo — zaradi poprečnega »greznenja« izbir — še vedno za 75 odst. odvisno od nafte in točaj izpostavljen spekulacijam velikih petrolejskih družb s ceno surove nafte.

V priložnostnem govoru je predsednik vlade M. Rumor spregovoril tudi o italijanskem gospodarskem trenutku. Govoril je o nujnosti premostitve energetske krize, vendar pa je poudarjal, da gospodarska kriza ni posledica zunanjih, pač pa notranjih razmer. Zato je pozval italijansko ljudstvo, naj se pripravi na žrtve, ker da brez njih ni mogoče govoriti o premostitvi sedanjega stanja in jutrišnjem blagostanju.

PARIZ, 8. — Emilia Van Lennepa so ponovno izvolili za generalnega tajnika OCSF

V tork sestanek Kissinger-Genscher

BONN, 8. — V Bonnu so uradno sporočili, da se bo ameriški državni tajnik Henry Kissinger v tork sestal z novim zahodnonemškim zunanjim ministrom Genscherjem. Do sestanka bo prišlo v bližini avstrijske meje. Oba ministra bosta obravnavala vprašanja skupnega interesa.

Kissinger bo prisel v ponedeljek v Salzburg, kamor bo spremljal predsednika Nixon na njegovem potovanju na Blžnji vzhod. O Kissingerjevem obisku v Zahodni Nemčiji se je govorilo še za časa zaključne faze izraelsko-sirskega pogajanja. Potovanje so nato preklicali zaradi številnih obvez ameriškega zunanjega ministra.

PRED DEŽELNOBORSKIMI VOLITVAMI

DEL KOROŠKIH SLOVENCEV NAMERAVA NASTOPITI S SAMOSTOJNO LISTO

*Zreza slovenskih organizacij je potrdila svoj sklep, da ne bo
nastopila z lastno listo, niti skupaj z drugimi na skupni listi*

CELOVEČ, 8. — Klub slovenskih občinskih odborov na Koroškem je danes sklenil skupaj z Narodnim svetom in drugimi organizacijami koroških Slovencev in posamezniki oblikovati volilno skupnost za samostojen nastop na prihodnjih deželnozborskih volitvah. Za nosilca liste je predlagal dr. Pavla Apovnika, ki je kandidaturi tudi sprejel. Klub je na današnji seji tudi imenoval petčlanski ožji odbor, ki naj bi pripravil volilni program, določil ime volilne skupnosti ter sestavil celotno kandidatsko listo, ki bo štela 36 kandidatov.

Dr. Apovnik, kot nosilec liste, je na današnji tiskovni konferenci dejal, da bo volilni program zasnovan širše in da bo poleg stališča v zvezi s slovensko narodnostno skupnostjo zavzel stališča tudi do gospodarskih, socialnih in drugih problemov, postavljen pa bo tako, da bo sprejemljiv tudi za tiste nemško govoreče Korošce, ki želijo mir na Koroškem ob spoznanju, da je trajni mir mogoč le če bodo izpolnjena vsa določila avstrijske državne pogodbe.

Dr. Apovnik, ki je podpredsednik Zveze slovenskih organizacij, (Ta pa se je, kot je znano, iz-

rekla proti samostojnemu nastopu koroških Slovencev na volitvah), je tudi dejal, da je sprejel kandidaturu predvsem zato, ker se mu zdi platforma, ki jo predstavljata klub slovenskih občinskih odborov, v katerem so člani obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev, dovolj široka in dovolj močna tudi za nastop na deželnozborskih volitvah. Kot je izjavil, pa je sprejel kandidaturu tudi z določenimi pogoji, ki po njegovem mnenju zagotavljajo, da v okviru slovenske narodnostne skupnosti ne bo prišlo do medsebojnega boja ter razprtij. Poudaril je tudi, da niti klub slovenskih odborov niti volilna skupnost ne namerava postati tereta sila med koroškimi Slovenci in da mislita v narodnostno političnih vprašanjih delovati v soglasju z obema osrednjima organizacijama.

Ker se je klub slovenskih občinskih odborov obrnil tudi na Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem, naj bi podprla snujeno se volilno skupnost, sta nadzorni in upravni odbor Zveze slovenskih organizacij na skupni seji 6. junija letos ponovno razpravljala o stališču do teh volitev.

Kot je rečeno v sporočilu za

tisk, sta oba odbora ugotovila, da se položaj v ničemer ni tako spremenil, da bi bilo treba spreminjati že sprejeto stališče. Zato sta ponovno potrdila svoje stališče, da Zveza slovenskih organizacij na Koroškem na prihodnjih deželnozborskih volitvah ne bo nastopala ne samostojno z lastno listo in tudi ne skupaj s kakšno drugo volilno skupino na skupni listi.

Na seji je bilo kritično ugotovljeno, da snovanje take volilne formacije ne ustreza sklepom in tudi ne načelnim pogledom Zveze slovenskih organizacij, ki je vedno odklanjala nacionalno strankarsko politično izolacijo in zagovarjala potrebo povezovanja z demokratičnimi silami večinskega naroda. Slejkoprej pa ostane veljaven tudi njen sklep, da bo njeno priporočilo za to ali drugo volilno skupino ali stranko odvisno od tega, katera volilna skupina bo tako glede svojega volilnega programa kakor tudi glede svojih kandidatov še najbolj ustrezala ne le nacionalnim, marveč tudi družbeno-političnim predstavam Zveze slovenskih organizacij na Koroškem.

ZVONE ZORKO

DRŽAVNO PRAVDNIŠTVO V RIMU DOSLEJ IZDALO 15 ZAPORNIH NALOGOV

Pomembne izjave aretiranih fašistov o obstoju široko zasnovanega prevratniškega načrta

D'Intino zatrjuje, da je Fumagalli koordiniral dejavnost terorističnih skupin - Vedno bolj verjetna domneva o tesni povezavi med atentatom Brescii in smrtjo fašista Ferrarija, ki ga je raznesla bomba, ki jo je sam prevažal

BRESCIA, 8. — Tajnik enotnega protifašističnega odbora v Brescii Ettore Fermi je izjavil, da protifašistične sile niso zadovoljne s potekom preiskave o brescijskem pokolu. Fermi je dejal, da je protifašistični odbor večkrat izjavil, da se ne bodo zadovoljili s pogrebom in da bodo zahtevali dejstva. Zato so sklicali vse parlamentarne brescijske okrožja, ki se bodo v ponedeljek zjutraj sestali v pokrajinski palači, da bi določili skupno stališče, ki ga bodo zastopali v tork v Rimu na sestanku z notranjim ministrom, z ministrom za pravosodje in s podpredsednikom višjega sodnega sveta.

Medtem postaja vedno bolj jasna tesna povezava med smrtjo Silvia Ferrarija in pokolom na Trgu della Loggia. Silvio Ferrari, 22 let, sin

premožnega zastopnika avtorov lancia, je umrl v noči 19. maja, ko je eksplodirala bomba, ki jo je prevažal na svojem motornem kolesu. Nočni stražar je potem pričal, da je nekaj minut pred vide Ferrarija na njegovem motornem kolesu, na njem pa je vozil avto, ki je takoj po eksploziji izginil. Iste noči je zidnila s ceste giulla, v kateri je umrl fašista Carlo Valtorta. V avtu so določili letake in posode barve, s katero ponavadi pišejo po zidovih. V desničarskih izvenparlamentarnih krogi pravijo, da je bil Ferrari ubit. Ostane pa odprto vprašanje, kdo ga je ubil in zakaj. Najbolj verjetna domneva je tista, po kateri naj bi bil Ferrari eden bombasvih fašističnih organizacij, čigar naloga je bila organizirati, v okviru strategije napestosti, krvav atentat, pokol ob priložnosti shoda vojaškega polka »Luigi di Toscana«, ki bi ga potem naprtili levičarskim organizacijam. Sodstvo se o tej domnevi še ni izreklo, ni pa nobenih dokazov o tem, da bi bil Ferrari ubit.

V teku noči je policija aretirala tri prijatelje Silvia Ferrarija. Kaže, da je Ferrari bil na predvečer svoje smrti, skupno s prijateljem Nandom Ferrarjem (mladeniča si nista v sorodstvu) na Gardskem jezeru, od koder se je pozno zvečer vrnil domov. Isti večer je odšel od doma, ne da bi nikomur povedal kam gre.

Nadaljuje se zasliševanje Alessandra D'Intina, člana fašistične trojice, ki jo je karabinjerska patrulja presenetila v bližini Rietija. Prvi del zasliševanja je bil posvečen kroženju starih teroristov, preden bi se utaborili v gozdovih pri Rietiju, drugi del pa je bil mnogo bolj pomemben in je baje zavezoval povezoval med fašistično enoto in fašističnimi organizacijami na Severu. D'Intino, Danieletti in Vivirito pravijo, da je vse stik vstopal v karabinjerje. Dejstvo, da je D'Intino videl predstavnik fašistične organizacije »Avanguardia nazionale« in njegovo tesno prijateljstvo z Espostim, pritačeta o tem, da je bil tudi on v tokratnem o tem povezava. Med zasliševanjem, ki se je zaključilo nekaj pred 20. uro, naj bi D'Intino posredoval namestniku državne pravdnika Lelliju pomembne podatke o obstoju fašističnega prevratniškega načrta.

Po trditvah D'Intina naj bi za finančna sredstva skrbel Carlo Fumagalli, vodja zloglasnih SAM. Fumagalli naj bi tudi koordiniral gibanja in akcije fašističnih enot v raznih krajih Italije. Stike med Fumagalijem in prevratniško celico naj bi vzdrževal Esposti, ki bi mo-

ral v kratkem kupiti za 200 milijonov lir vojaškega materiala. O tem naj bi pričal tudi dokument, ki so ga dobili v žepih Giancarla Espostija po njegovi smrti.

Dnevnik »Brescia oggi« objavlja brez komentarja odkol, s katerim je priznivo sodišče v Brescii pustilo na začasno svobodo julija 1973 Alessandra D'Intina in Kim Bormea, ki so ju aretirali in obsodili na 3 leta in 10 dni zaporaz zaradi atentata na sedež PSI v Brescii. Priznivo sodišče je odobrilo začasno svobodo, češ da so »obsojenec dokazali, da so se skesali svojih nasilnih dejanj, s katerimi so hoteli podpreti neko politično ideologijo, kar je treba še posebno upoštevati sprčo narave preiskrov (nedovoljena posest eksploziva, večkratna tatvina v obtožilih okoliščinah in večkratno pos-

kodovanje v obojeznih okoliščinah)». Odkol se zaključuje tako: »Sprčo osebnosti krivcev prevladuje mnenje, da ne bodo ponovili napake, ki so jo zagrešili.«

Namestnik državnega pravdnika v Rimu je izdal doslej 15 zapornih nalogov v okviru preiskave o fašistični prevratniški dejavnosti. Od teh so 10 zapornih nalogov izvršili. Obenem je sodnik izdal 80 obvestil o sodnem postopku, 40 oseb pa je dobilo ukaz, naj se javijo sodnim oblastem.

V Frankfurtu zaseden italijanski konzulat

FRANKFURT, 8. — Člani stalnega protifašističnega odbora v

Frankfurtu, ki ga sestavljajo v glavnem italijanski izseljenci v Zahodni Nemčiji, so danes zasedli italijanski konzulat v tem mestu, da bi protestirali zoper prepoved, ki jo je izrekel nemška policija za protestno manifestacijo ob fašističnem pokolu v Brescii. Odbor so ustanovili neposredno po atentatu, v njem pa so predstavniki KPI, PSI, patronatov CGIL, CISL in ACLI, »Lotta continua« ter italijanski poverjeniki nemške sindikalne zveze DGB.

Manifestacija bi morala biti pod geslom »Proti fašističnemu pokolu v Brescii — italijanski izseljenci pravijo NE fašizmu«. Italijanski konzul Marco Vianello Chiodi je izjavil tiskovni agenciji ANSA, da bi se tudi predstavniki konzulata udeležili manifestacije, če je ne bi policija prepovedala.

V vasi, kjer je počila bomba, zboruje danes »Heimatdienst«

Protislovenska provokacija v Miklavčevem na Koroškem

Atentat si lasti samozvana »Zveza za pravico in enakopravnost«, ki se proglasa za zagovornico Slovencev

DUNAJ (ANSA), 8. — Celovški dnevnik »Kleine Zeitung« je prejel anonimno telefonsko obvestilo, da je v neki kabini letak tajnstvene organizacije »Zveza za pravico in enakopravnost«, ki si lasti odgovornost za bombni atentat na »lež nemškonoacionalistične organizacije »Heimatdienst« v Miklavčevem. Res so uredniki tega lista našli sporočilo, v katerem je rečeno, da je »Zveza« pripravila atentat kot »porozilo avstrijske javnosti na nevarnost fašističnih sil«, katere dolži, da so »krivce, če se ne izvaža 7. člen avstrijske državne pogodbe o pravicah slovenske narodne manjšine«. Letak fantomatične »Zveze za pravico in enakopravnost« se zaključuje z gesli »Smrt fašizmu«, »Zmagalo bo ljudstvo«, »Pravice Slovencev« ter »Mir za Koroško«.

Takoj po prejemu izjave letaka je zvezno notranje ministrstvo izjavilo, da ne pozna take »Zveze«. Enako trdijo tudi organi razmateljstva službe državne varnosti v Celovcu.

Iz navedenega postaja skoraj jasno, da so koroški nacisti zaigrali izvalno taktiko uprizarjanja bombnih atentatov, katere nameravajo pripisati Slovincem in

na ta način si skušajo ustvariti »calib« za nove pogrome proti pravcem slovenske narodne manjšine. Slovenci na Koroškem so vedno in povsod izpričali jasno voljo, da se bori za svoje pravice v okviru demokratičnega sistema. Nesmiselno in provokativno je torej, da s spretno režirano akcijo skušajo skrajne reakcionarne sile pripraviti teren novim, hujšim nasiljem.

Ni namreč le golo naključje, če je »Heimatdienst«, legio koroških nacistov, še davno pred bombnim atentatom oklical v Miklavčevem svoje izvalno zborovanje. Shod bo jutri (v nedeljo) in ni izključeno, da bo prav ta shod za koroške šoviniste dal znak za nova protislovenska nasilja.

OSLO, 8. — Ameriški obrambni minister James Schlesinger je prisel na uradni obisk v Norveško. V Oslo je kakih tisoč oseb manifestiralo pred veleposlanštvom ZDA, da bi protestiralo proti njegovemu obisku. Ni prišlo do incidentov.

Schlesinger bo odpoval v Bergen, kjer se bo udeležil seje skupine za jedrsko načrtovanje NATO, ki bo 11. in 12. junija, naker se bo vrnil v Washington.

DANES

Medtem ko se sindikati pripravljajo na skupno sejo vodstva federacije CGIL, CISL in UIL, na kateri bo na dnevnem redu vprašanje, kako prisiliti vlado k socialno pravičnejšim ukrepom za premostitev razširajočega gospodarskega krize, pa v vladi še niso premostili načelnega spora med socialisti in demokratičnimi o tem vprašanju in še posebej o odmrznitvi kreditnega sistema. Tudi na včerajšnji seji medministrskega odbora niso dosegli sporazuma, čeprav se širijo optimistične govore o možnosti oblikovanja kompromisa. Vsebinske tega kompromisa zanekrat ni znana. Ni izključeno, da se bodo »gospodarski ministri« sestali tudi danes.

Fašist Alessandro D'Intino je med zasliševanjem baje izjavil preiskovalcem, da je Carlo Fumagalli, ki ga je policija pred časom aretirala v zvezi s preiskavo o fašističnih prevratniških skupinah SAM, koordiniral dejavnost prevratniških enot v raznih krajih Italije. Omenil je tudi, da bi Esposti, ki so ga karabinjerji ustrelili v oboroženem spopadu pri Rietiju, moral po nalogu Fumagalija, v kratkem nakupiti vojaškega materiala za kakih 200 milijonov lir.

Enotni protifašistični odbor v Brescii je protestiral proti zastoj v preiskavi o pokolu na Trgu della Loggia. S tem v zvezi je bil sklican sestanek brescijskih parlamentarcev, ki se bodo v prihodnjih dneh sestali z notranjim ministrom

DOKONČNI DATUM: OD 10. DO 14. JULJA

V polnem zagonu obsežne priprave mednarodne konference o manjšinah

Konferenca bo v prostorih pomorske postaje - Zasedanja v treh ločenih komisijah

Pripravljajni odbor mednarodne konference o manjšinah je pred časom sklenil, da odloži konferenco, ki bi se morala pričeti 3. junija, na 10. julij, ker so priprave za tako obsežno zbor zahtevale zelo veliko tudi tehničnega dela, ki je bilo v resni zamudi. Zato pa se sedaj priprave vrše s pospešenim tempom in je bil v ta namen pred dnevi odprt urad tajništva konference, ki je v pritličnih prostorih tržaške pokrajine.

V teh dneh so zainteresirani v Italiji in v tujini prejeli pismena vabila in udeležbo in obrazec, ki bo tudi omogočil dostop na konferenco, ki bo v prostorih primerno preurejene pomorske postaje.

Organizacijske zahteve so zelo velike, saj je treba zagotoviti večjo dvorano, v kateri bo na plenarnih zasedanjih istočasno prisotnih okrog 800 do 1.000 ljudi, poleg tega pa tri manjše dvorane, v katerih bodo istočasno zasedale komisije, prostore za urade, za tisk, telefonske zveze itd. Istočasno je treba zagotoviti simultano prevajanje v veliki sejni dvorani in v treh dvoranah v italijansko, slovensko, francosko, angleško, nemško in srbohrvaščino.

Konferenca se bo pričela v sredo, 10. julija, od 9. uri s prijavo in akreditiranjem udeležencev, polnočno od 15. do 19. ure pa bo skupno odprtje zasedanja, na katerem bodo prebrali štiri uvodne referate. Naslednji tri dni bo konferenca zasedala v treh ločenih komisijah: v dvorani «A» bo zasedala komisija o jeziku, kulturi, šolstvu in sredstvih javnega obveščanja, v dvorani «B» komisija o družbeno - gospodarskih vprašanjih in v dvorani «C» komisija za ustavno - pravna vprašanja. V nedeljo, 14. julija, bo ves dan okrogla miza o pozabljenih manjšinah in nato skupno zaključno zasedanje.

Sprejeto s tem, predvsem obsežnim tehničnim delom, pa se seveda odvijata še važnejše vsebinske delo, saj v teh dneh razne skupine zaključujejo referate in poročila, ki predstavljajo seveda osnovo za delo konference in ki so zahtevali poglobljen študij

VČERAJ V SESLJANU

Uradna otvoritev turistične sezone

Z otvoritvijo razstave ladijskih modelov, ki jo je pripravilo morarstvo združenje «Aldebaran», je sesljska avtonomna turistična ustanova uradno odprla letošnji turistično sezono. Številne goste in predstavnike oblasti je pozdravil predsednik ustanove Parentin, ki je odel med drugim je omenil načrte za preureditev sesljskega zaliva, peče vprašanje primanjčevanja pri- vezov za turistične čolne in nekatere pobude sesljske ustanove, med katerimi je tudi tiskanje brošure s turističnimi informacijami o področju.

Nato je spregovoril župan dr. Drago Legiša, ki je poudaril zanimanje občinske uprave za turistično dejavnost in omenil skorajšnjo odprtje variante regulacijskega načrta, ki bo omogočila kvaliteto obogatitev vseh teh dejavnosti.

V okviru kulturnih prireditev turistične sezone bo danes ob 17. uri na dvorišču devinskega gradu koncert opernih arij, ki ga bosta izvajala orkester in zbor filharmonije iz Tržica.

Mladinci PSI kritizirajo novo vladno gospodarsko politiko

Mladinska federacija PSI je izdala tiskovno sporočilo, v katerem se sprašuje, kako to, da krajevna vodstva KD, PSDI in PRI niso komentirala niti niso sprejela nobene stališča v zvezi z novo gospodarsko politiko Rumorjeve vlade, ki prihaja od izraza z obsežno zaporo kreditov in splošno težnjo obnavljanja tudi manjših dohodkov ter zmanjševanja potrošnje, kot to

zahteva guverner Banca d'Italia Carli. Ze sedaj so občutene resne posledice z zmanjševanjem zaposlitve, zmanjševanjem investicij in s pričetkom dolgega razdobja depresije, kar je v ostrem nasprotju s krajevnimi programi investicij.

KD, PRI in PSDI ne morejo namenjati z zavajanjem javnega mnenja, tako da preprosto ponavljajo stališča, ki so stara nekaj mesecev in se morajo javno izraziti glede alternativ, ki jih zagovarja sindikalno gibanje in PSI. Edina pravilna gospodarska politika je v izvajanju načrtov tudi na krajevni ravni, pa čeprav je v nasprotju z novo politično linijo treh navedenih strank.

NA PREDLOG VLADNEGA KOMISARJA

Sprejet sklep o porazdelitvi letošnjih sredstev iz Sklada za Trst

Glavina namenjena javnim delom - Nakazila za okoliške občine

Komisija, ki upravlja tako imenovani sklad za Trst (9 milijard 700 milijonov lir na leto) je te dni na predlog vladnega komisarja za deželo Furlanijo - Julijsko krajinu dr. Di Lorenza sprejela sklep o porazdelitvi finančnih sredstev na razpolago za letošnje leto. Komisijo vodi podpredsednik deželne sveta A. Pittoni, sestavljajo pa jo deželni svetovaleci Cuffaro, Lanza, Masuto in Vignini, tržaški župan Spaccini in predsednik pokrajinske uprave Zanetti.

Načrt za porazdelitev letošnjih sredstev obsega v glavnem naslednje postavke: 410 milijonov lir za posege socialne in dobrodelne narave, 685 milijonov za tehnične izboljšave v prometu in za razvoj blaginje in lukov, 777 milijonov za delovanje občinskih podpornih ustanov (ECA) in za druge družbene posege, 134 milijonov za gledališča (gledališče Verdi 100, Stalno gledališče 24, slovensko gledališče 10 milijonov), 272 milijonov za družbene bolnišnice, 185 milijonov za nabavo znanstvenih naprav za tržaško univerzo, itd.

Glavni porazdelitvi sredstev so namenili dograditvi vrste javnih del, ki so bila začeta še v prejšnjih letih. Tem posegom je namenjena skupna vsota 7 milijard 141 milijonov lir. Del te vsote je komisija že predhodno namenila srednjeročnim naložbam. V ta okvir spadajo postavke 800 milijonov za gradnjo ljudskih hiš, 1 milijarda 113 milijonov za gradnjo novih šol, 700 milijonov za tržaško loko, 500 milijonov za industrijsko cono v Zavljah, 600 milijonov za tovarno postajališče pri Fernetičih in 325 milijonov za tržaško univerzo. S poročila javnih del naj navedemo še nakazila 1 milijarde 125 milijonov za tržaško občino, ki bo uresničila vrsto pobud na področju šolstva in 625 milijonov za tržaško pokrajino za ureditev cest in za odkup zemljišča pri Devinu, kjer bo predvidena stal mednarodni kolegij, itd.

Iz Sklada za Trst bodo letos prejele skupno okrog 500 milijonov evrov okoliške občine. Repentabska občina bo prejela 17 milijonov (v glavnem za razsvetljavo), zgornjska 28,5 milijona (za razsvetljavo, za avtobusne čakalnice in za otroška igrišča v Salezu, Zgoniku in Gavlju).

Zaključni izpiti na srednjih šolah

Za veliko maturo 97 kandidatov

Prihodnji ponedeljek, 17. junija, se bodo začeli, s pismeno nalogo v slovenščini, zaključni izpiti na srednjih šolah, v ponedeljek, 1. julija pa zrelstni izpiti, ali velika matura, na višjih srednjih šolah.

Veliko maturo bo letos polagalo skupno 97 kandidatov, in sicer 15 na klasičnem liceju, 23 na znanstvenem liceju, 21 na učiteljsku ter 38 na trgovskem tehničnem zavodu.

Sestava izpitnih komisij za veliko maturo še ni bila objavljena, predsedniki izpitnih komisij na srednjih šolah pa bodo naslednji profesorji: na srednji šoli pri Sv. Jakobu Kazimira Pavlin, pri Sv. Ivanu Vera Semenič por. Bedendo, v Rožani Egidij Kosuta, v Dolini Humbert Mamolo, na Opcinahi Ivana Milič por. Antonini, na Proseku Edmund Žetko, v Nabrežini Aldo Stefanić.

● Jutri se ob 18. uri ponovno sestane devinsko - nabrežinski občinski svet, ki bo nadaljeval z obravnavo točk prejšnjega dnevnega reda.

NA DIJAŠKI DOM SMO LAHKO UPRAVIČENO PONOSNI

ODLIČNI VZGOJNI IN UČNI USPEHI

Prisrčna zaključna prireditev ob koncu šolskega leta

Slovenski dijaški dom «Srečko Kosovel» je včeraj s prisrčno zaključno prireditvijo končal letošnje šolsko leto in to z odličnimi učnimi in vzgojnimi uspehi, tako da so stariši in vsa slovenska narodnost na skupnost lahko upravičeno ponosni na svoje otroke in na zavod, ki je res zgleden.

Starše, gojence in številne goste, ter med njimi predsednika SKGZ Borisa Raceta in jugoslovanskega generalnega konzula Borisa Trambuza, je prisrčno pozdravil ravnatelj Edvin Švab, ki je dejal, da je temelj odnos do mladine na priznavanju in spoštovanju njene osebnosti, kar pa ni enostavno, saj so v medsebojnem zaupanju, obojestranski kritičnosti in dosledni korektnosti trudili vsi — vzgojitelji in gojenci. Edvin Švab je tudi navedel, da so po prvih ocenah šolski uspehi še boljši, kot so bili lani in nato povedal, da je šola skozi dom 89 gojencev iz osnovne, nižje in višje srednje šole in univerze, kar prinaša probleme vseh vrst in zahteva veliko mero požrtovnatosti vsega domačega osebja.

Za ravnateljem je spregovoril predsednik domače skupnosti, dekan iz Beneške Slovenije, Licio Battaino, ki je poudaril samoupravne odnose, ki so se ustvarili v domu na osnovi naprednih idej. Gojenci so nato izvedli zanimiv program, v katerem so nastopili najmlajši, harmonikarja in še zlasti toplo pozdravljena Tržaška folklorna skupina.

Vzgojitelji dijaškega doma «Srečko Kosovel» so ustanovili posebno nagrado za najboljšega gojence, ki so jo tokrat podelili dijakinji Marti Bogatec.

Koncert gojencev Tartinija v Miljah

V okviru kulturnih prireditev, ki jih prireja Avtonomna letovišarska in turistična ustanova v Miljah, bo danes, 9. junija, ob 21.30 na glavnem mijskem trgu koncert z nastopom gojencev tržaškega konservatorija «Tartinija», ki jih vodi dirigent Aldo Belli. Pestr spored koncerta se bo začel z Mozartovim kvartetom št. 15, ki ga bodo izvajali violonista Fabio Pirona in prof. Zarko Hrvatič, prof. Paolo Longo (viola) in Fabio Vattimo (violončelo). Sledila bo skladba C. Brera za flauto, klarinet in fagot. Nastopili bodo Giuliano Paolo (flauto), prof. Sebastiano Lo Iacono (klarinet) in Giorgio Ciacchi (fagot). V Beethovenovi skladbi bodo nato nastopili Flammetta Colombin-Zuliani in prof. L. Glavina (oboa), Ennio Brumati in Fabio Riosa (klarinet), Giorgio Ciacchi in Loredana Zanon (prof. Fulvio Colombin in prof. Augusto Bartoli (rog). Koncert bosta zaključila Flammetta Colombin-Zuliani (oboa) ter Paolo Lagovini (klavir), ki bosta v spremljavi orkestra izvajala skladbe Albinonija in Mozarta. V primeru slabega vremena bo koncert v cerkvi sv. Ivana in Pavla.

Baiamonti 99 se je pripeljal iz Trsta v svojem fiat 500, ob strani pa je sedela 25-letna Bianca Maria Mucchiatti por. Palmolungo iz Ul. S. Pasquale 115. Približno pred hotelom «Italia» — to je nekaj sto metrov pred Tržičem — je voznik izgubil nadzorstvo nad vozilom, kjer se je mali avto prevrnil. Po približno 50 metrih prevračanja je avto silovito trčil v drevo.

Iz razbitin so prvi reševalci izveleli smoto Dreosa, saj za njegovo sopotnico ni bilo več pomoči — pri priči je umrla zaradi prebitja lobanjskega dela. Dreosa so odpeljali v tržaško bolnišnico, kjer so ga sprejeli s strogo pridržano prognozo zaradi možganskega pretresa, udarcev v prsni koš, zloma rebrov in verjetnih notranjih poškodb.

V JAMI PRI ŠEMPOLAJU

POLICIJSKI PREGLED POTRDI DOMNEVE O VEŽBANJU FAŠISTOV

Odkrili so sajake sledove, drobce številnih molotov in skladišče steklenic

Po prvem, bežnem pregledu jame pri zapuščenem šempolajskem kamnolomu, so se agenti znanstvenega in političnega oddelka kvesture včeraj vrtnili na kraj, da bi ugotovili, če so se res v tej jami vojaško urili mladi fašisti. Pregled je trajal več ur. Tako so odkrili pod previsno skalo na desni strani vdelane razbitne steklenice, na steni pa še dva velika, sajasta madeža, ki potrjujejo eksplozivne molotove. Drobce so agenti zbrali in jih bodo analizirali ter skušali odkriti prstne odtise.

Do bo seveda dokaz težko, saj so drobci majhni, bolj verjetno pa je, da bodo prstne odtise odkrili na desetih steklenicah, ki so jih našli skrbno skrite pod kamenjem na koncu krajšega rova. Vse kaže, da je šlo za skladišče steklenic, katerih so se nameravali poslužiti pri prihodnjih vajah.

Na dnu jame, blizu odkrune in učiteljica Alma Capozucca, glasbenik Matteo Marostica in tajnica Patricia Brill, bančni kurir Franco Pangher in uradnica Bianca Degraffi, sofer Renato Tomasi in bolničarka Liliana Caputo, trgovski potnik Isidoro Palumbo in trg. pomočnica Irma Fabris, mehanik Marino Destrati in frizerka Viviana Arciero, delavec Bruno Mercuri in delavka Daniela Menegazzi, finančni strážnik Mario Pellegrini in šivilja Vilma Antonac, uradnik Livio Benedetti in uradnica Mirca Perotti.

● Danes ob 10. do 18. ure bo na sedežu Cankarjeve zbornice glasovanje za prestelega publicista, ki ni dosegel dovolj glasov za izvolitev v deželni odbor.

Urniki trgovin v prihodnjem tednu

Prihodnji teden bo zaradi praznika telovno nekoliko spremenjen urnik trgovin. Tovarne bodo odprte ves teden tako dopoldne kot popoldne, razen v četrtek, ko bodo vse trgovine, razen pekarn, zaprte. Nekaj sprememb bo tudi v urniku brivcev in frizerov. Po novem urniku, ki bo v veljavi do 28. septembra, bodo brivci in frizerke delali ob ponedeljkih, torkih, četrkih in petkih ob 8. do 12.30 ter ob 16. do 19.30, ob sredo ob 16. do 19.30 ter v predprazničnih dneh ob 8. do 12.30 in ob 15. do 19.30.

Urniki trgovin za prihodnji teden je naslednji: Ponedeljek, 10. junija: trgovine prehranskega sektorja bodo odprte po običajnem urniku, vse ostale pa ob 8.30 do 12.30 ter ob 16. do 20. ure. Torek, 11. junija: normalen urnik. Sreda, 12. junija: vse trgovine bodo odprte tako dopoldne kot tudi popoldne. Pekarne bodo odprte ob 7.40 do 13. ure ter ob 17.30 do 19.30, trgovine s sadjem in povrtnino ob 7.30 do 13. ure ter ob 17.30 do 19.30, mesnice pa ob 7.30 do 13. ure ter ob 17. ure do 19.30. Četrtek, 13. junija (vnebohod): vse trgovine bodo zaprte razen pekarn, ki bodo odprte ob 7.40 do 12. ure. Petek, 14. junija: običajen urnik za vse trgovine. Sobota, 15. junija: trgovine bodo odprte dopoldne in popoldne.

OBVESTILO PEVCEM TPPZ

Pevci Tržaškega partizanskega pevskega zbora se morajo danes zbrati ob 10. uri po italijanskem času na Pesku (onkraj bloka), od koder jih bodo avtobusi ob 10. uri po jugoslovanskem času odpeljali v Ljubljano na nastop.

Odbor združenja staršev osnovne

šole «PRIMOŽ TRUBAR»

v Bazovici se toplo zahvaljuje vsem, ki so sodelovali, nastopali in prispevali za uspešno prireditev poimenovanja šole po Primožu Trubarju. Posebna zahvala vsemu učnemu osebju.

SPD Tabor — Općine Prosvetni dom

Danes, 9. junija, ob 17.00

Zaključni nastop gojenk baletnega tečaja.

Vodja tečaja učiteljica Anica Cah Vabljeni!

V soboto, 15. junija 1974, ob 20.30 bo v Kulturnem domu, Trst, Ul. Petronio 4, zaključna prireditev znanstvenega liceja «F. Prešeren»

Anton Tomaž Linhart

«ZUPANOVA MICKA»

(veseljavno v dveh dejanjih) Režija prof. France Škerlj Igrajo dijaki 3. razreda

Pred igrjo bodo nagrajeni najboljši dijaki. Med odmorom modna revija dijakin strokovnega zavoda za industrijo in obrt. Vabila so na razpolago v tajništvo znanstvenega liceja.

Razna obvestila

SPDT priredi v torek, 11. junija v Gregorčičevi dvorani, ob 20.30 večer filmov in diapozitivov. Predvajani bodo nagrajeni filmi ter diapozitivi razpisanih natečajev in filmi izletov društva.

SPDT se zahvaljuje komisiji za ocenjevanje razpisanih natečajev ob priliki praznovanja 70-letnice in sicer prof. Franki Fornazarić, Jožetu Cernjaku, Maru Magajni in Aljošu Zeljaku.

V Društvu slovenskih izobražencev, Ul. Donizetti št. 3, bodo jutri predvajali film «Stara slovenska kmečka občeta». Začetek ob 20.30.

Izleti

SPDT priredi 29. in 30. junija t.i. dvodnevni avtobusni izlet v Logarsko dolino in Kamniške Alpe. Za turiste bivanje v Planinskem domu v Logarski dolini in izleti v okolico. Za planince pa izlet iz Rogovca čez Robanovo na Kočevski dom pod Korosko. Drugi dan vapon na Ojstrico in povratek v Logarsko dolino. Začetek vpisovanja bo naknadno javljen.

Smučarski klub Devin organizira 13. junija ob priliki smučarskega tekmovanja v veselaolomu v ekipah avtobusni izlet na Kanin nad Bovecem. Odhod avtobusa izpred tržaške železniške postaje ob 5.45.

Vpisovanje sprejemata trgovina Reula, Sesljan, tel. 209494 in klubcar «Corso» — Corzo Italia 24, Trst.

IZLETI «AURORE»

29. in 30. junija izlet na Krk. Cena 16.000 lir.

29. in 30. junija izlet na Stajersko z obiskom Celja, Rogaske Slatine, Ptuj in Maribora. Cena 20.000 lir.

Od 24. junija do 1. julija potovanje z letalom v Palma di Maiorca. Cena 98.000 lir.

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu «Aurora» v Ul. Cicerone 4, tel. 29-243.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA TRST - UL. F. RIZZI 10 - TEL. 38-101, 39-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV 7. junija 1974

Ameriški dolar	648.—
Funt sterling	1557.—
Švicarski frank	219,10
Francoski frank	133,50
Nemška marka	258,75
Avstrijski šilling	35,75
Dinar: debeli	42.—
drobni	42.—

MENJALNICA vseh tujih valut

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo darovalcem cvetja in vsem, ki so v tako velikem številu spremlili na zadnji poti našo drago mamo in staro mamo

MARIJO TAUČER

Hčerki Karla in Pierina, zeta Viktor in Gino, vnukinji Sonja in Lucijana ter drugi sorodniki

Općine, 9. junija 1974

V OKVIRU POBUD ZA PREMOSTITEV KRIZE

Dežela pripravlja desetletni načrt za razvoj ljudskih gradenj

Izvajanje načrta bo odvisno tudi od priliva denarja iz državnih blagajn

V okviru izjemnih ukrepov, ki jih je deželna uprava sklenila sprejeti za premostitev sedanega zastojanja in ki se nanašajo prvenstveno na kmetijstvo (živinorejo), zdravstvo, javni promet in ljudsko gradnjo, je deželni odbor na zadnji seji odobril zakonski osnutek v prid stanovanjskim gradnjam v Furlaniji - Julijski krajini.

POPRAVEK

V zvezi s člankom, ki je bil objavljen v Primorskem dnevniku 2. junija 1974 na 2. strani, pod naslovom «Sodni postopek proti odvetnikom», nam je odvetnik dr. Jože Škerl poslal za objavo naslednji popravek:

«Kar pisate, je netočno. Postopek v Benetkah proti meni ni sprožil sodnik dr. Serbo, ampak znani fašistični pravnik, poslanec Pino Romualdi, član osrednjega vodstva fašističnega vodstva MSI. Ta fašist je namreč vložil ovadbo, v kateri napada vse Slovence in zlasti mene.»

Op. ur. Do sedaj nam ni bilo znano, da bi Romualdi vložil tožbo proti dr. Škerku, kaže pa, da se je sodni postopek začel uradno, na pobudo javnega tožilca, ki je to napovedal že med znanim procesom proti dr. Tulu in drugim, zaradi obrekovanja dr. Serba.

Danes, NEDELJA, 9. junija PRIMOŽ
Sonce vzhaja ob 5.16 in zatone ob 20.52 — Dolžina dneva 15.36 — Lu. na vzhodu ob 23.46 in zatone ob 9.24.
Jutri, PONEDELJEK, 10. junija MARJETA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 17,5 stopinje, najnižja 13,7, ob 19. uri 15 stopinj, zračni pritisk 1017,5 mb, pada, veter 17 km severovzhodnik, vlaga 73-odstotna, dežja je padlo 3 mm, nebo 6 desetink pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,5 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 8. junija se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo pa so 4 osebe.

Umrli so: 50-letna Eleonora Dini por. Maracchi, 59-letna Anna Beni por. Gianotti, 90-letna Amalia Marchetti vd. Sabietti in 75-letni Antonio Depangher.

OKLIC: tekel Giorgio Scofich in gosposinja Angela Vasaturo, uradnik Leonardo Pio in bolničarka Vanda Beltrame, bolničar Silvano Klatowski in frizerka Silva Bernardi, zdravnik Guido Cappellaro in učiteljica Liliana Mengato, kovač Gianni Pugliese in uradnica Marisa Gellici, uradnik dr. Giacomo Tosoni in gosposinja Maria Tossutti, h. dravnik Giovanni Zadel in gosposinja Serena Pelizzon, avtoličar Gino Duse in trg. pomočnica Morena

BIRME 1974
Presenetljivo velika izbira UR in ZLATINE — ZLATO 18/750‰ — Velika izbira ur SEIKO — Posebni posposti.
Urarna in zlatarna LAURENTI
Trst - Trieste, Largo Santorio 4

Včeraj-danes

Crevatini, mesar Claudio Pialiagi in trg. pomočnica Marina Odorizzi, upokojenec Arturo Pregara in upokojenka Rosina Negrini, glasbenik Fabio Vattimo in tolmaca Flavia Pecenco, sofer Libero Krevatin in gosposinja Sonja Puhali, ind. izvedenec Giovanni Chelleri in učiteljica Miriam Slavec, finančni strážnik Camillo Patti in gosposinja Giuseppea Maccarrone, trg. pomočnik Stanislav Viler in gosposinja Sonja Juricic, kinančni strážnik Luciano Renzi in frizerka Mirjana Dukic, mehanik Marino Edera in trg. pomočnica Giulia Gleria, delavec Ferdinando Ateni in gosposinja Barbarina Fois, pošlčaric Giovanna Legovini in uradnica Maria Vitez, mehanik Roberto Bordon in uradnica Bruna Stoissich, univerz. študent Fulvio Giannini in uradnica Patrizia Del Piero, tehnik Bruno Zanetti in uradnica Maria Grazia Bartoli, čuvaj Antonio Maio in uradnica Patricia Piva, izvedenec Giuliano Colomban in dipl. Miriam Ratti trg. pomočnik Bruno Petrovich in trg. pomočnica Lidia Strain, pom. kapetan Fabrizio Grassi in učiteljica Marisa Salvadei, uradnik Nicola Verzier in gosposinja Milenka Sretenovic, radiotehnik Paolo Zennaro in uradnica Maria Donata Orban, radiotehnik Vittorino Bora in uradnica Lidia Valcini, upokojenec Antonio Sepuga in upokojenka Francesca Crevatini, mehanik Franco Tomisic in trg. pomočnica Fulvia Bendoricchio, trgovce Giovanni Alvano in otroška negovalka Loredana Ludvik, slaščičar Stelio Pincin in gosposinja Franca Pincin, karabinjer Bruno De Crignis in strážnica Maria Cassitto, dela-

vec Sergio Giachin in uradnica Rosella Relato, uradnik Luciano Comar in uradnica Lorenza Scali, delavec Fiorenzo Milencin in delavka Eura Lizzi, telef. delavec Marino Malattia in trg. pomočnica Maria Luisa Lapel, uradnik Salvatore Caruso in delavka Rosalia Gambino, uradnik Franco Ferraro in učiteljica Luisa Zago, trgovce Ervino Inglessi in univerz. študentka Chiara Grassi, mesar Marino Pittacco in gosposinja Anna Jakus, pristaniščnik Fulvio Vescovo in trg. pomočnica Lilia Burolo, uradnik Giorgio De Paulis in uradnica Elvina Benvenuti, univerz. študentka Luciana Cepak, trgovce Giovanni Nurchis in gosposinja Stella Lubis, podčastnik Giancarlo Luciano in gosposinja Laura Luzzi, uradnik Antonio Mastropietro in trg. pomočnica Maria Sereina Perini, uradnik Anthony Meton

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!
Segulin
TRST - UL. MOZZANI 51
fotokino optika 0233-361

KAKO JE S PODROBNIM REGULACIJSKIM NAČRTOM TRŽAŠKE OKOLICE

V kratkem dokončana podrobna študija stanja kraških vasi

Študija se nanaša na Padriče, Bazovico, Trebče, Bane, Gropado, Prosek, Kontovel in Križ

Na torkovi seji tržaške občinske sveta je bilo tik pred zaključkom razprave na nekoliko čuden način obravnavano vprašanje podrobnega regulacijskega načrta za kraška naselja, oziroma za gornjo okolico Trsta. Vnel se je zelo oster spor okrog sklepa, ki ga je občinski odbor julija 1972. leta sprejel po nujnem postopku in s katerim je arhitektom Mariju Koravcu in Ruggeru Ruggieri poveril izdelavo podrobne študije za delimitacijo kraških naselij in za ugotovitev higienskega, statičnega, ambientalnega, zgodovinskega itd. stanja naselij.

Pri slovenskem arhitektu Koravcu smo se pozanimali, kako je izdelavo te študije, kaj študija obsega ter kakšno so nameni te obsežne preučitve. Arhitekt nam je pojasnil, da so izdelane vse mape in vsi podrobni risi za Padriče, Bazovico, Trebče, Bane, Gropado, Prosek, Kontovel in Križ. Sedaj manjka samo še zaključek, za kar pa so potrebni še kakšna dva do tri mesece dela. Za vse te vasi je izdelan tudi zgodovinski oris, ki je delo zgodovinarja Sama Pahorja.

Skupaj smo pregledali, kaj je bilo narejeno na primer za Bazovico, ki je nedvomno zanimiva slovenska vas. V bistvu gre za izdelavo kakih petnajstih podrobnih kart z zanimivimi značilnostmi vasi. Prva karta se nanaša na arhitektonske elemente, ki so tipični za kraško in se zlasti za to vas. Druga se nanaša izključno na strehe, tretja pa na arhitektonske elemente, ki so tuji okolju. Četrta karta se nanaša na barake in razne prizidke.

Obsežno delo je bilo narejeno, da se je točno ugotovilo posest in lastništvo, za kar sta bili na osnovi katastrskih in tavolarnih podatkov narejeni dve karti. Sedma karta se nanaša na funkcijo posameznih zgradb: stanovanj, hlev, skladišče in podobno. Sledita dve karti, ki podrobno analizirata statično stanje posamezne stavbe ter naslednja, ki se nanaša na higiensko stanje (vлага, voda, gretje itd.). Zadnja, še izdelana karta, obravnava zgodovinsko dinamiko vasi in upošteva stavbe, ki so bile že 1822., 1871. in 1902. leta.

Na osnovi do sedaj opravljenega dela je treba izdelati še zadnjo zaključno karto, ki bo predvidela delimitacijo vasi, v kar bodo vključena vsa gradbeno področja in tudi prva ocena arhitektonskih vrednot zato, da se oceni zgradbe, ki jih je treba ohraniti, ki se jih lahko spremeni, obnovi, porušiti ali rekonstruira.

V bistvu pomeni torej izdelava zaključkov tudi osnovo za podrobni regulacijski načrt, ali vsaj za delokracijo obstoječega stanja.

Z regulacijskim načrtom od 16. decembra 1969 je bilo namreč celotno področje zgornje okolice razdeljeno na «naseljene centre» in na «odprto področje», pri čemer je bilo za naseljeno področje predvidena možnost gradnje seveda ob dokaj ostru določenih pogojih. Istočasno pa ni bil določen, kaj je «naseljeni center», niti kakšni so konkretni pogoji za izdajo gradbenih dovoljenj, kar je naloga podrobnega načrta. Od regulacijskega načrta 16. decembra 1969, do podpisane pogodbe z omenjenima arhitektoma je minilo dokaj časa, saj so to pogodbo podpisali šele 2.8.1973 in je prišlo

do zavlačevanj, ki so imele predvsem politični značaj, saj je do pričetka del prišlo šele na odločno politične pritisk in po zapletenih pogajanjih okrog programa levo-sredinske uprave.

Med tem časom pa je prišlo do skoro popolne zapore gradenj v vseh navedenih slovenskih vaseh z zelo resnimi posledicami, saj so bili domačini prisiljeni, da so se pričeli izseljevati iz vasi, ker si niso mogli popraviti svoje lastne hiše, oziroma je bil povsem ustavljen naraven razvoj vasi.

Trenutno je torej stanje takšno, da je tehnično možno dokončati vse potrebne urbanistične in tudi pravne postopke v nekaj mesecih in do konca leta dokončno rešiti to vprašanje. Seveda pa to zavisi od dobre politične volje, saj ne gre samo za tehnična vprašanja, temveč predvsem za urbanistično odločitev o bodočnosti kraških vasi tržaške

občine, kar pa je seveda odločitev, ki je očitno političnega značaja in ki je zelo važna za nadaljnjo etnično obeležje teh krajev.

Seje konzult

Jutri, 10. junija, ob 20. uri se bo v občinski izpostavi na Proseku sestala krajevna konzulta za zahodni Kras. Razpravljala bo o poročilih delovnih komisij. S t. obnim dnevnim redom se bo v torek, 11. junija, ob 20.45 sestala tudi krajevna konzulta za vzhodni Kras, ki obsega področje od Bazovice do Opčin.

● V sredo, 12. junija, ob 18.30 bo v psihiatrski bolnišnici v Trstu koncert pop glasbe, ki ga prireja kolektiv: gledališče «Proposta», krožek «Ottobres» ter Odprto gledališče psihiatrske bolnišnice. Nastopil bo znani ansambel «Area». Vstop bo prost.

V ČASU OD 19. DO 21. JUNIJA

Mednarodni dnevi o lesu v okviru 26. velesojma

Najavljeno sodelovanje številnih strokovnjakov iz vsega sveta

Kakor smo že napovedali v našem listu, bodo tudi v okviru letošnjega 26. mednarodnega velesojma (slovesno odprtje bo v torek, 18. junija, ob 10.30) na sporedu «mednarodni dnevi o lesu», ki so tradicionalna specializirana srečanja prirediteljev mednarodne prika-za lesa in lesnih izdelkov in ki predstavljajo poleg posvetovanja o kavi enega izmed nosilnih stebrov tržaške prireditve.

Letos bodo lesu in lesni trgovini posvečeni trije dnevi, in sicer 19., 20. in 21. junij, ko se bo v našem mestu razvila, lahko bi rekli, svetovna razprava o problemih, ki zadevajo mednarodno lesno trgovino, industrijske dejavnosti in ustreznost področja in možnosti (to bo novost v okviru letošnjega velesojma) nalaganja tujih kapitalov za razvoj lesne industrije v čezmorskih deželah. V ta okvir spada tudi problematika, ki jo bodo sprožili predvsem predstavniki tržaškega trgovskega sveta, bodočega razvoja lesne trgovine čez naše področje, zlasti po skorajšnjem ponovnem odprtju Sueskega prekopu.

Dne 19. junija bo na sporedu 9. mednarodno srečanje o trgovini z lesom. Strokovnjaki iz Italije in tujine bodo razvili temo o dobavah lesa, o sedanjem položaju na tem področju in o perspektivah za nadaljnji razvoj. Srečanje organizirala uprava velesojma pod pokroviteljstvom Vsestranske zveze trgovcev z lesom in plutovino in v sodelovanju s tržaškim združenjem lesnih trgovcev. Zasedanje bo vodil glavni ravnatelj za gospodno gospodarstvo prof. V. Benvenuti, medtem ko bo uvodno poročilo podal predsednik italijanske zveze lesnih trgovcev G. Proto. Sledilo bo glavno poročilo o navedeni tematiki, ki ga bo podal glavni ravnatelj zveze dr. A. Froncillo.

V četrtek, 20. junija, bodo izvedenci vzeli v pretes vprašanja, ki zadevajo izkoriščanje tistih vrst ekotičnega lesa, ki jih industrijsko razvite dežele še premalo poznajo in ki bi jih kazalo uporabljati v večji meri kakor doslej v ustreznih industrijskih panogah. Srečanje organizirala pristojni organ Evropske skupnosti. Delo se bo odvijalo pod vodstvom A. Prota, glavno poročilo pa bo podal visok funkcionar EGS.

Tretji dan zasedanja pa bo namenjen problemom predelovalcev lesa. V tem okviru se bodo domači in tuji strokovnjaki soočili s temo «Panoge lesne industrije, ki pridejo v poštev za notranji razvoj dežel, pri družinskih Evropski gospodarski skupnosti. Delo bo vodil ravnatelj rentinskega Lesnega inštituta prof. G. Giordano, glavni poročili pa bo bosta podala strokovnjaka Huybrechts in Lanckweert.

Za časa mednarodnih dnevoj o lesu se bo mudilo v našem mestu večje gospodarsko odposlanstvo iz

afriških dežel, pridruženih Evropski gospodarski skupnosti.

Obvestilo Sindikata slovenske šole

Važno službeno mesto pri šolskem skrbništvu

Tajništvo Sindikata slovenske šole obvešča svoje člane, da je šolsko skrbništvo opozorilo s svojim dopisom z dne 30. maja na določbe čl. 7 zakona Belci - Škerk, po katerem bo za vprašanja slovenskih šol dodeljen šolskemu skrbništvu za šolsko leto 1974/75 en profesor ali ravnatelj iz slovenskih srednjih šol. Prosilci za to mesto morajo nasloviti na šolsko skrbništvo zadevno prošnjo do 15. junija.

Prvič je torej to mesto zakonjeno in je prav zato nadvse važno, da čimboljšo delovanje in razvoj slovenskega šolstva, kakšne pristojnosti bodo temu mestu priznane in kdo ga bo zasedel. Res je, da gre za veliko odgovornost in pošteno pričakujemo, da se bo nekdo od profesorjev, zlasti tisti, ki mi tako delo ugaja, pravočasno odločil za to službo. To enoletno službovanje bo popolnoma izenačeno z rednim službovanjem na šolskem zavodu. Po

opravljenem službovanju na šolskem skrbništvu bo profesor zasedel zopet svoje prejšnje stalno mesto na šoli. Tajništvo sindikata je na voljo za nadaljnja pojasnila, zlasti še, ker zakon ne določa nobenih podrobnosti o pristojnosti, ki je povezana s tem novim službenim mestom.

Potujoča razstava pisarniških strojev IBM

Jutri in jutrišnjem bo na Trgu Unità potujoča razstava najnovejših pisarniških strojev družbe IBM. Med drugim bodo razstavljeni pisalni stroji s posebno napravo za brisanje napak, naprave za narekanje itd. Na razstavi bo postavljena v osrednje servisna služba, ki jo družba IBM nudi svojim klientom.

● Vlada komisar za deželo Furlanijo - Julijsko krajino je v zvezi s stavko, ki so jo od 27. do 31. maja izvedli namestniki tržaške hranilnice in zavoda Banca Nazionale del Lavoro odredil, da se zapadlosti utreznih bančnih rokov podaljša za 15 dni od 3. junija dalje. Odločitev za padlosti velja tudi za operacije, ki bodo morajo opravljati izven Trsta.

Darovi in prispevki

Za Kulturni dom Prosek - Kontovel darujejo: Emil Rupel 1.000 lir, Cveto Ukmar 5.000, Marija Ukmar (Spodnja) 10.000 lir, Franci Ukmar 1.000 lir, Jože Regent 2.000 lir, Miro Ukmar (Devinska) 5.000 lir, Luciano Pirjevec 5.000 lir, zlatarna Liliana 10.000 lir, Ivan Regent (Devinska) 20.000 lir, Silvester Umek 10.000 lir, Mirka Ferfolja 2.000 lir, Marija Prašal 2.000 lir, Klavdij in Lucana Čok 1.000 lir, Marjan Štoka 2.000 lir, Stano Furlan 5.000 lir, Gabrijela Ferfolja 10.000 lir, Leopold Vatovec 10.000 lir, Robert Daneu 2.000 lir, Anica Bukavec 5.000 lir, Stefan Trampuš 6.000 lir, Emil Rupel 1.000 lir, Miro Colja 4.000 lir, Marija Piutti 4.000 lir, Anton Lukša 2.000 lir, Alojz Košuta 1.000 lir, Mario Zaccaria 5.000 lir, Ivan Ukmar 5.000 lir, Edi Sardoč 5.000 lir, Miloš Sardoč 5.000 lir, Emil Nabergoj 10.000 lir, Ivan Ferfolja (Trst) 10.000 lir, Marija Štoka 5.000 lir, Miro Rauber 1.500 lir, Emil Regent 10.000 lir, Klavdij Milčič 2.000 lir, Josip Furlan 5.000 lir, Alojz Bukavec 2.000 lir, Lucijan Bergeč 5.000 lir, Ivan Frankič 2.500 lir, Marino Regent 5.000 lir, Alojz Štoka 2.000 lir, Drago Segina 10.000 lir, Milivoj Žužič 5.000 lir, Karel Rupel 20.000 lir, Josip Čuk 1.000 lir, Miro Lukša 5.000 lir, Milko Širca 5.000 lir, Dragica Lukša 1.000 lir, Kazimir Majowsky 10.000 lir, Luči Puntar 10.000 lir, Emil Puntar 2.000 lir, Just Segina 10.000 lir, Angelo Moro 5.000 lir, Vanda Husu 20.000 lir, Boris Husu 5.000 lir, Emil Cibic 10.000 lir, Mara Lukša Bogatec 5.000 lir, Miroslav Čjak 10.000 lir, Angel Blažina 10.000 lir, Drago Segina 4.000 lir, Vasko Puntar 5.000 lir, Drago Ukmar 10.000 lir, Alojz Lukša 10.000 lir, Alojz Kapun 10.000 lir, Marija in Egon Bukavec 5.000 lir, Danilo Pertot 10.000 lir, družina Škamperle (32-32) 5.000 lir, Matija Bukavec 5.000 lir, Elizabeta Bogatec 1.000 lir, Edi Bogatec 1.000 lir, Danilo Sardoč 3.000 lir, Franca Dana 1.000 lir, Danilo in Ivanka Piščanc 4.000 lir, Emil Bukavec 1.000 lir, Ma Emili 1.000 lir, Ivan Husu 10.000 lir, Antonija Verša 1.000 lir, Alojz Brišič 10.000 lir, Tončka Segina 10.000 lir, Olga Milčič 5.000 lir, Iva in Slavko Pirjavec 10.000 lir, Srečko Verša 5.000 lir, Marija in Ivan Ban 5.000 lir, Giorgio Rebuta 5.000 lir, Slavko Pieri 5.000 lir, Rada in Alfredo Albi 10.000 lir, Irene in Edi Milčič 5.000 lir, Danilo Kocman 20.000 lir, Marj Černjava 30.000 lir, Ivana Majowsky 5.000 lir, Marija in Ivan

Rupel 20.000 lir, Olga Nabergoj 10.000 lir.

Za Tržaški partizanski pevski zbor darujejo: V počastitev spomina padlega borca tov. Josipa Racmana žena Milka 10.000 lir. V spomin Franca Gombača Anton Marc 10.000 lir, Družina Kale - Šajnik v spomin Franca Gombača 2.000 lir in ob prvi obletnici smrti Ivana Križmančiča 2.000 lir. Namesto cvetja na grob Josipa Glavine daruje Amalija Castellani 2.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIŽU

Drago Pahor 2.000 lir, Albert Vidoni 5.000 lir, Ferdinand (Bljenčič) 10.000 lir, Luciano (Bljenčič) 10.000 lir, družina Sulčić (št. 95) 10.000 lir. V spomin pok. Kamila Sedmaka daruje družina Rokčeva (št. 90) 5.000 lir. V isti namen darujeta Dora in Eda Indri 2.000 lir.

Namesto cvetja na grob Rudolfa Sulčića darujeta Albert in Vojko Sulčić družina 15.000 lir. V spomin pok. brata Rudolfa daruje Pepi Sulčić z družino 10.000 lir, v spomin pok. Kamila Sedmaka pa 2.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDNJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE

Namesto cvetja na grob tovariša Franca Gombača daruje Amalija Castellani 2.000 lir.

V počastitev spomina Marije Taučar daruje Danica Dolenc z družino 5.000 lir za popravilo Prosvednega doma na Opčinah. Družina Fonda (Gombačeva) daruje 10.000 lir za oltar v bazovski cerkvi, 10.000 lir za šD Zarja in 10.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor.

Ob priliki poroke Radota Meneucija daruje Franca Kušteninova 2.000 lir za šD Kontovel.

V počastitev spomina ob 30. obletnici smrti dragoga moža Josipa Tomaziča in ob 5. obletnici smrti dr. sestre Kristine daruje Ema Tomazič 10.000 lir za Tržaški partizanski pevski zbor in 5.000 lir za PD Ivan Cankar. V isti namen daruje

Ivanka Colja 2.000 lir za PD Ivan Cankar.

V počastitev spomina ob 50. obletnici smrti dragoga očeta Josipa, ob 28. obletnici smrti matere Frančiške ter ob 30. obletnici smrti plemenitega gospodarja Josipa Tomaziča darujeta družini Karlo in Mario Čok 5.000 lir za Dijaški dom, 5.000 lir za Dijaško matico in 5.000 lir za PD «Ivan Cankar».

Ob prvi obletnici smrti nepozabnega moža Lučkota Malalana daruje žena Zmaga 5.000 lir za šD Polet ter 5.000 lir za PD Tabor.

Ob prvi obletnici smrti dragoga prijatelja Lučkota darujeta Pavla in Mirko 2.500 lir za šD Polet in 2.500 lir za PD Tabor.

V spomin pok. Marije Taučar daruje Danica Dolenc z družino 3.000 lir za šD Polet in 2.000 lir za popravilo Prosvednega doma na Opčinah.

Ob 29. obletnici smrti Iva Caharije darujeta teta Delka in sestra Stana 5.000 lir za pevsko društvo Igo Gruden iz Nabrežine.

V spomin dragoga sina Marija daruje Marija Štoka (Devinska) 2) 5.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Teresine Bottari daruje Zofija Pregarc 2.000 lir za Dijaško matico.

Ob priliki zlate poroke Leopolda in Guida Zidarica daruje družina Zidaric 5.000 lir za PD Igo Gruden. Za doprni kip Primoža Trubarja na osnovni šoli v Bazovici daruje Letizia Dibenedetto 5.000 lir.

Odbor združenja staršev osnovne šole Primož Trubar v Bazovici daruje 10.000 lir za Glasbeno matico in 10.000 lir za harmonikarski ansambel A. M. Slomšek.

Za glasilo KPI Delo daruje Rihard Kapun 5.000 lir in Vida Meneuci 5.000 lir.

Ob obletnici smrti Karla Malalana daruje Ernest Malalan z družino 10.000 lir za popravilo prosvednega doma na Opčinah.

V počastitev spomina Marije Taučar daruje družina Marija Kapun 3.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob učiteljice Ivanke Žitko daruje Amalija Čok 1.500 lir za Dijaško matico.

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 414444
POŽAR ARTEMIO
v vse kraje, tudi v inozemstvo
TOVORNI PREVOZI

Z NASTOPOM ORKESTRA GLASBENE MATICE

Na šoli, kjer je počila bomba so včeraj priredili koncert

S tem sta slovensko učiteljske ter srednja šola sv. Cirila in Metoda zaključila šolsko leto

Ob zaključku šolskega leta, ki je bilo za slovensko šolsko zavoda pri Sv. Ivanu (učiteljske «A. M. Slomšek» in srednja šola sv. Cirila in Metoda) še posebej razgibano, saj se še ni poleglo ogorčenje, ki ga je izrazil podel fašistični atentat in pritičju šolske stavbe, so včeraj priredili v telovadnici šole slovesen koncert. Takšne vrste koncert je pred leti uvedla prav ta šola, ta hvalavredna pobuda pa se je nato razširila skoraj po vseh slovenskih srednješolskih zavodih v zamejstvu. Koncertni na šolah so tako postali že tradicija in so pri dijakih naleteli na ugoden odziv. Tvorstne prireditve namreč poživljajo šolsko življenje, razširjajo duhovno obzorje in marsikateremu dijaku morda preči odprejo pogled v svet simfonične glasbe, zlasti se zato, kar prireditelj teh koncertov - Glasbena matica v Trstu - vselej skrbni ne le za nastop uveljavljenih orkestrir in solistov iz zamejstva in matične domovine, temveč dopolnjuje vsak nastop tudi z izbranim orisom izvajanih glasbenih del, z življenjskim skladateljev, s predstavitvijo izvajalcev in podobno, tako da glasbo res približajo tudi tistim dijakom, ki jim je bil svet simfonične glasbe dotlej tuj.

Ob včerajšnjem koncertu je za spremeno besedo poskrbel prof. Janko Ban, nakar je orkester Glasbene matice izvajal Haydnov Koncert v D-duru za klavir in orkester s solistko Teo Košutovo ter Mozartov Koncert v G-duru za violino in orkester s solistom Črtomirjem Šiškovcem. Dirigirala sta Janko Ban in Oskar Kjuder. Odlična uigranost orkestra ter temperamentna in tehnično izdelana interpretacija zahtevnih skladb s strani solistov so izzvali živahen aplavz pri mladih poslušalcih, ki so sledili koncertu z veliko pozornostjo.

Po koncertu je ravnatelj učiteljske dr. Janko Jež pozdravil izvajalce ter nekatere ugledne goste, med katerimi sta bila tudi šolski skrbnik dr. Fidenzi ter šolski svetnik prof. Sivec, nakar je šola postala gostila goste, izvajalce in profesorje z zakusko, ki so jo pripravili dijakine pod vodstvom profesorja tehnične vzgoje.

Ob včerajšnjem koncertu je za spremeno besedo poskrbel prof. Janko Ban, nakar je orkester Glasbene matice izvajal Haydnov Koncert v D-duru za klavir in orkester s solistko Teo Košutovo ter Mozartov Koncert v G-duru za violino in orkester s solistom Črtomirjem Šiškovcem. Dirigirala sta Janko Ban in Oskar Kjuder. Odlična uigranost orkestra ter temperamentna in tehnično izdelana interpretacija zahtevnih skladb s strani solistov so izzvali živahen aplavz pri mladih poslušalcih, ki so sledili koncertu z veliko pozornostjo.

Po koncertu je ravnatelj učiteljske dr. Janko Jež pozdravil izvajalce ter nekatere ugledne goste, med katerimi sta bila tudi šolski skrbnik dr. Fidenzi ter šolski svetnik prof. Sivec, nakar je šola postala gostila goste, izvajalce in profesorje z zakusko, ki so jo pripravili dijakine pod vodstvom profesorja tehnične vzgoje.

Zato je sekcijski KPI «Just Pegans» iz zgoniške občine sklenila, da v imenu pokojnika značne akcijo za postavitev spomenikov in v prepričanju, da se bomo spominu pokojnega Franca Gombača najprimerneje oddolžili, če bo ta akcija v najkrajšem času dosegla svoj cilj, je sekcijski komunistov zgoniške občine prispevala 75 tisoč lir.

Ivan Kuzmič - Prebened št. 37 je včeraj odprl osmico. Toči črno in belo vino.

Izjava staršev glede stavke osebja ONAIRC

Starši otrok, ki obiskujejo otroške vrste ONAIRC v Bazovici, Gropadi, Padriču, Trebčah, na Opčinah in na Proseku so naslovili na vodstvo ustanove ONAIRC (Opera nazionale di Assistenza all'Infanzia delle Regioni di Confine) ter v vednost tržaški sekciji te ustanove odprto pismo, v katerem izražajo popolno solidarnost s pravičnim bojem, ki ga že dolgo časa vodi osebje te ustanove. Kot je znano, je to osebje stopilo v stavkovno gibanje z zahtevo po pravičnejših normativnih in ekonomskih pogojih, vsaj takšnih, kakršne uživa sedaj osebje občinskih otroških vrtcev.

V pismu je med drugim rečeno, da so s to dolgotrajno stavko nastale občutne težave za otroke, ki seveda ne morejo imeti rednega

pouka, za učitelje, pomožno osebje ter za starše same. Zato starši zahtevajo od tržaške občinske uprave, da se čimprej loti reševanja tega problema, da se čimprej razpusti ustanova ONAIRC ter da si upravo vseh otroških vrtcev prevzame občina.

Starši zaključujejo pismo z izjavo, da ne bodo plačevali predvidenega mesečnega obroka za vzdrževanje otroških vrtcev dokler ne bo rešeno vprašanje, zaradi katerega je osebje ONAIRC oklicalo stavko.

OBVESTILO SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Sindikata slovenske šole sklicuje za petek, 14. junija, ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9 sestanek izvoljenih sindikalnih predstavnikov v deželno komisijo za slovensko šolo. Seje se bodo udeležili tudi predstavniki, ki jih je imenovala pokrajina. Na dnevnem redu bodo: razprava o konstituiranju komisije ter o njenem delovnem pravilniku. Na sestanek vabi tajništvo sindikata tudi člane in vse, ki jim je pri srcu razvoj slovenske šole.

Pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo!

Prejšnji teden ste objavili razpis natečaja občine Zgonik za mesto uradnika v tajništvu občine. Ker me v razpisu preseneča, je dejstvo, da je pismeni in ustni izpit iz slovenskega jezika neobvezen? Po obstoječih predpisih je vsa občinska uprava v Zgoniku dolžna obvešati s pripadniki jugoslovanske etnične skupine (t. j. Slovenci) izključno v slovensščini. Jaz sem conditio sine qua non za namestitev kakršnega koli občinskega uslužbenca poznavanje slovenskega jezika in to bi moralo biti v besedilu razpisa natečaja jasno in nedvoumno navedeno.

Ker živimo v pravni državi, ki zvesto spoštuje svoje zakone in mednarodne obveznosti, je upravičeno pričakovati, da bodo pristojni organi navedeni razpis natečaja nemudoma razveljavili zaradi očitne neskladnosti z obstoječimi predpisi. Za skorajšnjo objavo vesti o ukrepanju nadzorne oblasti se vam že vnaprej priročno zahvaljujem.

Trst, 9. junija 1974

Samo Pahor

UPRAVLJANJE POLETNEGA KINA V LJUDSKEM VRTU V UL. GIULIA

TRŽAŠKA OBČINA

daje v našem poletni kinematograf v Ljudskem vrtu v Ul. Giulia. Morebitni interesi naj se pismeno javijo na tržaško občinsko upravo, Oddelek X - Ekonomat, Trg Unità d'Italia 4, v roku 10 dni od objave tega obvestila.

RESTAVRACIJA - PIZZERIA

«MICEL» - Opčine

SPOROČA. DA JE VODSTVO RESTAVRACIJE PREVZEL DOMACIN PAOLO MALALAN

Priporočamo se za Vaš cenjeni obisk

URE - SREBRNINA NAKIT - DRAGULJI

TRST

tel. 36231 61932

GARANTIRANE BRILJANTE za investicijo nudimo še po posebnih cenah. Barva garantirana s posebnim potrdilom «Gemological Institute of America».

poleg svoje osnovne dejavnosti vrši vseh vrst izgradnje

ELEKTRO ENERGETSKIH OBJEKTOV IN ELEKTRO INŠTALACIJ

«AUTOAGENZIA CLAUDIO»

ULICA GEPPA 8 - TELEFON 29-714

ZASTOPNIK

Prihranite na bencinu z novimi ŠKODA 74 100 - 100 L - 110 L COUPE R

RAZSTAVA NAJNOVEJŠIH MODELOV

KNJIŽNE NOVOSTI V ZAMEJSTVU

● Ivanka Hergold: DIDO zgodovinska proza - izdalo Založništvo tržaškega tiska

● J. Renko: PESNIŠKI LIST Izdali ZTT in Lipa

● LETOPIS 1972 s štirimi pridigami Petra Podreke. Izdala NSK v Trstu.

● Marija Pirjevec: «SREČKO KOSOVEL» aspekti delu su pensiero e della sua lirica. Monografiska študija. Izdalo ZTT.

tržaška knjigarna

TRST - Ul. sv. Frančiška 20

PO TRAZASKEM PROCESU

Odkriti krivce alentata pri Petovljah

Petovljski proces je za nami. Šest mladih Goričanov, ki so bili petnajst mesecev zaprti pod obtožbo, da so pripravili in izvedli atentat pri Petovljah, kjer so 31. maja 1972 zvečer ubili ubiti karabinjerji, se je v petek zvečer vrnilo na svoje domove. Gorica se je po razsodi tržaškega porotnega sodišča oddahnila. Velika večina Goričanov ni hotela verjeti, da je v našem mestu delovala teroristična skupina. V Gorici ni bilo do sedaj večjih kriminalnih dejanj. Kar jih je bilo, so jih povzročili tujci, prišli.

Ostaja pa še vedno neznan vzrok zločin pri Petovljah. Prav tako ostajajo neznan vzrok drugi zločini, ki imajo odkrito fašistično plat, ki so se v zadnjih letih pripetili na Goriškem, na Tržaškem, v Furlaniji, Seledu, leto in pol dni po pokusu ugrabitve letala v Ronkah, ko je bil v spopadu s policisti ubit fašist Ivano Boccaccio, ko je bilo ugotovljeno, da je ugrabitev pripravil fašist Carlo Ciuttini, aktivni član in voditelj neofašistične stranke MSI, se je preiskava o tem dogodku baje zaključila. Na goriškem sodišču so zbrani akti preiskave, iz katere nujno izhaja, da so ugrabitev letala pripravili in izvedli furlanski fašisti.

Do ugrabitve letala je prišlo nekoč mesec po krvavem atentatu pri Petovljah, ta atentat se je izvršil komaj petajst dni po zločinu uboja policijskega komisarja Calabresija v Milanu in nekaj mesecev po odkritju razstreliva v kraški jami blizu Nabrezne. Že takrat je bilo znano, danes pa je še bolj dokazano, da je komisar Calabresij bil na sledi široko razpredeni fašistični atentatorski mreži in da je bil komaj nekaj dni pred nasilno smrtjo v Trstu.

V tih dneh prihajajo iz Milana in Brescije vznemirljive vesti. Naša država je imela posebno važnost v zločinah načrtih fašističnih atentatorjev, ki so skušali izvajati teror v vsej državi. Na dan prihajajo njihove krivde in morda bomo izvedeli tudi za čudna zavezišva in podpore v določenih visokih krogih.

V letih 1970, '71, '72, je prišlo pri nas do več zločinov. Na državni italijanski - jugoslovanski meji v Gorici, pred Svetogorsko postajo, so počili bombe, ki so bile hranjene v najnovejših vojaških zalogah. Na znanstveni progi Trst - Benetke so znanstveniki postavili dinamit pred obiskom jugoslovanskega predsednika Tita v Italijo. V Vidmu so znanstveniki izvedli dva provokatorska atentata na demokratske podlatiske. V Nabrezni so odkrili skladšča razstreliva. Kasneje so prišli Petovlje in Ronke. Vmes pa smo imeli mazarje partizanskih spomenikov, slovenskih šol, slovenskih občinskih stavb, grozljive levičarske usmerjenosti politiki. Nikjer in nikdar niso usrežne oblasti našle krivcev.

Ko je prišlo do atentata pri Petovljah so se častni organi orgli z vso vmo na iskanje krivcev med anarhisti in drugimi levičarskimi ekstraparlamentarci, nevarneje fašiste pa so pustili pri miru. Ko je iz Rima zavel nov veter, so opustili iskanje na levi in pričeli iskati krivce atentata med ljudmi brez politične barve. Čudno se nam zdi, da se pripeti v naši državi toliko atentatov, toliko umorov, toliko zločinov, večkrat odkriva skladšča orožja, krivcev pa ni nikdar. Sodna in politična oblast naj usmerijo svojo pozornost na fašistično desnico pa se bo marsikaj odkrilo in krivci, marsikateri zločini bodo nemudoma prišli na sodišče.

Zdi se, da se sedaj v državi nekaj spremeni v smer. V nekaj dneh so karabinjerji in policija odkrili fašistične prevarnike v raznih krajih države. Upajmo, da je napočil pravi trenutek in da bomo kmalu izvedeli za imena resničnih atentatorjev pri Petovljah. Marko Waltritsch

SEJA OBČINSKEGA SVETA V ŠTEVERJANU

Izbrana štirčlanska delegacija v deveto (briško) gorsko skupnost

V zvezi s fašističnim atentatom v Bresciji je občinski svet pozval k obrambi demokracije - Občina pristopila k zdravstvenemu konzorciju

Seja občinskega sveta v Števerjanu se je pričela z županovo obdobjem fašističnega atentata med sindikalnim zborovanjem v Bresciji. Stanislav Klanjšček je dejal, da so ga obsodile vse demokratske sile. Trideset let po porazu fašizma oblasti ne bi smele dopuščati, da bi se fašizem obnavljal in grozil naši demokraciji oblasti. Izrazil je sožalje prizadetim družinam in zahteval, da se kaj takšnega ne ponovi nikoli več. Pozval je občane, naj bodo budni, da ne pride več do napada na našo demokracijo ureditev, in naj skrbno čuvajo pridobitve profitašističnega boja.

Svetovalci so nato poslušali resolucije občinske uprave Ovaro v Karniji, ki jo je prebral tajnik dr. Venturini. To resolucijo je občinska uprava naslovila na vse občinske uprave (skupno jih je 15), ki so bile vključene v deželni zakon, po katerem bodo prejemale v naslednjih 30 letih po 2.000 lir na občano. Ta zakon daje tem upravam priznanje za njihov delež v odpornosti škem gibanju. Občina Ovaro ni bila vključena v seznam ter se sedaj obrača na občinske uprave, naj podprejo njeno zahtevo, da bo tudi

SEJA OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Ustanovitev zdravstvenega konzorcija je začetek vsedržavne zdravstvene reforme

Poročilo odbornika Tomassicha o konzorciju, ki bo pod demokratično upravo - Pripombe svetovalcev in strank

Goriški občinski svet je pričel razpravo o vključitvi v zdravstveni konzorcij, ki bo zaobvel vse občine in bolnišnice v severnem delu goriške pokrajine; prav takšen konzorcij s sedežem v Trzinu bodo ustanovili v južnem delu pokrajine. O nastajajočem konzorciju so pred dnevi govorili tudi na seji občinskega sveta v Števerjanu.

Uvodno poročilo o tem vprašanju je imel odbornik za zdravstvo dr. Tomassich, ki je dejal, da se z malo reformo ustanavljajo vse strukture, potrebne za tako pomembno storilnost. Posebno pomembna sta profilacijska služba ter preventivno zdravstvo. Odbornik je nadalje govoril o tehničnem delovanju konzorcija ter o njegovi teritorialni in administrativni razdelitvi. Konzorcij bo imel centralni urad, tri področne urade v Gorici, Gradiscu in Krmini ter manjše krajevne enote. Odbornik je poudaril važnost demokratičnega vodenja te ustanove, ki združuje temeljne zdravstvene celice ter se s tem prilagaja zdravstvenim programom svetovne zdravstvene organizacije.

Po županovih besedah so svetovalci najprej podali svoje načelne izjave o tem predlogu, potem pa so razčlenili posamezne člene statuta.

Svetovalec Dellago (PSD) je rekel, da bomo popolno racionalizacijo zdravstvene službe dosegli s sistemom popolne zdravstvene reforme, korak k tej reformi pa predstavljajo zdravstveni konzorciji. Svetovalec Pirella (KPI) je poudarila važnost prehoda zdravstva v demokratično upravo in delavske roke. Svetovalec Saponi (PSL) je dejal, da se z zdravstvenim konzorcijem pospešuje uresničevanje vsedržavne zdravstvene reforme ter je govoril predvsem o odnosih med bolnišnicami in konzorcijem.

V zvezi z nastajajočim konzorcijem je pokrajinska federacija KPI (o tem vprašanju je včeraj objavila tiskovno sporočilo) na statičnu, da bolnišnice in drugi sorodni ustanovi ni potrebno vključevati v konzorcij. Njihova vključitev je v konzorcij s stališč strank in družbenih sil glede zdravstvene reforme. Po večletnih razpravah je prevladala usmeritev, da se bolnišnice kot samostojne ustanove razpustijo, njihovo premoženje pa prepusti državi, medtem ki naj se konzorcijem med občani poveri skrb za zdravje. Takšno stališče so osvojile levičarske stranke in sindikati ter ga sindikati zagovarjajo na pogovorih z vlado. Na krajevni ravni so po megi KPI zdravstveni ukrepi koristni samo pod pogojem, da so predhodnik zdravstvene reforme. Stranka nasprotuje deželnemu zakonu ter zavrača ohranjanje sedanjega sistema, ki temelji na avtonomiji bolnišnic, kar povzroča pretirane stroške in omogoča nadaljevanje njihove nedemokratske uprave. Stranka predlaga ustanovitev temeljnih zdravstvenih konzorcijev med ozemskimi krajevnimi ustanovami, kakršne so ustanovili v nekaterih deželah. Koordinacijo med bolnišnicami in drugimi zdravstvenimi strukturami pa je mogoče doseči s sklenitvijo konvencij z vsaj tiskovno sporočilo KPI.

Po načelnih izjavah so svetovalci prešli na razpravo o posameznih členih statuta konzorcija, vendar niso prišli do kraja in o statutu tudi niso še glasovali. Na začetku seje so svetovalci zastavili nekaj vprašanj. Paulin (SDZ) je vprašal, kako je s postopkom za razlastitev zemlje v štandružju, kjer bodo zgradili otroški vrtec. Kako se rešuje kriza v občinskem svetu.

ona deležna ugodnosti tega zakona. V svoji resoluciji Ovaro navaja, da so nacifasisti pobili 32 občanov, 12 zgradb so popolnoma uničili, 17 pa delno. Svetovalci iz Števerjana so resolucijo soglasno podprli in svoj sklep sporočili deželni upravi.

V nadaljevanju seje so razpravljali o pristopu občine k zdravstvenemu konzorciju v Gorici. Po novem bo goriška pokrajina razdeljena na dva konzorcija, goriškega in tržaškega. Njuna pristojnost so se razdelila na vse zdravstvene službe. Števerjanska občina je sklenila, da se vključi v konzorcij, saj se njen prispevek ne bo spremenil in bo še naprej ohranila svojega občinskega zdravnika dr. Rutarja. Svetovalci so se seznanili z mnogostoransko dejavnostjo konzorcija, ki bo koordiniral zdravstvene službe ter bo za svoje delovanje prejemal deželni prispevek. Števerjan kot manjša občina bo imel v skupščini svojega predstavnika, ki bo župan ali njegov namestnik.

Občinski svet je nato sprejel poročilo zavarovalne policie za občinske nepremičnine in premičnine, kar je povzročilo zvišanje zavarovalnine od 39 na 59 tisoč lir.

Ob 70-letnici Karla Kumarja

ki je nastala z izstopom odbornika Paulina, je zanimalo liberalca Fornasirja.

Obisk delegacije občinskega odbora v Rimu v zvezi s prosto cono v kateri sta bila samo predstavnika KD in PSDI, je kritiziral svetovalec Dellago, medtem ko je imel na isto vprašanje pripombo tudi Dellago, ki je poleg vsega očital liberalcem, da so na svojo roko vložili zakonski predlog.

Danes pri devetakah
Nastop folklorne skupine in pevskega zbora

Tudi na poletnem prazniku pri Devetakah, ki ga prireja prostovoljno društvo »Kras iz Dola in s Poljan ter domača sekcija ANPI, je dež prva dva dneva precej motil. V petek in soboto je zaradi deževnega vremena veliko ljudi ostalo raje doma.

Prireditelji upajo, da bo danes vreme ugodno tako, da se bo današnji kulturni program lahko odvijal. V dolinici pri Devetakah, kjer so prizidevali včasni postavili »brear«, bo ob 19. uri nastopila mladinska folklorna skupina »Doma iz Gorice«, ki se bo, pod vodstvom Čezčutove, predstavila v venčkom narodnih plesov. Po nastopu mladih Goričanov bo pevski zbor »Kras iz Opatjege sela zapel nekaj pesmi.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA - GORICA IN ZVEZA SLOVENSKA KATOLIŠKE PROSVETE V GORICI v sodelovanju z Ustanovo za kulturne in umetniške prireditve EMAC iz Gorice

Gostovanje
Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice

Jean Anouilh
**SKUŠNJA
ALI KAZNOVANA LJUBEZEN**

Prevod: BRUNO HARTMAN
Scena: NIKO MATUL
Režija: MILANA KUMAR
Izbor: DUŠAN MLAKAR

V torek, 18. junija, ob 20.30 v gledališču »G. Verdi« v Gorici
ABONMA RED A (mesto, okoliški in mladinski)

OB ZAKLJUČU ŠOLSKEGA LETA

Pomisliti moramo na vpis v slovenske osnovne šole

V prvi razred osnovnih šol in v vrte bodo vpisovali konec meseca

Za tisoče dijakov in dijakov se je šolsko leto zaključilo včeraj. V šolo bodo morali čez nekaj dni še tisti maloštevilni, v odnosu do celotnega števila dijakov, ki morajo polagati razne izpite. Na nižji slovenski srednji šoli v Ulici Randaccio se bo z malo maturo spoprijelo okrog sto dijakov in dijakov tretjega razreda. Želim jim uspešne izpite, tako da bi lahko videli v prihodnjem šolskem letu v višjih slovenskih srednjih šolah še več vpisanih kot letos. Malo maturo bodo

polagali tudi dijaki tretjega razreda slovenske trgovske šole. Prvič pa bo v Gorici maturo za dijakove telega razreda slovenske trgovske šole. Klasični in učiteljski študij bo polagali maturo na sorodnih šolah v Trstu.

Pouk se nadaljuje za osnovnošolske otroke, in sicer še tri dni, nato bodo tudi ti imeli prihodnje izpite, tako da bi lahko videli v prihodnjem šolskem letu v višjih slovenskih srednjih šolah še več vpisanih kot letos. Malo maturo bodo spremenili.

V trenutku, ko se zaključuje letošnje šolsko leto, je treba misliti na začetek prihodnjega. Za nas Slovence je važno, da bomo imeli tudi v prihodnjem šolskem letu veliko število vpisanih v naše šole. Medtem ko bo vpis drugi in naslednje razrede ljudskih šol avtomatično, moramo pomisliti na vpis v prvi razred osnovnih šol, tako na podeželju kot v mestu. Na našem podeželju je treba preprečiti, da bi hodili otroci slovenskih staršev v italijanske šole (na začet se to dogaja v nekaterih vaseh). V mestu Gorici pa je naloga vseh, ki jim je pri srcu slovenska šola in obstoj slovenstva pri nas, da prepreči vse starše, da vpisujejo svoje otroke v slovenske šole, ki so v slovenske vrte. Vrte so nam porok, da bo otrok za prvi razred osnovnih šol precej. Vendar moramo vse starše prepričati, da dajo svoje otroke v slovensko šolo. V prve razrede ljudskih šol se bo vpisovanje pričelo 20. junija in bo trajalo do konca meseca. Vpisovali bodo vsako jutro od 9. do 12. ure v šolskih prostorih. Slovenski vrte v mestu Gorici in tudi v njeni neposredni okolici so letos prenatrpani. Napravimo vse, kar je v naših močeh, da ne bo noben slovenski otrok izgubljen.

Tudi goriška občina javlja, da se bo pričelo vpisovanje v otroške vrte. Slovenske občinske vrte imamo v Gorici v Ulici Croce 5, v Ulici Randaccio 24 in v Ulici Tordiniani 18. Vpisovalci bodo v vrte od 22. do 28. junija. Starši morajo prineseti s seboj ob vpisu rojstni list ter razna potrdila o cepitvah. Vpisovalci bodo otroke rojene v letih 1969, 1970 in 1971.

Današnji praznik se bo zaključil s prosto zabavo ob spremljavi ansambla »The Lovers« iz Sovodnje. Sagra v Doli se bo nadaljevala prihodnji četrtek, 13. maja. Na programu imajo nastop folklorne skupine Dijaškega doma iz Trsta. Prihodnjo soboto in nedeljo bosta na praznovanju nastopila pevca Oto Pestner in Andreja Zupančič, ki ju bo spremljal ansambel Toneta Zagarja.

V tovarnah kovinarske, tekstilne, oblačilne, gradbene, kemične, papirne, tiskarske in prehranske stroke bo v torek, 11. junija, dvurna splošna stavka. Napovedala je sindikalna federacija v znak protesta zaradi zavlačevanja razgovorov med vlado in sindikati in tudi zato, ker je vlada pričela s tako gospodarsko politiko, ki bo škodovala delavskemu razredu. Stavka bo do 10. do 12. ure, za delavce, ki delajo v izmenah pa zadnji dve uri.

ZAKLJUČNI NASTOP GLASBENE ŠOLE V GORICI

Starši in prijatelji pozdravili uspešen nastop učencev in učenek

Posebno pohvalo zasluži proforski zbor za skrbno in vestno pripravo gojencev

V prostorih kluba »S. Gregorčič« v Gorici je bil v petek zvečer zaključni nastop gojencev šole Glasbene matice iz Gorice, na katerem so pokazali svoje znanje še zadnji gojenci iz Gorice in okolice, ki so si med letom na tej šoli nabirali svojo glasbeno kulturo. To je bil v zadnjih mesecih že tretji nastop gojencev iz Gorice in so na njih pokazali svoje znanje prav vsi gojenci šole iz Gorice, ki je še povečala število gojencev. Pri nadpol drugo uro trajajočem nastopu se je izvrstilo pred starši in prijatelji, ki so do kraja napolnili dvorano kar 26 učenec in učenec od prvega do zadnjega letnika.

Prva je nastopila mala Aleksandra Marvin iz štendružja, ki obiskuje šolo komaj tri mesece, a je že pokazala lep talent za klavir; zaigrala je dve pesmici »Barbara Rustja iz Gorice« in na klavirju podala Pavčičeve »Barčice«, njen brat Goran Rustja pa Farfisi »Počasni valček«.

Sara Hoban je na klavirju podala po eno Schumannovo in Tomčevsko skladbo, Sonja Lutman pa po eno

V TOREK OB 20.30

NOVOGORIŠKO PDG V GLEDALIŠČU VERDI

Nastopilo bo s komedijo »Skušnja ali kaznovana ljubezen«

V torek, 18. junija ob 20.30 bo gostovalo v gledališču Verdi v Gorici Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice. Do gostovanja, ki ga prirerajo Stalno slovensko gledališče iz Trsta, Slovenska prosvetna zveza, Zveza slovenske katoliške prosvete ter Ustanova za kulturne in umetniške prireditve EMAC, vse iz Gorice, bi moralo priti že pred nedavnim, zaradi podlega fašističnega bombnega atentata v Bresciji, vsled katerega je prišlo do vsedržavnega protesta in stavke, pa je napovedana predstava odpadla.

Primorsko dramsko gledališče prihaja k nam v goste s komedijo »Skušnja ali kaznovana ljubezen«, v kateri ljudje na graščini vadijo »Dvojno zvestobo« francoskega rokokojskega komediografa Marivauxa. Situacije te igrice pa za čuda ustrezajo situacijam, ki nastanejo med posameznimi igralci, ki naj bi uprizorili Marivauxovo igrice. Resničnost se tedaj preliva z igrice in obratno.

Anouilhovo komedijo je režisiral postavil na oder Dušan Mlakar.

sceno si je zamislil Niko Matul, kostume je izbrala Milena Kumar, prevajalsko delo pa je opravil Bruno Hartman. Nastopajo Matjaž Turk, Dragica Kokot-Solar, Metka Franko, Stane Leban, Ivo Barišič, Tone Solar in Teja Glazar.

To bo zadnja abonmajska predstava Stalnega slovenskega gledališča v Gorici, zaradi česar uprava našega gledališča toplo vabi svoje svesto občinstvo, da se udeleži torbove predstave v Verdiju.

Danes in jutri razstava rsh in del učencev otroških vrteev v Gorici

Danes zjutraj ob 9. uri bodo v šolski stavbi v Uli Marconi odprli letno razstavo rsh in ročnih del, ki so jih napravili otroci otroških vrteev na področju goriške občine. Razstava bo odprta danes do 12.30, popoldne od 17. do 19., jutri pa od 9. do 12. ure.

Rodil se je v Gorici 21. maja 1904. Njegov oče je bil trgovec s sadjem in zelenjavu na debele na goriškem zelenjadem trgu. Vpisali so ga na slovensko gimnazijo v Gorici, že takoj drugo leto je moral z družino v begunstvo v Ljubljano, kjer je napravil še pet razredov. Po vrnitvi domov v Gorico je pomagal očetu v trgovskih poslih in leta 1927 sam prevzel podjetje, ki ga je vodil do pred nekaj leti na Trgu in ga, sicer v manjši meri, še vedno opravlja kar doma. Večino poslov opravlja z Jugoslavijo, zlasti s Slovenijo. »V zadnjem času me sicer nekoliko trapi nadihu, drugače pa se počutim kar dobro, saj tudi zdravnik dr. Rutar pomaga nadzirati moje zdravje«, je zaključil.

Po tem uvodu je Karlo povedal, da se je že v prvih letih po prvi svetovni vojni zanimal za naše prostovolje in »splošno javno življenje in pri zadnjem nastopu pesniških zborov leta 1926 v kinu Central v Gorici, ko so jih napadli fašisti z bombami je v zmešnjavi izgubil klobuk a odnesel celo glavo. Dne 17. maja 1927 se je poročil s

Proga št. 6 (glavna pošta - Sv. Ana, pokopališče). Odhodi izpred glavne pošte: 9.00 - 10.00 - 11.00 - 12.00 - 13.00 - 14.00 - 15.00 - 16.00 - 17.00 - 18.00 - 19.00. Odhod izpred pokopališča: 9.20 - 10.30 - 11.40 - 12.50 - 13.50 - 14.50 - 15.50 - 16.50 - 17.50 - 18.50 - 19.50.

Proga št. 7 (glavna pošta - Pevma - Oslavje). Odhod izpred glavne pošte: 9.40 - 12.40 - 15.40. Odhodi iz Oslavja: 9.50 - 12.50 - 15.50.

VČERAJ POPOLDNE V GORICI

Veliko ljudi na pogrebu tragično umrlega karabinjerja

Bojan Claudi (Klavčič) počiva na goriškem pokopališču

Ob veliki udeležbi karabinjerjev in znanec ter prijatelj je bil včeraj popoldne v Gorici pogreb tragično ubitega komaj 23-letnega karabinjerja Bojana Claudi (Klavčiča). Nehote ga je kolega ustrelil s službenim sr »kresom, ko je bil izvidnica v nočni zasedi pri šempetovskih preceh. Zato je bil razkazoval preceh napredki in zavzetost pri izvajanju svojih skladb, med katerimi so bile nekatere, zlasti iz višjih letnikov, precej zahtevne. Seveda je treba za dobre uspehe mladih gojencev še posebej pohvaliti tudi njihove profesorje Hele-
Plesničar, Silvana Krizancina in Ivana Mignozija, ki so skozi vse leto skrbno in vestno spremljali in vodili njihovo glasbeno rast. Prav ta nastop je bil dokaz, da njihovo prizadevanje ni bilo zaman.

● Jutri bo na sedežu zveze industrije v Gorici sestanek med ravnanstvom sodovske prednice in sindikalisti. Razpravljali bodo o sindikalnih zahtevah.

Nedeljski vozni red mestnih avtobusov

Občinsko avtobusno podjetje je javilo nov nedeljski vozni red, ki bo stopil v veljavo danes, 9. junija. Ob delavnikih, bo vozni red mestnih avtobusov ostal nespremenjen. Po novem urniku bodo avtobusi vozili kakor sledi:

Proga št. 1 (Štandruž - železniška postaja - Svetogorska cesta). Odhodi iz štandružja: 6.40 - 8.05 - 8.45 - 9.00 - 9.25 - 9.50 - 10.15 - 10.40 - 11.05 - 11.30 - 11.55 - 12.20 - 12.45 - 13.10 - 13.35 - 13.55 - 14.15 - 14.40 - 15.05 - 15.30 - 15.55 - 16.15 - 16.40 - 17.05 - 17.30 - 17.55 - 18.15 - 18.40 - 19.05 - 19.30 - 19.55 - 20.15 - 20.40 - 21.05 - 21.30 - 21.55 - 22.15 - 22.40 - 23.00 - 23.20 - 23.40 - 24.00. Zunanja proga (glavna pošta - Podgora - S. Roc pri Ločniku - Korzo Italija - glavna pošta). Odhodi izpred glavne pošte: 14.10 - 15.20 - 16.30 - 17.40 - 18.50 - 20.00 - 21.10 - 22.20. Odhodi iz S. Roc pri Ločniku: 14.30 - 15.40 - 16.50 - 18.00 - 19.10 - 20.20 - 21.30 - 22.40 - 23.50 - 25.00.

Notranja proga (glavna pošta - Stražice - bolnišnica - glavna pošta).

Ob 70-letnici Karla Kumarja

Starejši generaciji goriških Slovencev prav gotovo ni treba predstavljati goriškega trgovca, planinca in borca za naše narodne pravice Karla Kumarja. Pač pa bo držalo, da je šla njegova 70-letnica za večino njih skoro neopazno mimo in marsikdo, ko bo čital te vrstice, se bo začudil, da ima naš Karlo s Svetogorske ceste že 70 let. Kako čas beži!

Dal je kaj več izvedeli o njegovem življenju, smo ga te dni obiskali na njegovem domu za novo, a na srečo na stečaj odprto mejo na Svetogorski cesti, ali Uli Montesanto, kakor se uradno imenuje. Našli smo ga v njegovi delovni sobi, ko je bil zatopljen v branje, medtem ko je njegova žena Helena imela opravka v kuhinji.

»Kaj naj rečem, saj jaz nisem kak politik ali viden javni delavec,« se je skromno branil, ko je izvedel za našo namero po kratkem intervjuju. Ko pa smo mu omenili njegovo politično delo v Demokratski fronti Slovencev za Goriško, dejstvo, da je bil med ustanovitvi obnovljenega Slovenskega planinskega društva in več let tudi občinski svetovalec itd. se je vdal in začel:

Po tem uvodu je Karlo povedal, da se je že v prvih letih po prvi svetovni vojni zanimal za naše prostovolje in »splošno javno življenje in pri zadnjem nastopu pesniških zborov leta 1926 v kinu Central v Gorici, ko so jih napadli fašisti z bombami je v zmešnjavi izgubil klobuk a odnesel celo glavo. Dne 17. maja 1927 se je poročil s

Proga št. 6 (glavna pošta - Sv. Ana, pokopališče). Odhodi izpred glavne pošte: 9.00 - 10.00 - 11.00 - 12.00 - 13.00 - 14.00 - 15.00 - 16.00 - 17.00 - 18.00 - 19.00. Odhod izpred pokopališča: 9.20 - 10.30 - 11.40 - 12.50 - 13.50 - 14.50 - 15.50 - 16.50 - 17.50 - 18.50 - 19.50.

VČERAJ POPOLDNE V GORICI

Veliko ljudi na pogrebu tragično umrlega karabinjerja

Bojan Claudi (Klavčič) počiva na goriškem pokopališču

Ob veliki udeležbi karabinjerjev in znanec ter prijatelj je bil včeraj popoldne v Gorici pogreb tragično ubitega komaj 23-letnega karabinjerja Bojana Claudi (Klavčiča). Nehote ga je kolega ustrelil s službenim sr »kresom, ko je bil izvidnica v nočni zasedi pri šempetovskih preceh. Zato je bil razkazoval preceh napredki in zavzetost pri izvajanju svojih skladb, med katerimi so bile nekatere, zlasti iz višjih letnikov, precej zahtevne. Seveda je treba za dobre uspehe mladih gojencev še posebej pohvaliti tudi njihove profesorje Hele-
Plesničar, Silvana Krizancina in Ivana Mignozija, ki so skozi vse leto skrbno in vestno spremljali in vodili njihovo glasbeno rast. Prav ta nastop je bil dokaz, da njihovo prizadevanje ni bilo zaman.

● Jutri bo na sedežu zveze industrije v Gorici sestanek med ravnanstvom sodovske prednice in sindikalisti. Razpravljali bodo o sindikalnih zahtevah.

Nedeljski vozni red mestnih avtobusov

Občinsko avtobusno podjetje je javilo nov nedeljski vozni red, ki bo stopil v veljavo danes, 9. junija. Ob delavnikih, bo vozni red mestnih avtobusov ostal nespremenjen. Po novem urniku bodo avtobusi vozili kakor sledi:

Proga št. 1 (Štandruž - železniška postaja - Svetogorska cesta). Odhodi iz štandružja: 6.40 - 8.05 - 8.45 - 9.00 - 9.25 - 9.50 - 10.15 - 10.40 - 11.05 - 11.30 - 11.55 - 12.20 - 12.45 - 13.10 - 13.35 - 13.55 - 14.15 - 14.40 - 15.05 - 15.30 - 15.55 - 16.15 - 16.40 - 17.05 - 17.30 - 17.55 - 18.15 - 18.40 - 19.05 - 19.30 - 19.55 - 20.15 - 20.40

A. Černigoj:

Plesalca (1943)

IZDAJA DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE

KLOPČIČEVI ZBRANI SPISI «NERAVNODUŠNI DRŽAVLJAN»

Avtorjevi članki in spisi, ki jih je objavil pred odhodom v Sovjetsko zvezo in po vrnitvi iz SZ po drugi svetovni vojni: pol stoletja borbe za boljši jutrišnji dan

Pod naslovom *Neravnodušni državljani* je izšla knjiga, ki prinaša izbrane spise Franceta Klopčiča s področja politike, ekonomike in kulture, spise, ki so nastali kot odraz življenja in kot izraz hopenja po njegovi koreniti spremembi, v smeri socializma - komunizma. Zato se nanašajo na pe- reča vprašanja svojega časa, po- sezaajo v gnečo dogodkov in po- javov. Večina so to stroge anali- ze, kritične presoje in neredko oporekanja. Vsebina spisov je konkretna, brez odvečnih abstrak- cij. Zgrajena je na nazorih mark- sizma, ki jih pisec priznava in se trudi jih uporabljati že več kot pol stoletja. Pri tem v teh spisih skorajda ni razlag marksi- zma v pedagoški obliki. Pisec si je prizadeval, da rabi in utrdi marksizem ob ocenah domačih družbenih dogodkov in pojavov, ob navodilih za dejavnost, pred-

volucionarja, političnega delavca, publicista in prevajalca.

Franceta Klopčiča sicer pozna- mo, toda bilo bi prav, da bi temu revolucionarnemu delavcu, ki je bil eden izmed glavnih so- delavcev pri razbitju fašističnega pohoda na Trbovlje, 1. junija 1924, (v počastitev tega dogodka je knjiga tudi izšla), ki je leta 1930 zaradi teorija v domovini odšel v Sovjetsko zvezo, pa je tam že leta 1937 kot žrtve stal- linskih čistk prišel v zapor in taborišče, (kjer je ostal do leta 1945) in se šele leta 1957 lahko vrnil v domovino, nekdo posvetil nekaj uvodnih besed in širši krog bralcev seznanil z delom in dejavnostjo Franceta Klopčiča. Tako si je pač avtor moral sam pomagati z uvodno besedo, v ka- teri je na kratko prikazal značaj svojega dela, svojih spisov in vsebino knjige, posredno pa tudi svojo politično in publicistično de- javnost, katere odsev je pricu- joča knjiga.

Tako bo torej manj poučen bralec šele iz knjige same lahko spoznal široko razvejano dela tega političnega delavca, ki je kljub vsem preizkušnjam ostal zvest borbi za pravice delavskega

razreda in ki se kljub polstolet- nemu aktivnemu boju za ideale marksizma, socializma in komu- nizma, ni nikoli povzpel med javne delavce, temveč je ostal vedno neomajan, toda tih in marljiv ne v osredje postavljen politični delavec. Odsev njegovega dela, njegovih pogledov na dogodke v svetu in okoli njega so ti spisi. Avtor jih je v knjigo uvrstil v kronološkem redu in v prvi del uvrstil sestavke iz leta 1923 do 1930, v drugi del pa sestavke od leta 1957 do 1973. Ve- čina spisov je bila že objavljena, spisi iz prvega obdobja imajo tudi nekaj pripomb glasila o do- godkih, pojavih in osebah, spisi drugega dela pa so brez pripomb.

O knjigi sami ne bi sodili. Do- volj zgornja je sama po sebi. Pripoveduje nam o pol stoletja trajajočem (seveda z hudo vmes- no prekinitvijo, povzročeno z na- silnim posegom v avtorjevo živ- ljenje) delu in aktivnem udejstvo- vanju revolucionarja, političnega in publicističnega delavca, ki s kritično in ostro besedo posega v mnoga v svojem času aktualna politična in druga dogajanja v do- mačem svetu.

Sl. Ru.

PEN-klubu v Ljubljani
Tomšičeva 12
ter
Generalnemu konzulu Avstrije
v Ljubljani
dr. H. Riesenfeldu
Dunaj, 4.6.1974

Klub slovenskih študentov na Dunaju na podlagi objavljene do- kumentacije v Mladju 15 ostro protestira zoper Riesenfeldovo članstvo v slovenskem PEN-klubu ter poziva avstrijskega general- nega konzula kot reprezentanta naše republike v Ljubljani, da sproči javnega gramotenja in top- tanja demokratičnih pravic kro- roških Slovencev (pobijanje dvo- jezičnih napisov, pomilitistev- javnih nacionalističnih nasilne- žev), ki je znano celemu sve- tu, sam iz te slovenske pisateljs- ke zveze izstopi, ker to bi va- rio sprejet z očitnim nespora- zumom.

Za klub:

Majda Janežič Mirko Boročnik
predsednica tajnik

vsem za partijsko delo v Slove- niji in Jugoslaviji. Bralcu ne bo težko opaziti, da je prva skrb v spisih posvečena najbolj mno- žični proizvajalni sili in svobode naj- bolj željnemu razredu v družbi — delavskemu razredu.

Zaradi hitrega napredka zna- nosti in tehnologije je zaslediti v spisih razmišljanja o povečani vlogi tehničnega in znanstvenega razumilstva, česar mnogi ne že- ljijo priznati in upoštevati. Nadal- jnja skrb, izražena v številnih spisih, je posvečena zatiranim narodom, zlasti malim. Tema skupnega vprašanja je posvečena večina sestavkov v knjigi. V spisih je nemalo vrstic naperje- nih zoper stalinizem, ki hromi marksizem. Težko se je bilo od- reči nekaterim že objavljenim spominom na dogodke in osebe. Ne vsebuje pa knjiga poglavitnih zgodovinskih spisov, ki bodo morda nekoč objavljeni v posebni knjigi.

To je nekaj stavkov predgo- vora h knjigi *Neravnodušni državljani*, knjigi Državne založbe Slovenije, ki prinaša izbor se- stavkov in najrazličnejših raz- prav, člankov, kritik in spisov Franceta Klopčiča, znanega re-

Z REVIJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH ZBOROV

VSI PRIMORSKI ZBORI SO SE DOBRO ODREZALI

Negovanje mladinskega petja, posebno na Štajerskem - Kako so peli posamezni zbori - «Virtuoznost», ki gre na škodo kakovosti

V Zagorju ob Savi je bila od 23. do 25. maja četrta republiška revija otroških in mladinskih predmudacijskih ter pomutacijskih pevskih zborov, ki delujejo v okviru osnovnih, srednjih in glasbenih šol v Sloveniji. Nastopi- lo je 10 otroških, 27 mladinskih, 7 mešanih in 4 dekliški, kot gost je nastopil še akademski zbor glasbene akademije iz Helsinkov na Finskem, skupaj torej 48 slo- venskih in en izmuzniški zbor.

Največja udeležba zborov je bi- la iz mariborske in celjske re- gije, manj iz ljubljanske kotline, Gorenjske, Primorske in Dolenj- ske; s tem pa še ni rečeno, da ta podatek odraža stanje in kva- liteto zborov v posameznih re- gionalnih področjih, posebno če imamo v mislih mladinsko zbo- rovsko dejavnost na Primorskem. Sicer so udeleženi občinski revije na Primorskem pokazale znatno manjšo število nastopajočih o- troških in mladinskih zborov, ven- dar je na drugi strani zrastle kvalitete nekaterih, ki jim je bila dana možnost nepretrganega sistematičnega dela. Če primerja- mo sklepno revijo najboljših zbo- rov v Tolminu s povprečjem ve- čine zborov v Zagorju, bi lahko skoraj vsem otroškim in mladins- kim zborom priporočili naj se

prijavijo v republiško revijo. Za- so se revije na Primorskem zavlekle čez polovico maja, med- tem ko je rok prijave za Zagorje že davno potekel. Vendar so se neodvisno od občinskih in sklep- ne revije prijavi ter nastopi v Zagorju otroški zbor iz Komna pod vodstvom Marijana Plazar- ja, mladinski zbor osnovne šole iz Sežane pod vodstvom Eugena Prinčiča, mladinski zbor osnovne šole iz Dobrova v gorških Bratih pod vodstvom Janeza Slivnika, mladinski zbor osnovne šole «Mi- lojke Štrukelj» iz Nove Gorice pod vodstvom Almir Abolnar in mešani mladinski zbor slovenske gimnazije iz Kopra pod vodstvom Mirka Slošarja. Vsi so se odliko- vali po skrbnih pripravah ter po lepem, ubranem petju: mehki gla- sovji pristne otroške barve kom- menskega zboru so disciplinirano sledili svojemu dirigentu, ki je znal izkoristiti posebno zvonkost malih solistov in diskretno iz- peljeval spremeljavajo na harmoniki z občutjem prave mere; zbor iz Sežane je v Zagorju gotovo do- segel svoj višek in presenetil s svojim umetniškim podvigom ne le po zlitosti in enotnosti, temveč tudi z interpretativno nazornostjo: petje samo, ki je bilo intonativno čistejše, skupine homogenejše in enotnejše, stila zaježnost in pro- ncljiva izoblikovanost posameznih skladb, so zapustili prepričljivi vtis kakor na koncertu v Tolmi- nu; zametno obarvan, čist zvok je dosegel dirigent mladinskega zboru iz Dobrova, ki je že zaradi tega vzbudil občutje plemeniti- sti in lepote, čeprav je bil neko- liko manj interpretacijsko pre- pričljiv o Pirnikovi Smrt v Brdih zaradi prevelikega razlikovanja v tempu, a je preko uspele Si- monitijeve Noči dospel do izredno preprosto in sproščeno oblikovane ljudske Pastir pa pase ovce tri; čist in solidno ubran zvok zboru iz N. Gorice ni izval tistega utripa pri prvih dohpih pesmi (Pahor: Grobek - vrtec, Pirnik: Poslavlja- nje zime) kakor sta po večji pla- stičnosti učinkovali v Tolminu. Očitno je bila na poti utrujenost in nesproščenost, ki je popustila šele pri tretji, z mladostnim za- rom izvedeni Gobčevi prireditvi ljudske iz Halož Iz zemlje gre tresk; zbor koprski gimnazije je učinkoval predvsem po svoji spro- ščenosti v izrazu, po poetični do- jemljivosti in po pristnem tempe- ramentu. Zbor stalno napreduje in bi mu želeli še, da bi izpopolnil dihalno tehniko ter dosegel enot- nejšo zastavo glasu, ker bi potem tudi odpadla rahla neenotnost altov, kjer posameznice rade «le- čajo» navzdol, čistejši bi bil za- četek Kogojev Stoji, stoji mi polje, v kateri je še nekaj poudar- kov na lahkih dobah.

Revija v Zagorju je pokazala precej visoko kvaliteto povprečje v treh smereh: glede napredka glasovnega izpopolnjevanja na raznih stopnjah razvoja mladih pevcev, ki le še v nekaterih pri- merih prehajajo v pretrihani for- tissimi v odprte, večinske celo ne- koliko grobe glasove; v strem- ljenju velike večine pevcevodi na čim bolj smiselnemu muzikalno utemeljenemu grajenju, pronicu- joč v umetniško bistvo, da so s po-

glabljanjem v srč skladb in iska- njem tega bistva avtomatično odpadle — ponekod pa so še zadnji ostanki — posebnosti izu- metničenja raznih vrst, ki so grozile, da se petje izrodi v izraz- no kalupljenost, v manire in tehnično pevski blek brez pristne duhovne prežetosti in globljega doživljanja; to spoznanje je lo- gično vzbudilo nujno po iskanju kvalitete literature, ki je je, v celoti vzelo, bilo na tej reviji v obilni meri — čeprav niso vse pesmi bile poustvarjene v veličini svojih umetniških vrednot, več- krat tudi zaradi tehnično pevске nedorastlosti zboru.

Na tej osnovi, ki vodi k neki prerobenosti in zavzetosti, deluje nekaj zborov izredne dognanosti Brez dvoma zavzema prvo mesto med mladinskimi zbori zbor iz Maribora pod vodstvom Branka Rajšterja, ki ima med vsemi naj- trdnješo in vsestransko izdelano pevsko tehnično osnovo, v homo- genih skupinah je izenačen ter v celoti uravnovešena zvočna in visoke muzikalne kulture, vsekao- kor sposoben večjih zahtevnosti. Ob klavirskem sodelovanju, ki je izkazovalo muzikalno tankočutnost pianiste ter dopolnjevalo z zbo-

Ivan Silič

(Nadaljevanje na strani)

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Razmišljanja Bruna Sanzina o življenju in umetnosti

Najnovejša knjiga plodnega tr- žaškega pisatelja Bruna G. San- zina, je zbirka krajših razmišljanj o življenju, umetnosti in o vlogi duha v njih. Za svojo izpoved je pisatelj izbral izjemno obliko in prijem krajšega esejja. Vendar so tudi v teh osemnajstih sestavkih prisotne vse glavne značilnosti njegove pripovedne umetnosti in predvsem smisel za stvarnost, v katero se pogosto vpleta poetična zamaknenost skupaj z rahlo, ko- maj občutno, a vedno učinkovito in okusno ironijo. In naj v tej zve- zi dodamo še to, da je izhodišče vseh ali skoraj vseh razmišljanj, ki sestavljajo knjigo, vedno neko konkretno, otipljivo dejstvo, ki ima v sebi dramatično, to je čisto epske razvojne možnosti, kar po- novno priča o Sanzinovem priro- nem naglenuju k pripovedovanju.

Težko je reči, kateri sestavek v knjigi je najboljši. Vsi pred- stavljajo enako važne aspekte pi- sateljevega svetovnega in pesni-škega nazora. Menimo pa, da je razmišljanje, ki ga je avtor na- slovil «Blodnje», v marsikaterem pogledu zelo značilno. V njem namreč naletimo na sledeči sta- vek: «Biti nori kot pesniki in bi- ti pesniki kot norci». Kdor tudi samo površno pozna Sanzinovo li- terarno delo od futurističnih po- četkov do danes, si ne more kaj, da bi v tem citatu ne videl ključ, ki nam lahko odlično pomaga pri razumevanju pisateljeve u- metnosti. Vse življenje je tržaški pisatelj skušal uskladiti racional- nost z iracionalnostjo na eni strani ter stvarnost in poezijo na drugi. Pri tem pa je vedno pou- darjal nenadomestljivo vlogo du- hovne svobode.

Prav zaradi tega se je še kot mladenič navdušeno vključil v Marinettijevo gibanje, katerega je postal eden glavnih tržaških pred- stavnikov. Prav zaradi tega se je poleg pripovedništva lotil tudi poezije. In prav zaradi tega je po skoraj tridesetih letih molka leta 1970 spet prijel za pero in nadaljeval pogovor s samim se- boj še prej kot z bralci. Ki ga je prekinil leta 1942. In nadaljeval ga je prav tam, kjer ga je pre- kinil kot bi tistih skoraj trideset let sploh ne bilo vmes, saj v krajstevu domišljije in duhovne svobode čes res nič ne pomeni.

Z enakim pogledom na čas in njegove kategorije je Sanzin na- pisal tudi vse ostale sestavke svoje najnovejše knjige, ki nosi naslov «Senza rete» prav zaradi tega, ker se s svojimi smelnimi prepričanji in s svojo veliko od- kritosrčnostjo izpostavlja sodbi bralcev brez nobene zaštite, kot akrobat na trapezu, ki odklanja mrežo in tako daje vsaki svoji vaji še večjo dramatično vse- bino. Pogumen je tako na primer zagovor ambicije: pogumna je ne- gova teza, da je duh najbrž le posledica materije kot njena naj- višja razvojna oblika in pogumna je nedvomno trditev, da je pri- jateljstvo utopija.

Nasteli bi lahko še mnogo ta- kih pogumnih misli. Menimo pa, da bi to bilo vsaj v tem okviru odveč. Mnogo važnejše se nam zdi za zaključek poudariti, da se je Sanzin dokopal do svojih pre- pričanj po dolgoletnih in razno- vrstnih izkušnjah in da so zato vsi njegovi argumenti vredni naj- večje pozornosti. Še zlasti pa so vredni spoštovanja, ker je v njih dramatično, doživeto jedro vsega pisateljevega življenja. In prav iz tega razloga so tudi umetniško veljavni, saj so se rodili iz tr- pljenja in kar se rodi iz trpljenja, se razvije in dozor v poeziji.

Josip Tavcar

DZS ZGODOVINA V SLIKAH ZGODOVINA SVETA IN KULTUR V 18 KNJIGAH

Zbirka 18 knjig prinaša zgodovinska dognanja od pradavnin do današnjih dni (leta 1972). Avtorje je vodilo spoznanje, da zgodovine niso oblikovali le politični dogo- di, boji in družbeni prevrati, temveč tudi civilizacijski in duhovni dosežki človeštva, zato so pri pisanju upoštevali vsa področja človekove dejavnosti, vse kontinente in rase. Celotna zbirka 18 knjig je v izvirniku izšla pri nemški založbi Holle Verlag.

Vsaka posamezna knjiga vsebuje troje temeljnih poglavij:

1. «Pogled v zgodovino» prinaša na približno 30 straneh horizontalni prerez skozi najvažnejše dogodke in gibanja časovnega obdobja, ki ga knjiga obravnava.
2. Osrednji del z naslovom «Kronološki potek zgodovine» (160 strani) vsebuje po kulturnih območjih urejena dejstva in bralca podrobno seznanja s političnimi in kul- turnimi dogajanj. Vsebinsko orientacijo in snovno preglednost olajšujejo gesla, zapi- sana na gornjem robu posamezne strani; bogato slikovno gradivo pa prepričljivo ponar- zari posamezne dogodke, medtem ko med tekst vključene časovne razpredelnice učin- kovito ponazarjajo medsebojno odvisnost in vzporednost različnih dogodkov v razvoju.
3. «Za dopolnitev znanja» je razdelek, v katerem so poljsnjeni stvarni oz. strokov- ni pojmi, katerih obravnava bi v prejšnjih dveh delih s tekočim besedilom zahteva- la prevelike skoke vstran. Za marsikaterega bralca bo to zlata jama strokovnih opo- zoril in obrazložitev, brez katerih bi bilo razumevanje zgodovine močno otežkoče- no ali sploh nemogoče.

Slovenska izdaja bo prilagojena našemu vrednotenju zgodovine, v skladu s celotnim vsebinskim konceptom bo posebej upoštevala vse bistvene prelomnice naše nacional- ne zgodovine in zgodovine jugoslovanskih narodov, zato bodo nekatera (predvsem novejša) obdobja dopolnjena. Skrb za to vsebinsko adaptacijo sta s skupino naših zgodovinarjev prevzela: prof. TOMAZ WEBER in prof. BRANKO BOŽIČ.

Vsaka knjiga bo imela 240 strani velikega formata (22 x 28,5 cm).

V letu 1974/75 izidejo 4 knjige ZGODOVINE V SLIKAH
V letu 1975/76 izidejo 4 knjige ZGODOVINE V SLIKAH
V letu 1976/77 izidejo 4 knjige ZGODOVINE V SLIKAH
V letu 1977/78 izide 6 knjig ZGODOVINE V SLIKAH

Založba razpisuje za prvi letnik

subskripcijo

Cena za prve štiri knjige znaša 37 tisoč lir ali 800 din. Založba nudi možnost plačila v obrokih.

Naročila sprejemajo Tržaška knjigarna (Ul. sv. Frančiška 20) in zastopniki založbe.

Zahtevajte prospekt za celotno zbirko!

TRŽAŠKA KNJIGARNA

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

NAROČILNICA ZA NAROČNIKE V ITALIJI

Priimek in ime _____
naslov _____ (ulica) _____ (kraj) _____ (poštna štev.)
Nepreključno naročam celotno zbirko
ZGODOVINA V SLIKAH v 18 knjigah
in se obvezujem, da plačam za prve 4 knjige ceno 37.000 lir.

Datum: _____ Podpis: _____

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:
TRŽAŠKA KNJIGARNA, Ul. sv. Frančiška 20, 34132 Trst
Informacije in naročila tudi po telefonu številka 61 - 792

NAROČILNICA ZA NAROČNIKE V JUGOSLAVIJI

Nepreključno naročam celotno zbirko
ZGODOVINA V SLIKAH v 18 knjigah
in se obvezujem, da plačam za prve 4 knjige prednaro- niško ceno 800 din.
Znesek bom poravnal:
— takoj
— v 10 mesečnih obrokih po 80 din*
Knjige mi pošljite na
— moj domači naslov
— kraj zaposlitve*
(*Neustrezno, prosimo, prečrtajte!)

Kraj in datum: _____ Podpis naročnika: _____

NASLOV NAROČNIKA:

Ime in priimek:

Kraj:

Ulica:

Zaposlen pri:

SVOJEVRSTEN DOKUMENT ODTUJENEGA ČLOVEKA

Poitalijančeni Kraševci ki bi bil rad Langobard

Slovenski univerzitetni profesor dr. Vladimir Murko že dalj časa zbira podatke o manj znanih, ven- dar slavnih slovenskih rojakih iz minulih stoletij. Ni pa znan, če kak posameznik ali kaka usta- nova registrira umrle in živče- ludi polpretekelega časa, ki so ljudi iz različnih vzgibov bodisi fizično ali pa duhovno oddaljili slovenstvu in dosegli kako uvelja- vitev v tujem svetu. To misli so me obšlo, ko mi je med knjižnimi novostmi italijanskih založb vzbudi- lo zanimanje, bolj kot naslov knjige («Kartli gli Astolfus»), ime njenega avtorja Eugenio Stofa. Pisec bi lahko bil kdove kdaj po- italijančeni slovenski Tržačan, to- da njegova postumna knjiga «Kartli gli Astolfus» ('Ed. Me- diterranea, Roma 1973, 237 stra- ni) nam pove, da je Kraševci (rojen 30. 12. 1914 v Volčjem gra- du pri Komnu), ki ga je italijan- ski svet ob pomoči fašizma pri- klenil nase, da se je odrekel svo- ji narodnosti, umrl pa je kot ita- lijanski vojak v Sovjetski zvezi na prelomu leta 1942-43.

Stoflova knjiga «Kartli» je svo- jevrsten dokument sestavljen iz dveh vsebinskih komponent. Prva je dnevniški zapisovanje dogod- kov na Krasu v času med začet- kom novembra 1938 (znanja prva- na dan 20-letnice italijanske zma- ge v prvi svetovni vojni) in ko- nec septembra 1940 (tedaj je bil pisec mobiliziran). Druga kompo- nenta je Stoflovo zgodovinsko fan- taziranje okoli družinskega rodov-

nika, ki naj bi segal tja daleč v langobardski čas. Pa ne le družin- ska slava, k psevdologovinskih raziskavam in odkrivanju sta ga vodili tudi okolica rodnega kraja, bogata s prazgodovinskimi gra- dišči (Ivanji grad), ter rimskimi ostalinami (Volčji grad). Petin- dvajset let star je 1939 izdal v Benetkah knjigo «I duchi longar- bardi del Foro Giulio, Joannes dux»; leta 1968 je za ponatis te knjige poskrbel Stoflova sestra Maria. V knjigi je razpravljal o langobardskih vladarjih Furlanije in se zaustavil pri osebnosti istrskega vojvode Ivana, ki ga poznamo v zvezi z rižanskim pla- com leta 804. Po tem letu naj bi vojvoda živel v kraškem Ivanjem gradu, ki je dobil po njem ime. Ob Ivanovi osebnosti je v svoji knji- gi prikazoval tudi razmere na Krasu od srednjega veka dalje, opisal je fevdalno posest in grade- ve. Njegovi opisi niso, plod rzi- kovalnega dela, pač pa kompila- cija iz literature, med katero pa ni naveden v knjigi niti en sam slovenski naslov.

Po smrti izdana druga Stoflova knjiga se v svojem nednevniškem delu ponovno vrača k langobard- ski zgodovini zlasti h kralju Ai- stolfu in drugim osebnostim tudi kasnejše zgodovine s podobnim i- menom (Astolfus), ki naj bi bili nekakšni predniki rodu Stofla; Stoflovi izhajajo iz puljske ple- menite družine. Stofla podaja pre- gled omemb raznih Astolfusov in končuje z družinsko kroniko, ki

B. Marušič

Davčna posvetovalnica

V tej rubriki seznanja naš davčni izvedenec dr. Stanislav Oblak čitatelje z novostmi, ki jih uvaja nova davčna reforma. Prav tako odgovarja na vprašanja čitateljev, ki se nanašajo na novo davčno reformo in na vprašanja, ki kakorkoli zadevajo davčne obveznosti državljanov. Vprašanja lahko naslovite na uredništvo lista v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali na strokovni združenji Slovensko gospodarsko združenje ali Kmečka zveza, obe v Trstu v Ul. Cicerone 8/2.

INVIM - možne diskriminacije na račun narodnostnih manjšin

V zadnjem pogovoru o davku na prirastek vrednosti (INVIM) smo med drugim povedali, da se ob dedovanju v okviru družine, ki je običajno obdelovalka zemlje ali rejka živine (v kolikor jedro družinske delovne sile krije vsaj 1/3 obdelovalnih ali rejških potreb) davek na kmečko posestvo ne pobira. Ob tej priložnosti moramo dodati, da se pri oceni začete in končne vrednosti ne upoštevajo morebitni višji sadeži ali prirastki lesne mase pri gozdnih parcelah.

Čitatelj te rubrike nas je vprašal, če bodo davek nalagali v breme lastnika tudi pri razlastitvah, ki so bile in bodo pri nas žal pogosto v gosteh. Zakon o tem molči, vendar je finančno ministrstvo v okoliščini dalo navodilo podrejenim davčnim uradom, da se INVIM ob razlastitvah ne sme pobirati.

Za zaključek obravnave o INVIM še nekaj besed o običajnih globah zaradi morebitnih prekrškov. Kazni so predvidene med drugim za naslednje primere:

a) če predpisana priljava ni bila sploh napravljena ali je bila napravljena po predpisanim roku (n.p. nad 6 mesecev po smrti zapustnika), se plača INVIM v dvojni meri;

b) če davek ni bil plačan ali če je bil plačan z zamudo, se INVIM povzra za 10 odst.

c) če notar ni predložil s prenosnim aktom predpisane prijave, bo kaznovan z globo od 20 do 100 tisoč lir;

d) če je razlika med prirastkom, ki ga je prijavil plačnik davka, in prirastkom, ki ga ugotovijo davčna uprava ali prizivne komisije, večja od 25 odst., je predvideno plačilo dodatka 50 odst. na povzračeno davek; če se davkoplačevalec ne pritoži na prizivno komisijo, se davčni dodek (sopratasa) zniža na polovico, t.j. na 25 odst.

Najpogostejši prekrški, ki so bili zgoraj navedeni pod a) in b), bodo nastali ob zapozneli prijavi dediščin; če k temu dodamo še kazni za morebitne prekrške glede navedbe začete in končne vrednosti podedovane nepremičnine, pridemo do zaključka, da utegne biti za dediče INVIM zelo težak, mnogo težji od dosedanjega davka na dediščino, o kateri bo v naši rubriki še govor.

Ze večkrat smo poudarili, da se INVIM pobira ob vsakem prenosu lastninskih pravic iz katerekoli razloga in da se davek nalaga na prirastek vrednosti, ki je nastala med dvema zaporednima

d) dejavnostim, ki so statutar- no predvidene za vzajemno pomoč. Oprostivne primere smo navedli predvsem, da bi poudarili načelo krivičnega ravnanja zakona INVIM glede skupinskih lastnin in lastništva pri narodnih manjšinah v Italiji. V naši državi pa tudi v bociški pokrajini je namreč razširjena društvena ali družbena oblika lastništva nepremičnin, ki so namenjene zlasti dejavnostim, ki so navedene pod točko b).

Gre predvsem za prosvetne domove, športne naprave, za razne tudi cerkvene kulturne ustanove, za lokale, kjer se razvijajo razne politične dejavnosti it. dr. Bo politična skupina, ki zaradi nujno omejenega števila pripadnikov ni mogla izvoliti svojega zastopnika v državnem svet, morala nositi periodično breme INVIM? Zlasti pa velja naša pripomba za nepremičnine, ki so namenjene kulturnim, razvedrilnim, športnim in vzgojnim dejavnostim. Se bodo n.p. slovenski in nemški krožki, ki se s temi dejavnostmi ukvarjajo, morali nujno vključevati v davčne vsebinske organizacije in to tudi proti prepricanju v proti interesom članstva? Naj damo, da bodo periodične prijave za nazaj (seveda z istočasnim vplačilom davka) društva in družbe morale opraviti do 1.1.1975 in da bodo morebitne oprostive veljavne le v primeru, da je bila nepremičnina dana v najem krožkom, o katerih smo govorili, za najmanj osemletno dobo.

Okrožnice finančnega ministrstva o zadevi zaenkrat molčijo, primerno pa bi bilo, da bi se

Odvetnik svetuje

V tej rubriki seznanja gorški odvetnik dr. Peter Sanzin čitatelje našega dnevnika z vsakdanjo problematiko pravnega značaja tako z lastnimi sestavki kot z odgovori na vprašanja, ki jih lahko čitatelji naslovijo na uredništvo v Trstu (Ul. Montecchi 6/II.) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali v pisarni dr. Sanzina v Gorici, Ul. Duca d'Asta 42.

Posledice prometnih nesreč v drugi državi

Mladenč iz videmske pokrajine, trgovec po poklicu, je povzročil blizu Ljubljane hujšo prometno nesrečo z resnimi telesnimi poškodbami za sopotnika in za dve drugi osebi, ki sta bili v nasproti vozečem jugoslovanskem avtu. Organi prometne milice so ugotovili, da je italijanski voznik na ovinku — verjetno zaradi prevelike hitrosti — za vozil delno na levo stran ceste in tako povzročil skoro čelno trčenje; ugotovili so tudi, da je bil mladenč v vinjenem stanju. Prišlo je do nezgodne artacije, ki je trajala nekaj dni, dokler ni prizadeti položil precejšnjo kavgijo, nakar mu je bil vrenjen potni list in mu je bilo dovoljeno vrniti se v Italijo, s priporočilo, da se vrne in prisostuje kazenski obravnavi.

vi, ki da bo razpisana v nekaj mesecih.

Ze naslednji dan se je oglašil v moji pisarni, kjer mi je opisal dogodek, se pritoževal nad strogo postopko jugoslovanskih oblasti, da mu niso hoteli verjeti, ko je prikazoval vsaj skrivno nasprotnega vozila, ki je bilo preveč na sredi ceste, »da ni bil pijan«, da je bil aretiran kot če bi bil zločinec, in tako dalje.

Posebno je bil v skrbah za posledice incidenta, tako v Italiji kot v Jugoslaviji; hotel je vedeti, če se bo lahko še vrnil v Jugoslavijo, če ne bo šel zopet v zapor, če mu bodo vzeli vozniško dovoljenje, in »kak bodo storile italijanske oblasti, ko bodo obsojele o zadevi. Prometna infortunistika je obrav-

navana v sosedni republiki podobno kot v bližnjih evropskih državah, čeprav z določenimi razlikami glede na italijansko podobno normativno. Nedvomno je treba priznati, da je v Jugoslaviji — vsaj v republiki Sloveniji — postopek precej hiter (posebno v primerjavi z našo proceduro, ko čakamo na razpis obravnave tudi več let); ravno tako gre priznati poklicni sposobnosti prometne milice, vsaj iz izvidov in poročil, ki sem jih sam imel priliko videti.

Dinamika opisane prometne nesreče ni kaj posebnega in bo predmet poklicne angažiranosti odvetnika iz Ljubljane, katerega sem zaprosil za sodelovanje. Dogodek pa daje priliko, da pojasnim čitateljem, če in kakšne posledice nastanejo za italijanske državljane, ki ga doleti podobna nezgoda.

Po načelu obveznega zavarovanja in »zeleno karte« (mednarodna garancija za izplačilo povzročene škode) ne bo v konkretnem primeru nobenega problema glede civilne odgovornosti: če bo ugotovljena odgovornost in krivda italijanskega voznika, bo vso povzročeno škodo izplačala njegova zavarovalnica; če bo priznana skrivna jugoslovanskega voznika, bo seveda tudi prizadeti lahko uveljavljali zahtevo po večji ali manjši povrnitvi utrpele škode na lastnem vozilu, pri čemer bo zainteresirana jugoslovanska zavarovalnica.

Vendar vzemimo možnost izreka kazenske obsodbe ljubljanskega sodišča, ki bi ob ugotovitvi krivde italijanskega voznika privedla zoporn in denarno kazen proti krivcu. Taka obsodba bo polnovejavna na ozemlju SFRJ, in obojeni bo moral — vedno v Jugoslaviji — plačati denarno kazen, ali preostali določeno zaporno dobo, vedno če ne bo obsodba vsebovala klavzule (ki je sicer skoro vedno dana), da je kazen pogojna.

Kazenska obsodba ne bo imela v Italiji nikakih posledic. Države namreč izhajajo iz načela absolutne suverenosti ter si lastijo izključno pravico obsojanja in izrekanja kazni. Taka nečelnost privede celo — v primeru težjih zločinov — da sodijo svoje državljane ločeno in vnovič, tudi če so bili že sojeni in so prestali kazen v tuj državi.

V konkretnem primeru se ne bo treba bati prizadetemu italijanskemu državljanu, da bi morebitna obsodba imela zanj kakve posledice v Italiji; ne samo, da ne bi preostal morebitne zaporne kazni, slednja ne bo niti vpisana v kazenski list, niti mu ne bo odvzeto vozniško dovoljenje.

Skratka, kazenska obsodba bo za Italijo kot da je nikoli ni bilo, tudi če bo o njej po diplomatski poti obveščena, ali če bi Jugoslavija podvela kak administrativni ukrep, kot bi lahko bila prepoved vstopa v SFRJ, ker pa se sicer v takih primerih ne dogaja.

ZDRAVNIKOVO MNENJE

Kaj pove otrokov rokopis

Na šestem mednarodnem kongresu za rokopisno psihologijo v Lindauu ob Bodenskem jezeru so pomembni zdravniški psihiatri, psihologi, grafologi in psihoterapevti obravnavali vzroke in posledice med mladino rastočo kriminalnosti.

Vsi referati so bili istega mnenja, da gre v začetku takega razvoja največkrat za pomanjkanje materinske ljubezni in skrbi. Temu sledi nezvestna orientacija zaradi očeta, ki jim ni vzor. »Neljubljeni otroki«, ki ni nikdar užival topline gnezda, reagira z agresivjama in depresijama in se ne more prilagoditi družbi. Znanstveni grafologi lahko natančno analizirajo duševne motnje po temeljitih študijah rokopisa.

Radio

NEDELJA, 9. JUNIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

11.00 Maša in V nedeljo ob 12. uri
12.15 Kmetijska oddaja
12.55 Risani filmi
13.00 DNEVNIK
16.30 Program za najmlajše
17.10 Risanke
17.30 DNEVNIK
17.45 Napoved programa za prihodnje dni
18.00 NAGRADNO GLASBENO TEKMOVANJE
19.10 ITALJANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO
Registriran polčas nogometne tekme
DNEVNIK
20.00 IL CONSIGLIERE IMPERIALE
20.30 Danes bo na sporedu drugo nadaljevanje izvirne TV priredbe, ki jo je pripravil Lucio Mandarà.

Smo v Veroni, kjer so visokega avstrijskega funkcionarja Antonia Salvottija neke zimske noči 1846. leta napadli predstavniki italijanskega iredentizma, praktično italijanski mladi liberalci. Incident, ki se je pripetil avstrijskemu funkcionarju Salvottiju, vzbudi v njegovem sinu srednješolsku Scipiu željo, da bi bil pobliže spoznal preteklost svojega očeta. In pri tem mladenič odkrije, da je njegov oče sodeloval kot svetovalec na procesu proti italijanskim karbonarom leta 1821. Mladi študent se še bolj ogreje za Mazzinijeve ideje, ko pride v temnejske stike s sosolcem Paridom. Medtem pa se spor med avstrijskimi oblastmi in italijanskimi množicami še zaostri in pri tem ima precej besede sam Salvotti, zaradi česar je logično, da se med njim in njegovim sinom odnosi še bolj zaostrijo, da pride do pravega pravčatega osebnega spopada.

21.35 ŠPORTNA NEDELJA
Kronike in komentarji o pomembnejših športnih dogodkih
22.30 MALICAN, OCE IN SIN
TV film, ki ga je režiral Yarmick Andrej, v glavnih vlogah igrajo: Claude Dauphin, Michael Badetti, Marcel Dal, George Anis itd.
23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

15.30 Neposreden prenos športnega dogodka
19.15 Maricson
En dan na krovu podmornice italijanske vojne mornarice
19.45 Športni dnevnik
20.00 Ob 20. uri
20.30 DNEVNIK
21.00 Glasbena oddaja
22.45 Napoved programa za prihodnje dni

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

10.20 W. S. Reymont: KMETJE
11.15 Kmetijska oddaja
12.05 Otroška matineja: NA DALJNEM SEVERU
13.00 POROČILA
15.30 Naši zbori: Murska Sobota
TEKMOVANJE V MOTOKROSU
16.00 Prenos iz Tržiča za celotno JTV omrežje
Pred svetovnim prvenstvom v nogometu
18.30 Novosti in zanimivosti ob koncu tedna
18.55 POROČILA
19.00 DOGODIVČINE TAKLA MAKANA
Japonski film
21.00 POROČILA
21.25 Tedenski zunanepolitični komentar
V gosteh pri Nušiču: AVTOBIOGRAFIJA
21.40 MESTA: BIHAC
22.30 Gre za prikaz zgodovine in sedanosti tega mesta ob njegovi 700-letnici. Sicer pa je Bihač znan tudi zato, ker je bilo v njem prvo zasedanje AVNOJ
23.00 ŠPORTNI PREGLED
23.20 POROČILA

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

17.45 Svetovno prvenstvo v motokrosu
Prenos iz Tržiča za vso jugoslovansko RTV
20.45 Serijski film »Oddelek F«
21.15 Pregled tedenskega programa
21.30 VILLA BORGHESE
Italijanski igrani film v režiji Giannija Franciolinija z Vittoriojem De Sico, Edvardom De Filippom in Antoniom Ferrerom v glavnih vlogah
23.00 Mednarodni jazzovski festival »Ljubljana 1973«

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15, Poročila; 8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Glasba za kitaro; 11.15 Mladinski oder: »Veliki bedaki«; 12.00 Naborna oddaja; 12.30 Zabavna glasba; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj?; 13.30 Glasba po željah; 15.30 »Nedolna Irena«, drama; 17.30 Nedeljski koncert; 19.00 Karakteristični ansambli; 19.20 Folk opera: »Kaj in Abel«; 20.00 Sport; 20.45 Praktika; 22.00 Sodobna glasba; 22.20 Relax ob glasbi.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 18.30, 21.30, 23.00 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.30 Povepke; 10.00 Nepoznane melodije; 11.30 Dejstva in odmevi; 15.10 Mini juke box; 16.15 Poskočne; 18.00 Sednjo kraji in ljudje; 18.30 O programu za prihodnji teden; 18.35 Glasba po željah; 19.45 Poje Arsen Dedić; 20.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.30 Prenos RL; 21.00 Prijeten večer ob elasi; 22.15 Operetna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 9.00 Glasba za godala; 10.15 Percy Faith in njegov orkester; 10.30 Plošča za poletje; 11.00 Nedeljski ansambel; 11.35 Roditeljski krožek; 12.00 Najnovejša plošča; 13.20 Plošča za poletje; 14.30 Folk glasba; 15.10 Hit parade; 17.10 Glasbeni

variete; 18.00 Filadelfijski simf. orkester; 19.20 Jazzovski koncert; 20.20 Pirandello - Mazzucco: »Il turso«; 21.00 Na sporedu je klavirčembalo; 21.30 Literarna oddaja; 22.00 Ponovno na sporedu

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.30 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 Šaljiva oddaja; 12.00 Športna prognoza; 13.00 Kvizi narobe; 13.35 Glasbeno-govorni spored; 14.30 Plošče; 15.00 Preizkušajo se diletant; 15.35 Glasbeni kvizi; 17.30 Glasba in sport; 19.00 Plošče; 19.20 Giro d'Italia; 19.55 Operni svet; 21.00 Operetna glasba; 21.40 Nedeljski revijski spored; 22.00 Glasbena srečanja;

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.30 Poročila; 7.50 Danes za vas; 8.30 Za kmetijske proizvajalce; 8.50 Z mikrofonom v »Gorenju«; 9.07 Jurij Sotnik: »Ti si ves naš up«; igra za otroke; 9.50 Klade za mladino; 10.05 Še pomnite, tovariši ...; 11.05 Iščemo povepko poletja; 15.05 G. Mikes: Voda me nosi - humoreska tega tedna; 15.25 Veliki zabavni orkestri; 16.00 V nedeljo popoldne; 16.10 Nedeljska reportaža; 16.30 Populne operne melodije; 17.00 Pavle Zidar: »Romeo in Julija«; 18.05 Športno popoldne; 20.00 Lahko noč; 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 V nedeljo zvečer.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 11. DO 15. JUNIJA 1974

TOREK, 11. junija 1974

18.50 Pelj so jih mati moja: Kralj Matjaž in Alenčica; 19.00 Risanke; 19.10 Obzornik; 19.25 B. Ulrich: Multiplevision — balet; 20.00 Markizem v teoriji in praksi; 20.30 Gospodstva socialističnih držav; 20.50 Mozaik kratkega filma; 21.45 Risanke; 21.00 Dnevnik; 21.40 Na krivih poteh - dokumentarec; 22.20 W. S. Reymont: Kmetje - poljska TV nadaljevanje; 21.30 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
21.00 Risanke za otroke; 21.30 Neizpoljena ljubezen - igrani film; 23.00 Nigerija drugi del dokumentarnega filma.

SREDA, 12. junija

18.20 Beli kamen - serijski mladinski film; 18.50 Obzornik; 19.15 Košarka: Jugoslavija - Italija; 20.45 Risanke; 21.00 Dnevnik; 21.15 Barvna propagandna reportaža; 21.40 Film tedna: »Skrivnost«, poljski film; 23.10 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
19.15 Košarka: Italija - Jugosla-

vija, prenos iz Ljubljane; 21.00 Risanke za otroke; 21.15 Dnevnik; 21.30 Simfonija goda, dokumentarni film; 22.30 Marjana Držaj, gostja »Slovenske povepke«.

ČETRTEK, 13. junija

15.50 Svetovno prvenstvo v nogometu. Prenos slavnostnega začetka iz Frankfurta; 17.50 Svetovno prvenstvo v nogometu, prenos srečanja med Jugoslavijo in Brazilijo; 19.55 Dnevnik; 20.00 Junak mojega otrostva: Stara kovačnica; 20.45 Risanke; 21.00 Dnevnik; 21.25 Kam in kako na odhidi; 21.40 Lebovič - Kravac: »Valter brani Sarajevo«, nadaljevanje in konec dramske nadaljevanke iz dobe NOB; 22.25 Četrtekovi razgledi; 22.55 Dnevnik; 23.10 Nogometna tekma: Jugoslavija - Brazilija, posnetek.

KOPRSKA BARVNA TV

15.50 Slavnostna otvoritev svetovnega prvenstva; 17.50 Svetovno nogometno prvenstvo: Jugoslavija - Brazilija; 21.00 Risanke za otroke; 21.15 Dnevnik; 21.30 Igre

PONEDELJEK, 10. JUNIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

12.30 Poljudna znanost: ČLOVESKO TELO
12.55 Tedenska knjižna oddaja
13.30 DNEVNIK
17.00 DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše
17.45 Program za mladino
Slike iz sveta
Bil je nekoč ...
18.45 Sindikalne in delovne aktualnosti
19.15 Italijanske kronike
20.00 DNEVNIK
20.40 LA ROSA TATUATA
Film z Anno Magnani, Burtom Lancastrom, Mariso Pavan, Sandrom Gigliom itd.

Film »La rosa tatuata« je bil napravljen po istoimenskem delu ameriškega pisatelja Tennesseeja Williamsa. Film spada med najboljša dela slovite italijanske umetnice, ki je umrla pred nekaj meseci. Anno Magnani je tedaj prvič odšla v ZDA, v Hollywood na snemanje kakega filma in se s tem tudi »odkrila« ameriški publiki, ki jo je proglasila za »slavno«. Zato ni nič čudnega, če je Anna Magnani dobila za to vlogo tudi oskarja
23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

19.45 Športne vesti
20.00 OB 20. URI
Aktualnosti, pripravlja Bruno Modugno
20.30 DNEVNIK
21.00 TV RAZPRAVA
22.00 SVET SIMFONIE

Na sporedu je danes Mendelssohnova - Bartholdyjeva Simfonia št. 1, ki jo bo pod vodstvom Franca Caracciola izvajal neapeljski orkester Alessandro Scarlatti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

18.30 Koko, Moko in vrabček Skoko
18.45 Obzornik
19.00 NA DALJNEM SEVERU

Dokumentarni film bo pripovedoval o orlu, ki je nekoč živel na vseh celinah. Indijanci Severne Amerike, kot tudi prebivalci severne Evrope in Azije so v orlu videli kraljevske ptice, nekakšno voditeljsko sveto. In res, pozneje je orol postal simbol kraljevske moči in veljave. Človek pa je medtem izgubil spoštovanje do orla, lovil ga je in ponekod iztrebil, tako da ga v Evropi skorajda ni več in tudi v Severni Ameriki ga ni več. Poslednji orli živijo v Evropi še v divjini gorskih predelov ali v osamljenih gozdovih. Film, ki bo danes na sporedu, so posneli na Laponskem, torej na skrajnem severu Finske, kjer je vlada to zvrst ptic zaščitila
19.30 DARIJALKE SKICE
19.50 MIHAIL HERCIANI — VITEZ GORA
20.30 KAJ HOČEMO?

Mladi ljudje iz osnovnih in srednjih šol se vedno bolj poredko prijavljajo v višje srednje ter v visoke šole Jugoslovanske ljudske armade. To velja še posebej za Slovenijo. Zakaj je odziv tako slab? Ali je temu kriva premajhna obveščnost? O tem bo govorila noćojšnja oddaja
20.45 Risanke
21.00 DNEVNIK
21.30 Sodobna oprema
21.45 Lazarjeve prigode

Gre za gruzinsko dramo, ki govori o dečku Lazarju. Ta je pobegnil pred neprijazno mačko k poštenemu in dobrotornemu slepemu beraču, od njega pa k požrešnemu popu Janohu in nato še k naslennemu diakonu Lavrentiju. Ko ga slednji nazane zaradi tatvine, ga vzame v službo plemič. Ker pa plemiča dušijo dolгови, odstopi Lazarja gostinčarju, da z njim poravnava svoje dolgove. In v gostilni je Lazar spet hlapec
GRUZINSKI RITMI — FOLKLORNA ODDAJA
22.55 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

21.00 Risanke za otroke
21.15 DNEVNIK
21.30 Glasbena oddaja
Nastopa Julie Andrews
22.20 JUGOSLOVANSKA MESTA: OHRID
Dokumentarna oddaja
22.50 UMETNOST IN ČLOVEK
Serijski film

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Glas in orkester; 19.00 A. Bevilacqua izvaja Romanellija; 19.20 Jazz; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Slovenski razgledi; 22.15 Južnoameriški motivi.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 15.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Jutranja glasba; 10.30 Minghetijev show; 10.45 Nasveti in glasba; 12.30 Glasba po željah; 15.00 Plošče; 18.00 Glasbeni mozaik; 18.45 Športni pregled; 19.00 Izložba hitov; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Naša pomlad 1974; 20.30 Prenos RL; 21.00 Prijeten večer ob glasbi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Povepke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.30 Program z Lino Volonghi; 13.20 Hit Parade; 14.07 Odprta linija; 14.40 Radijska priredba, I. nad.; 15.10 Program za mladino; 16.00 Klasik leta; Ugo Foscolo; 16.30 »Sončnica«; 17.05 Plošča za poletje; 17.35 Program za mladino; 17.55 Opravljeni; 19.30 Violončelista Jacquesline Dupre; 20.00 Ellington in njegova glasba; 21.00 Tedenski li-

terarni pregled; 21.30 Ping-pong; 21.45 XX. stoletje; 22.00 Ponovno na sporedu z Ornello Vanoni.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Melodrama; 9.35 Radijska priredba; 9.50 Plošča za poletje; 10.35 Na vsi strani; 12.40 Glasbeno - govorni spored; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno - govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 19.55 Leoncavallo: »Zaza«; 21.25 Domači pevci in orkestri.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Rekreacija; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Pi san svet pravilji; 10.20 Glasba za lahke glasbe; 10.40 Pet minut za novo pesmico; 11.15 Za vsakogar nekaj; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.30 Majhni ansambli; 13.30 Kmetijski nasveti; 14.30 Tuje pi halne godbe; 17.30 Priporočajo vam ...; 15.10 Amaterski zbori; 16.40 Rimski-Korsakov: Car Saltan - suita; 17.00 »Vrtljak«; 18.10 Koncert po željah; 19.00 Aktualno: si doma in po svetu; 19.45 Inter glasba slov. avtorjev; 19.45 Inter glasba slov. Lahko noč, otroci!; 20.00 Stereofonski operni koncert; 22.30 Zvočne kaskade; 23.15 Za ljubitelje jazza; 24.05 Literarni noćturno; 24.15 Povepke.

SOBOTA, 15.

FERNETIČI

NADALJUJE SE GRADNJA TOVORNEGA POSTAJALIŠČA

Za osebje infrastrukture (250 družin) je izrecno predvidena gradnja stanovanj

Nastanitev okrog tisoč ljudi bo odprla vrsto težavnih problemov - Niz prizivov proti konzorciju in občini - Odklonilno stališče organizacij za zaščito Krasa

Prejšnjo nedeljo (26. maja) smo v Primorskem dnevniku zabeležili, da je na Repentabru pred kratkim nastal konzorcij LNTITD (lastnikov nepremičnin, trgovcev, industrijcev in turističnih operaterjev), ki bo zagovarjal in branil koristi domačinov — lastnikov nepremičnin in poslovnih ljudi, ki jih je ali jih bo prizadela gradnja tovarnega postajališča pri Fernetičih in se zlasti pozneje dejavnosti v okviru avtoporta. Te bodo namreč neprimerno bolj konkurenčne od sorodnih dejavnosti, s katerimi se danes ukvarjajo domačini. V članku smo navedli tudi statutarni člen konzorcija, po katerem se bo organizacija zavzemala tudi za zaščito »slovenskih naselij«, ki jih ogroža delovanje bodočega avtoporta.

Ta člen statuta zadobiva še toliko večji pomen, če upoštevamo dejstvo, da bo tovarno postajališče krepko spremenilo ne le zunanji videz Fernetičev, to je njegovega širšega okolja, temveč tudi narod-

nostno sestavo področja in vse repentabske občine. Samo osebje avtoporta s finančnimi stroški, kariniki, upravitelji raznih objektov itd., bo predvidoma doseglo 250 ali morda še več ljudi. Če pomnožimo to število s povprečnim številom družinskih članov omenjenih uslužben- cev, uradnikov, delavcev, itd., pridemo do zaključka, da se bo pri Fernetičih v prihodnjih letih nastalo okrog tisoč ljudi neslovenskega porekla. Po zadnjem ljudskem štetju jeseni 1971. leta pa je vsela cela repentabska občina, pod katero spadajo tudi Fernetiči, 702 rezidentna prebivalca.

Da se bodo uslužbenci in nameščenici avtoporta nastanili pri Fernetičih in da se torej ne bodo vozili vsak dan na delo iz drugih krajev, ne more biti nobenega dvoma. Predvsem iz enostavne logike. Poleg tega pa je to jasno razvidno iz »tehničnih poročil« milanskega strokovnjaka ing. S. Zorziha k širšemu načrtu za gradnjo avto-

porta. V tem poročilu se namreč med drugim bere, da je na področju med cesto Fernetiči - Col, dr. železniško postajališče, ki bo povezovalo avtoport z mejnimi prehodoma, predvidena gradnja kasarn za finančno stražo in mejno policijo, četrta stanovanj za nameščenice avtoporta. Za 250 uslužbencev in njihovih družin bo torej na omenjenem področju — ki ima obliko četverkotnika in ki se razprostira na visini sedanje javne tehnične — nujno nastala cela nova vas. Kakšne probleme bo to povzročilo za Fernetiče, repentabsko občino in se posebej za naš življenj na tem področju, ni treba posebej poudarjati.

V okviru delovanja novo ustanovljenega konzorcija za zaščito krajevnih interesov so trije njegovi člani te dni vložili vrsto rekurzov proti najnovejšim aktom Konzorcija za gradnjo in upravljanje tovarnega postajališča pri Fernetičih in repentabske občine. Na podlagi dokumentacije, ki obstaja pri repentabski občini in sedaj veljavnega regulacijskega načrta ter ustrezne pravilnika za omenjeno občino, so lastniki kampin (pri Fernetičih sta dva taka obrata), hotela in večje stanovanjsko-poslovne stavbe vložili prek odvetnika dr. Josipa Škerka na delovno pravno sodišče v Trstu rekurze za razveljavitev gradbenega dovoljenja za avtoport (druga faza del), ki ga je izdala repentabska občina 1. aprila letos.

Lastnica kampin »Excelsior« Ines Madricar por. Gallo, lastnik stavbe z restavracijo, dvema trgovinama in dvema stanovanjema Carlo Gregorietti in lastnik hotela »Ferneti« Albin Gomizelj ugotavljajo v omenjenih rekurzih vrsto nepravilnosti v postopku, po katerem je repentabska občina odobrila gradbeni načrt. Tako se v rekurzih poudarja, da ni bil osnovni načrt — kakor tudi ne vrsta spreminjanih listin — pravilno podpisana in da gre torej za listine brez vsake pravne veljave. V dokumentaciji ni dovoljenje gasilcev, Komisija za gradbeništvo repentabske občine je po mnenju prizadetih lastnikov nepravilno izdala gradbeno dovoljenje, ker je bila njena sestava neustrezna in ker ni bila prisotna potrebna večina članov. Načrt nadalje predvideva gradnjo novega hotela v okviru avtoporta, kar ne spada v dejavnosti, ki jih dopušča statut Konzorcija za gradnjo in režijo tovarnega postajališča. Prav tako ne spadajo v pristojnost konzorcija — ugotavljajo nadalje rekurenti — razna dela kot so gradnja predora, novih cest in železniških priključkov, za kar veljajo posebni zakoni. Sedaj veljavni regulacijski načrt repentabske občine predvideva na tem področju »stranike in pašnike, ne pa novih objektov, industrijskih, trgovskih in zasebnih zgradb itd.

Rekurenti nadalje ugotavljajo, da bo postajališče skoraj v razmerju 50 odst. svoje površine zgrajeno na področju, ki so ga svoj čas namestili urediti kraških rezervatov. Postajališče bo torej zgrajeno na področju, ki je n. z. izjelo, medtem ko nameravajo urediti parkirišča in razne ceste na parcelah, ki so nasprotno po veljavnem regulacijskem načrtu uporabna za nove gradnje. Ne glede na gospodarsko škodo, ki jo bo to povzročilo, se rekurenti sprašujejo, kako je mogla občina sploh izdati takšno gradbeno dovoljenje. Nadaljnje nepravilnosti vidijo rekurenti v naslednjih dejstvih: da je ustrezni načrt izvajajo mimo vodstva finančnih straž, ki ima pri vsem tem veliko besedo, saj gre za pobude na »carinskem področju« ob meji. Repentabska občina nadalje ni upoštevala zahteve spomeniškega varstva, naj bi zmanjšala na 15.000 kv. metrov predviden skladiščni prostor v okviru avtoporta. Končno se rekurenti zavzemajo za priznanje višjih odškodnin za nepravilne, ki naj bi jih žrtvovali za uresničitev postajališča in v tej zvezi navajajo tudi podatke, po katerem naj bi konzorcij za gradnjo avtoporta nameraval plačati gradbene parcele po smešni ceni 200 lir za kvadratni meter. Na podlagi vsega navedenega zahtevajo rekurenti, naj delovno upravno sodišče nujno ustavi izvajanje del po gradbenem dovoljenju, ki ga je a-

prila letos izdala repentabska občina, in razveljavi ustrezne sklepe. V zvezi z uresničevanjem postajališča po sedanjem načrtu imajo tehnične pomisleke tudi razne zadrugi in druge organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito naravnega okolja in zlasti tržaškega Krasa. Organizacije »Naš Kras«, »Società alpina delle Giulie«, »Liburnia«, »W.W.F.«, »Gruppo Carso« in »Italia Nostra« so pred časom zavzele, da gradnjo postajališča pri Fernetičih skupno stališče, ki se v bistvu zavzema za uresničitev postajališča, ki naj bi bilo funkcionalno in ki bi hkrati ne pokvaril kraškega okolja.

V zvezi s sedanjim gradbenim načrtom so omenjene organizacije mnenja, da bi njegova uresnitev povzročila hudo in nepopravljivo škodo. Ta bi bila razvidna predvsem iz naslednjih dejstev: a) gradnja postajališča bi povzročila nepopravljivo škodo na obsežnem zemljišču, ki ga je zakon že določil za »kra-

ški rezervat« (zakon št. 442 iz leta 1971): proti tej nameri je bil že sprožen kazenski postopek; b) gradnja bi povzročila veliko ekološko škodo, saj bi zahtevala uravnavo obsežnega področja, uničenje rastlinja in odpravo skalnatih gmot na področju, ki ga izrecno ščiti zakon iz leta 1939; c) uravnava zemljišča bi zahtevala zamašitev vrste jam, ki spadajo v speleološko bogastvo tržaškega področja; d) končno bi gradnja postajališča po sedanjem načrtu sprožila val novih pobud, ki bi prav gotovo pokvarile široko področje okoli samega postajališča.

Omenjene organizacije se zavzemajo za to, da bi pristojni organi poskrbeli vsaj za jasno razmejitve med postajališčem in zaščitenim kraškim okoljem in za ustanovitev posebne kmečke rdečice, ki naj bi skrbela za red in spoštovanje zakonitih predpisov na prizadetih področjih.

E. Fornazarič

SALEŽ

Z OBČNEGA ZBORA PD RDEČA ZVEZDA V SALEŽU

Društvo vključuje v svojih vrstah dobršen del mladine v zgonski občini

Poročila predsednika Milosa Budina, tajnice Dorice Krešević in blagajnika Pepka Pegana

V četrtek so se v prostorih osnovne šole v Saležu zbrali v razveljavljeno število domači prosvetarji in ljubitelji kulturno-prosvetnega delovanja, ko je domače prosvetno društvo »Rdeča zvezda« polagalo svoj enoletni obroč na 2. rednem občnem zboru. Poleg članstva smo opazili župana zgonske občine Josipa Guština in predstavnike vseh prosvetno-sportnih organizacij, ki delujejo v mejah zgonske občine, in sicer predsednika SK Kras Vojka Kocmana, predsednika župniškega mladinskega krožka iz Zgonika Borisa Živca in tajnika SD Olimpija iz Gabrovnice Egidija Kanteja. Na žalost pa nismo med navzočimi zasledili predstavnika SPZ in to pomanjkanje pozornosti s strani krovne organizacije prav gotovo ne vpliva najbolj na moralno mladih posvetarjev.

Uvodno besedo je prevzel do sedanjega predsednik Miloš Budin, ki je v svojem nagovoru nanizal bistvene sestavine kulturnega življenja, ki temelji na korenitem navdušenju, ustaljeni tradiciji in zrelem odnosu članstva do društvenega udejstvovanja. »Ta stvarilna prisotnost je še enkrat dokaz, da se narodnostna demokra-

tična zavest po naših vaseh nemoteno pretaka iz roda v rod, od starejših na mladino. Če je na eni strani ta zavestnost sad bogatega športnega, kulturnega in političnega življenja, kakršno označuje našo občino, mu je na drugi strani tudi zanesljiva podlaga, temelj, na katerem lahko gradimo. V tem smislu si ne smemo v naših razmerah privoščiti nikakršnega popuščanja in moramo stremeti za vedno novim kakovostnim bogatenjem narodnostne demokratične zavesti, katero moramo jasno in odločno pokazati ob vsaki priliki.

V svojem nadaljnjem izjavljanju se je Budin dotaknil vseh zunanjih in notranjih činiteljev, ki so pogojevali društveno enoletno delovanje. Najvažnejša je ugotovitev, da je društvo na lanskem občnem zboru ubralo povsem novo pot s tem, da je kooptiralo v odbor pretežno mlade ljudi, ki naj bi s svojim svežim življenjskim zanosom in vitalnostjo pritegnili pozornost ter zadostili potrebam kulturno-prosvetnega izvajanja številnih domačih zavestnih in naprednih ljudi. Na najrazličnejših prireditvah je članstvo pokazalo globoko zavest in je ved-

no podprlo pobude, predsednik pa je poudaril, da se mora prav občni zbor izreči, ali so bili mladi in neizkušeni prosvetarji kos tej odgovorni nalogi.

»Če nismo dosegli vseh ciljev, ki smo si jih zastavili, pa smo skoraj stodoletno dosegli enega bistvenih: na lanskemletnem občnem zboru smo trdili, da je ena izmed glavnih funkcij društva združevanje mladine okoli napredne slovenske kulture. Danes lahko s ponosom ugotovljamo, da je mladina iz naših vasi že v veliki večini organizirano vključena v naše društvo. Ta ugotovitev je tudi jamstvo za uspešno bodoče delovanje.

Svoj govor je Budin zaključil s mislijo, da je napredna narodnostna socialna vzgoja načelo, na katerem naj bo zasnovano delovanje vsake slovenske organizacije.

Zatem je prevzela besedo tajnica Dorica Krešević, ki je orisala enoletno delovanje. Odbor se je redno sestajal in mladi odborniki so z veliko zavestjo izpolnjevali naloge. Temeljna dejavnost prosvetnega društva »Rdeča zvezda« sloni na mladinskem pevskem zboru, ki se je še razširil in utrdil. Pevski zbor je bil stalno v ospreju, saj ima za sabo kar 22 uradnih nastopov v teku sezone, kar zgornjo potrjuje veliko marljivost in angažiranost. Poleg tega je društvo priredilo izlet v Kočevje, kulturni koncert na prostem z recitacijami, Prešernovo proslavo v sodelovanju s SK Kras in predavanjem o jezikovnih pravilih. Nekaj višek je dosegla proslava 30-letnice ustanovitve partizanske šole, ki je tudi ganila vse prisotne prav do dna srca.

Finančno poročilo je podal blagajnik Pepko Pegan, ki je poudaril, da bo v pratem imelo društvo precejšnje stroške z nakupom opreme za novi društveni sedež.

Sledila je diskusija, v katero je poseglo več članov, ki so nedvomno odgovorili na predsednikov pomislek glede učinkovitosti nastopa mladih sil v odboru. Vsi so si bili edini v tem, da upoštevajo neizkušnost in ker je pač vsak začetek težak, so sadovi enoletnega vztrajnega dela več kot zadovoljivi. Ubrana je bila prava pot in odboru gre vse zaupanje tudi za bodoče društveno delovanje. To stališče so tudi jasno potrdile volitve.

Župan Guštin, ki je prinesel pozdrav zgonske občinske uprave, je zagotovil, da bo pred koncem letošnjega leta društvo razpolagalo s svojimi novimi prostori, in sicer v delu šolske ambulante v Saležu.

Sledile so volitve novega odbora. Članstvo je v celoti sprejelo kandidatsko listo, ki jo je uredil stari odbor. Izvoljeni so bili sledeči 16 odbornikov: Miloš Budin, Jožko Colja, Jožko Doljak, Bojana Furlan, Pierina Funin, Dorica Krešević, Ivica Krešević, Dorica Milčič, Jorj Milčič, Miloš Milčič (Salež), Miloš Milčič (Zgonik), Jožko Obad, Josip Pegan, Edi Škrk, Vilma Jirca in Boris Terčič. Na prvi seji si bo novoizvoljeni odbor porazdelil funkcije.

Vztrajnega in požrtvovalnega pevskega Janka Obada, ki ima nedvomno veliko zaslug, da se je mladinski pevski zbor »Rdeča zvezda« tako uveljavil tudi v širšem merilu, smo vprašali, v čem obstaja skrivnost za tako dobre uspehe. »Vsi skupaj se precej žrtvujemo in gremo, kar je edini in najvažnejši pogoj za uspeh pri vsaki deli. Mladina hodi kar redno na vaje dvakrat tedensko, želel pa bi, da bi pristopili v naše vrste še kak mladinec, ki mu ugaja zborovski petje.

Pevodvoj smo še vprašali, koliko novih pesmi se je zbor naučil v enem letu. »Precej novih pesmi smo se naučili, točnega števila pa ne bi mogel povedati. Sedaj je zame najvažnejše, da ustalim in utrdim glasove, ki se morajo zlit v dovršeno celoto.

Podpredsednika društva Jožka Obada smo končno vprašali, iz katerih vasi prihajajo fantje in dekleta, ki so vključeni v mladinski pevski zbor: »Pevski zbor črpa svoje »glasove« iz vasi cele zgonske občine, pa tudi izven nje. Razen Saležanov so vključeni v naše vrste tudi pevci oziroma pevke iz Repnice, Zgonika, Gabrovnice, Samotere, Praprota, Vižovelj in Sempoljca.

Kako mislite urediti nove društvene prostore? »Hvalevredno je, da bomo lahko imeli svoj sedež, kjer se bomo mirno in pogostejše sestajali. Urediti mislimo knjižnico in čitalnico, tako da bi naši člani našli v društvenih prostorih svoj drugi dom.

Iz vseh teh izjav je prevečala velika samozavest in trdna volja, da se v novi poslovni dobi vsestransko okrepi prosvetno delovanje pod okriljem društva »Rdeča zvezda«. Z novimi društvenimi prostori se odpira boljša perspektiva in prepričani smo, da bo novoizvoljeni odbor v celoti in na najboljši način opravil svoje poslanstvo na kulturno-prosvetnem polju v okviru zgonske občine.

Boris Simoneta

SPOMINI OČIVIDCA OB 30. OBLETNICI BOMBARDIRANJA TRSTA

Bilo je, če se ne motim, 6. junija 1944 okrog 10. ure dopoldne. Priletela so velika anglo-ameriška letala iz smeri Pirana v treh nalezljivih skupinah po 12-15 letal kakih 3 tisoč metrov visoko.

Prva skupina letal se je usmerila na prostor med svetilnikom, pomorsko postajo, valobranom, 3. in 4. pomolom, skladiščem in železniško postajo. Letala so odrgla tovor bomb. Bombe so padle večinoma v morje med temi objekti. V polno so zadele 4. pomol (Idroscalo), kjer je imelo nemško okupacijsko poveljstvo uskladiščeno mnogo streliva. Pri eksploziji bomb se je vnejo strelivo in se razletelo naokoli v pisani sliki barv, ki je bila podobna sedaj vsakoletnim turističnim umetnim ognjem. Hote ali nehoti so letala zgrešila cilj na tem območju in če bi se letala samo malo pomaknila nad mesto v katero koli smer, bi bilo razdejanje veliko in povzročilo bi mnogo žrtev in ogromno škodo.

Pri padcu bomb v morje so povzročile dvig ogromnih stebrov vode do višine 40-50 metrov. Takih stebrov vode se je hkrati dvignilo iz morja več kot 50, kar pomeni da je v morje padlo največ bomb.

Letala so se usmerila nad mesto proti Zavljam in Istri. Med poletom nad mestom so odrgla še nekaj bomb, ki so padle po mestu, kjer so porušile nekaj hiš.

Cez nekaj minut je sledil drugi letalski napad. Priletela so iz iste smeri kot prva skupina in se preusmerila nad železniško postajo sv. Andreja in nad ladjedelnico sv. Marka, odrgla mnogo bomb, ki so povzročile veliko škodo. Železniško postajo sv. Andreja so porušile do temeljev.

Cez nekaj minut je sledil tretji letalski napad v isti smeri kot prvi in drugi nalet. Letala so se preusmerila na železarno v Škedinju in na rafinerijo v Zavljah, odrgla bombe in prizadela občutno škodo.

Nemška protiletalska obramba je stopila v akcijo

Prihodnji teden se zaprejo šolska vrata. Letošnje šolsko leto pa je poleg učenja nudilo učencem tudi mnogo razvedrila, kot je bil slikarski ex tempore na Repentabru.

PADRIČE

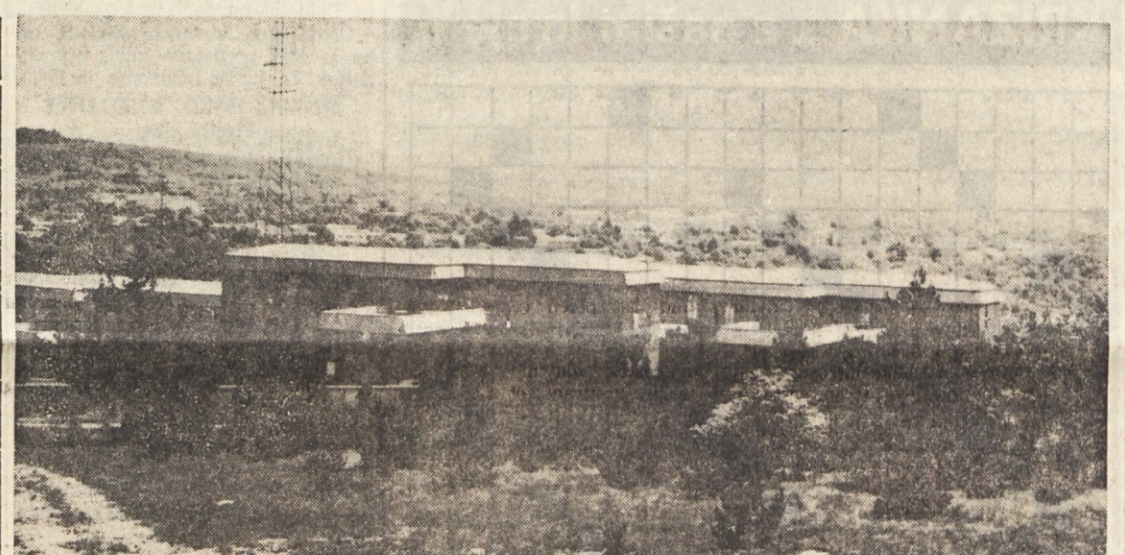
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE SE NI ZMENILO ZA MNENJE DOMAČINOV

PREBIVALCI VZHODNEGA KRASA NASPROTUJEJO UMETITVI ZAPORA ZA MLADOLETNE V PADRIČAH

Zapor nameravajo namestiti v bivšem taborišču za istrske begunce, ki ga bodo delno popravili

V vasi vzhodnega Krasa, posebej v Padriču, se je v zadnjih tednih spet povrnila stara skrb. Kaj bo s taboriščem na vzhodnem delu vasi, ob pokrajinski cesti, ki vodi v Bazovico? Včasih je bila tu ameriška vojašnica, pozneje so v taborišče naselili istrske begunce, toda prej ali slej bi se moralo to obzidano naselje spremeniti v zapor za mladoletne. Takšen je bil prvotni namen taborišča, ki so taborišče zgradili v letu 1942, čeprav so morali z njim stalno odlašati zaradi potreb, ki so jih narekovale spreminjajoče se razmere. Istrski begunci so se odselili. Oblasti so jim preskrbele boljše bivališča. V taborišču je ostalo le nekaj onemoglih starčkov. Tako je prišel trenutek, ko je moglo uresničiti stare namene in namestiti v zapuščeni taborišču zapor za prevezljivo mladoletnih prestopnikov, ali čisto preprosto povedano - zapor. Zidove, ki obkrožajo taborišče, bo treba le nekoliko zvišati, tu pa tam bo treba postaviti izvidniške stolpe, morebiti napeljati bodočo žico, pa bo vse nared za sprejem prvih mladoletnih zlikovcev, ki jim družba ni znala dati nič boljšega kot to.

Kaže torej, da se bo načrt za namestitev zopora kmalu uresničil, saj je pravosodno ministrstvo ukinilo že vse potrebno, ne da bi se pri tem seveda oziralo na mnenje krajevnega prebivalstva, in na mnenje znanstvenikov, ki

Padriče krog in krog obdajajo nova naselja za razne priseljence. V ospreju novo taborišče za tuje, v ozadju pa taborišče istrskih beguncev, kjer nameravajo namestiti zapor za mladoletne.

se ukvarjajo s problematiko mladoletnikov.

Kot je znano, so razpravo v zvezi z vprašanjem novega zopora za mladoletne razplamteli predvsem dogodki in lanskem avgustu v koronjskih zaporih, kjer se je skupina mladoletnikov uprla in zanetila v neki celici požar, v katerem se sta dva od teh zadušila. Razprava je tekla v dve smeri. Eni so trdili, da je treba zgraditi primeren zapor za mladoletne, drugi pa so bili mnenja, da bi za to uporabili prostore begun-

skega taborišča v Padriču, ki je bilo po prvotnem načrtu, kot rečeno, zgrajeno v ta namen. Predlagala je očito druga teza, kajti le nekaj mesecev kasneje je prišlo s pravosodnega ministrstva sporočilo o namestitvi zopora v Padriču. Ta ideja se je opirala tudi na zakon z dne 12. dec. 1971 št. 1133, ki predvideva financiranje gradenj kazniških zavodov.

Taborišče je zgradila zavezniška vojska uprava in v ta namen razstila 54.597 kvadratnih metrov padriškega zemljišča. V njem je bil nekaj let nastaljen ameriški topničarski oddelek. Pozneje, ko so Američani odšli iz naših krajev, so v teh krajih namestili okrog pet tisoč istrskih beguncev. Tudi ti so odšli in v kratkem bo taborišče popolnoma prazno. Pravosodno ministrstvo pa ni čakalo, da bi se odselili še zadnji starček iz taborišča. Že pred dvema letoma je nakazalo pol milijarde lir za preureditve na delu. Pred poltridnim letom je taborišče obiskala tudi strokovna komisija ministrstva z nalogo, da prouči vse možnosti za čim boljše preureditve, morebitno razširitev posameznih poslopj ter prilagoditev prostorov za nove namene.

Kaj meni o vsem tem krajevno prebivalstvo? Padriče in sosednje vasi so v povojnih letih nenehno utesnjene razna taborišča. Na eni strani vasi istrsko begunsko taborišče s italijanskim prebivalstvom, ki je odjedalo tej in okoliškim vasetem izrazito slovenski značaj. Na drugi strani pa se sramotnejše taborišče za tuje begunce, ki svoje »politične« vzroke bega z vzhodnoevropskih držav izpričujejo z najrazličnejšimi hudodelskimi podvigi. Če k temu pristojeno še razne razlastitve za naftovodne, plinovodne in električne napeljave ter vojaške služnosti, ki zadajajo odločilni udarec že itak revnemu kmetijstvu in živinoreji v teh krajih, potem je jasno, da se ne bo moglo prebivalstvo v lahki spriznati z novim dejstvom. Tudi razpisna konulta za vzhodni Kras je svoj čas zavzela glede tega vprašanja jasno in odločno stališče, ki je obenem izrazil želje vsega prebivalstva tega dela tržaške okolice.

Željo, da bi se načrt o namestitvi zopora v Padriču ne uresničil, je prebivalstvo te in sosednjih vasi podkrepilo v zadnjih dneh s prvo akcijo. Zbralo se je na množičnem sestanku, na katerem so sklenili, da bodo zaprosili konzultu za posredovanje. Od nje so zahtevali, da skliče širše zborovanje, na katerega naj povabi predstavnike občinske in pokrajinske oblasti ter strokovnjake, ki se ukvarjajo s prečo problematiko tako imenovanih asocijalnih mladoletnikov. To bo najboljše priložnost za zgornjo preverjanje vsega, kar so krajevne in višje oblasti ukinile koristnega in škodljivega za te kraje in kar bi morale ukreniti.

Marta Vodopivec

Prevzgoja mladoletnih prestopnikov sloni še na fašističnih zakonih

Zakoni, ki obravnavajo prestopke mladoletnikov od 14. do 18. leta starosti, so iz leta 1934, torej še iz fašistične dobe. Prevzgoja mladoletnikov, ki kršijo te zakone, je poverjena poboljševalnicam, ki se po strukturi in funkciji ne razlikujejo od pravih zaporov. Od leta 1956 se ne podlagi zakona št. 888 neposredno ukvarja s prevzgojo mladoletnikov tudi takol imenovana »socialna služba«, ki pa žal svoje naloge ne more učinkovito izvrševati. To v prvi vrsti zavisi od dejstva, ker je v Italiji zaposlenih pri sodišču za mladoletnike le 230 socialnih delavcev, to se pravi približno deset za vsako deseto leto. V zadnjih letih to število stalno narasča, čeprav se nasprotno ni povečalo število zakonskih prestopkov. Od leta 1969 do 1972 je to število naraslo za 122 odstotkov, v naši državi pa celo za 292 odstotkov, medtem ko se je v Toskani v istem razdobju zmanjšalo za 165 odstotkov, ker je tak toskanski sodstvo za mladoletnike naprednejše in bolj demokratično in je razumelo, da zapor ni najboljši sredstvo za prevzgojo.

Kakšna pa je družbena struktura mladoletnikov, ki so obsojeni na zaporno kazen? Ti mladoletniki pripadajo skoraj v celoti nižjim družbenim slojem in proletariatu, to se pravi tistim socialnim kategorijam, ki so najbolj revne in nezaščiten. Z drugimi besedami, takšni mladoletniki izhajajo iz revnih družin z omejenimi gospodarskimi sredstvi. Ve-

čina izmed njih je dokončala le peti razred osnovne šole, koečemu prvi ali drugi razred nižje srednje šole in je zato kulturno precej omejena. Veliko krivdo nosi ob tem tudi italijanski šolski sistem.

Velika večina teh mladoletnikov že od mladih nog okusi vso grenkoto življenja po raznih dohodnih domovih, ki so v glavnem v rokah klerikalnih krogov. Iz ene ustanove romajo v drugo, dokler ne priromajo v zapor ali, v redkih primerih, tudi v psihiatrično bolnišnico. V vsem tem se kaže neučinkovitost sistema družbene oskrbe, ker je z vsemi svojimi 42.000 ustanovami (zasebnega in javnega značaja) vse preveč nefunkcionalen, rekli bi celo anarhističen.

Vsi dobro vedo, da se mladoletnik v zaporu ne bo poboljšal in vsem je dobro znano reko, da je zapor šola kriminala. Zato zapor ne ustrezajo mladoletniku ne družbi. Potrebne so drugačne strukture, za katere se je zavzel tudi pravosodni minister Zagari, ki je rekel, da je predvsem potrebno preventivno ukrepati z družbenimi posegi, ki naj odstranijo vse razloge zaradi katerih pride do asocijalnih manifestacij. Potrebni so otroški vrtci, socialni centri v mestnih četrtih, ekonomska pomoč družinam itd. Skratka ne zapor, ampak takšne strukture, ki naj se prilagodijo mladi, potrebni pomoči.

Marta Vodopivec

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Rezultati vaše vne na delu oziroma v službi bodo veliki, vsaj občutni, vendar ne računajte, da bo plača temu ustreza. Potovanja ali kaj podobnega, toda vedno poslovnega značaja. Ljubljana oseba bi si želela nekaj več razvedrila. Kar se zdravja tiče, nobenih skrbi.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V svojih zahtevah, celo v svojem izražanju bodite nekoliko skromni. Žalosti ste v slepo ulico, iz katere vam ne bo lahko. Vrh tega niste dovolj podkovani za delo, ki vas čaka. Dobili boste pismo od nekoga, ki vas ima zelo rad. Ne zamudite priložnosti. Pazite se pred prepihom.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Če boste odkrito priznali, da je napaka vaša, vam bo odpuščen, le zavahali boste rokave, se pošteno potrudili in morebitna škoda bo poravnana. Žalosti ste predaleč. Pazite da ne greste predaleč niti na področju novih čustev, kjer postaja teren spolzek. Živčni boste.

VELJAVEN OD 9. DO 15. JUNIJA 1974

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Zavarujte se pred tekmi in opravilji, ker boste sicer doživeli precej težaven preobrat. Držite se tistih sodelavcev, ki vedo, kaj jim je dolžnost. Nekdo vas bo očrnil pri osebi, ki vam je pri srcu in ne bo vam lahko ponovno uvedi dosedanje zaupanje. Prebavne motnje.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Sredi tedna bo prišlo do nekih težav, za katere sicer ne boste vi krivi, vendar jih boste morali prav urediti in popraviti, kar vas bo stalo veliko živcev. Morda celo denarja. Telefonski pozivi ali kaj podobnega in prijetno srečanje. Stopite na kontrolni pregled.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Srečali se boste s številnimi problemi in vse jih boste lepo in pravočasno rešili, le da rezultat vaših naporov ne bo tolikšen kot ste računali. Ne podcenjujte nasprotnikov. V vaših ljubezenskih razmerjih vse po starem, čeprav ne vse gladko. Motnje v dihalnih organih.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Nekdo vam bo pripravil dokaj nevspešno srečanje, ki se bo masčevalo na vaših poslovnih toriščih. Zamajal se bo vaš položaj, vendar se boste iz zagate izvlekli. Uturjeni boste in našli miru in zadovoljenju v družbi osebe, ki vam sveto zaupa. Zdravniški pregled ne bo odveč.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Odlotni boste morali biti in pravilno usmerjati dejavnost, da bi ne prišlo do zastoja, kajti tekma ne bo lahko in rezultati ne bodo veliki. Ne sprejemajte tujih provokacij, posebno ne tedaj, ko vam jih postavljajo v zvezi z osebo, ki jo imate radi.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Koristno srečanje, iz katerega bi se znalo roditi tudi kaj več kot občasen posel. V kolikor bi ne bili pripravljeni na poslovni napori sami, pokličite na pomoč strokovnjake in poštene sodelavce. Čustveni odnosi vam bodo pripomogli k pomirjenju živcev. Utrujenost.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ker ste preobloženi z delom, ne prite si novih nalog. Posebno ne ker jih boste morali opravljati tako rekoč brez haska, vsekakor brez večjega dobička. Občasno srečanje se ni dovolj, da bi se neka ljubezen razveljavila tako, kot bi vi želeli. Glede zdravja bodite brez skrbi.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V sedanjih negotovih poslovnih razmerah ne sprejemajte večjih in bolj tveganih ponudb, kajti niste dovolj trdni, da bi prenesli večje finančne izgube. Nekdo se zanima za vas, le da je njegovo zanimanje hudo zainteresirano. Tudi ljubezen nekoga ni povsem iskrena. Glavobol.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Upati je, da boste teden zaključili z uspehom. Nadaljujte po poti, ki ste jo ubrali. Nekje boste sicer trčili ob nerazumevanje, pa ne bo hudo. Huje bo v družbi, kjer boste naleteli na popolno nerazumevanje in na hladne odnose. Tudi v družini ne bo razumevanja. Dobro počutje.

VSI PRIMORSKI ZBORI

(Nadaljevanje s 5. strani)

rom celotni učinek, je dirigent postavil pristno doživeto trenutno.

Otroško barvitost je ohranil zbor osnovne šole Trnovo iz Ljubljane pod vodstvom Maje Hauptmannove-Jemec, ki že nad eno desetletje vodi med vodilne pedske pedagoge in dirigente mladinskih zborov. Tudi zbor osnovne šole iz Zagorja je letos pokazal dozevke v čistosti in lepoti petja pa tudi v sočno zajetih interpretacijah večine pesmi celovečernega sporeda na vodnem koncertu.

Med dobre zborove sodi tudi mladinski zbor osnovne šole iz Celja pod vodstvom Jožice Skoč, osnovne šole "I. celjska četa" pod vodstvom Danice Zavarove, zbor osnovne šole "Dragotin Kette" iz Ljubljane pod vodstvom Vere Solar in mladinski zbor RTV Ljubljana, ki pa po svojem pretiranem glasovnem temenju izgubila na barvni pristnosti in se je približal bolj dekliškemu zvoku; nazadnje še mladinski zbor osnovne šole iz Brezovice pri Ljubljani. Med otroškimi zbori naj še posebej poudarimo lepoto petja in muzikalno oblikovane pesmi zbor osnovne šole "Mila Pintar" - "Tolado" iz Velenja pod vodstvom Anice Pukl. Pri tem zboru klavirski spremljavalci lahko služijo kot dober primer nazornega sodelovanja, ki zbor pušča vedno v prvem planu, a se vendar spaja v celoto. Na področju tiče šole v Škalah deluje tudi otroški zbor pod vodstvom Pavla Lipnika, ki se je približal enakim dosežkom.

Vid Marcen, ki vodi dekliški zbor Pedagoškega šolskega centra v Celju, je izoblikoval enovito pevsko skupino plemenitega dekliškega zvoka. V doslednem, smiselnem grajenju je izval izredno prepričljive učinke. Temu se približuje dekliški zbor gimnazije iz Velenja pod vodstvom Iana Marina. Glasovno dobro zasedno in skrbno pripravljeno pevsko skupino predstavlja mešani zbor celjske gimnazije pod vodstvom Cirila Vrtačnika.

Naj omenim še nekaj glavnih negativnih pojavov, ki so pa bolj ostane nekdanjih iskanih, naravnanih v blišč znanjih, neutemeljenih ali manj utemeljenih učinkovitosti. Med to sodi iskanje in usmerjanje v pretiranu glasovno resonanco, ki jo srečamo še pri mladinskem zboru iz Slovenske Bistrice, iz Slovenj Gradca, pri dekliškem zboru glasbene šole "H. Svetela" iz Maribora in pri omenjenem mladinskem zboru RTV Ljubljana.

Prav tako se pojavljajo odseki melizmi pri dekliškem zboru Vzgojiteljske šole iz Maribora, pri

KRIŽANKA... z našim krajem

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70

Rešitev križanke bo v tokrovi številki

VODORAVNO: 1. Prosvetni delavec v «našem kraju», 5. Leteči človek v grški mitologiji, 11. Oglikov hidrat, 15. Polet, zagon, vnema, 16. Prosvetno društvo v «našem kraju», 18. Znak za prvo berilij, 19. Enkratni sprejem zraka, 20. Spreten, premeten v angleščini, 21. Pevka kot Odisir, 22. Pomočnik, 24. Stroj, priprava, 25. Kazalni zaimek, 26. Trojica pri loteriji, 27. Zvezda premienica, 28. Delno sršeti, 29. Ime filmske igralce Alfonsi, 30. Moško ime, 31. Zupancjeva pesem, 32. Telovadna vaj, 33. Spor, 34. Zaba, 35. Oteklina ali zabuhlina v tkivu, 36. Goriški književni delavec, 37. Pritok Donave, 38. Deset v Londonu, 39. Grški filozof, 40. Avstro-ogrski kovanci, 42. Najmanjše število, 43. Kopija, 44. Pošten, dosleden, 46. Ameriško košarkarsko profesionalno društvo, 47. Velike vrednosti, 48. Ime košarkarja Daneau, 49. Vezni, 51. Odlični tiskarskega stavka, 53. Priprt, uvoljen, 54. Najstarejši grški kralj v trojanski vojski, 55. Pričakuje otroka, 56. Del pohištva.

NAVPIČNO: 1. Mesto v «našem kraju», 2. Grška pokrajina, 3. Brez vitamina D, 4. Nomen nescio, 5. Zensko ime, 6. Ameriški pevec, 7. Antičen, 8. Skrajna točka, 9. Ugrabitve, sleparjanje, 10. Kopičenje peska, 11. Hudiček, 12. Prosvetni delavec v «našem kraju», 13. Sibirski veleotok, 14. Del našega kraja, 15. S primiki, 17. Ime tržaškega trenerja Roca, 20. Risan, pustolovska zgodba, 23. Lihob stevilo, 24. Vrsta amino kislin, 25. Travnik ali menica, 27. Izraz v književnosti, 28. Del našega kraja, 29. Debelo, kosmato suko iz volne, 30. Drgnjen, utiran, 31. Pitec, 32. Budilka na kmetiji, 33. Lovec v Severni Ameriki, 34. Zelo trde kovine za posebne vrste jekla, 36. Preudaren v angleščini, 37. Silovito in hitro teči, 39. Mesto v Toskani, 40. Vesela družina, 41. Desetkrat deset, 43. je kazalec, 44. Smrtno vojno nevidno orožje, 45. Trščica, 47. Zveza tabornikov Slovenije, 50. Nilkanica, 52. Kolo brez soglasnikov, 53. Možnost dojemanja.

(Iako)

STONE SVETINA

112.

«Naj gre k hudiču, naj osvaja, kogar hoče! Mene zanima toliko, kolikor plača, vodim jo kakor druge. Za družbo pa je prijetna... bolj kakor ti... in poleg tega odkrito pove, da tebe ne mara.»

«Pa nisi pomislil, zakaj me ne mara? Ne poznaš žensk, Cop. Morda me ne mara zato, ker me ni mogla dobiti... Ima pač svoje račune. Mnogo ur sva presedela po kavarnah in vedno se je hotela pogovarjati le o tebi... Jaz sem si bil kmalu na jasnem, kakor. Rada bi te bila prek mene spoznala, da bi te laže ovila okoli prsta...»

«Kar pogovarjajte se,» je Joža malomarno zamahnil z roko, «to mene prav nič ne stane... Sloki, ti jo vzemi na vrh. Kdaj sem ti že to predlagal in tudi nje!»

Ko sta se poslovila in šla vsakasebi, eden navzdol, drugi navzgor, je Joža še zaklical:

«Pa pozdravi jo, če jo boš srečal!»

Stavka se je končala s porazom delodajalcev. Stroji so zarožneli. Rdeči sij je spet obarval bregove, dim je zastrupljal ljudi in rastline.

Copa so poklicali v personalno pisarno. V njej je bilo šest mož iz vodstva tovarne. Dobro je poznal vse in oni so poznali njega. Šest parov oči se je uprlo vanj. Z vseh strani so ga gledali. Vstopil je v delovni obleki, s črnimi rokami in lisa-

danes v Ljubljani,

DRAMA SNG
JUTRI, v ponedeljek, 10. junija, ob 20. uri — Ostrovske: VOLKOV IN OVCE (komedija). Abonma G in izven. Vstopnice so tudi v prodaji.

OPERA IN BALET SNG
DANES, v nedeljo, 9. junija, ob 15. uri — Françoise Auber: FRA DIAVOLO. Abonma N in izven. Zasedba vlog: Fra Diavolo - Jurij Reja, Lord Cookburn - Anton Prus, Lady Pamela - Ana Pucar-Jeršić, Lorenzo - Jože Gašperšič, Matteo - Ivan Sancin, Zerlina - Sonja Hočevac, Giacomo - Ladko Korosec, Beppo - Karel Jeršić, Dirigira Lovrenc Arnič. Vstopnice so tudi v prodaji.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža
JUTRI, v ponedeljek, 10. junija, ob 19.30 — N. Coward: KOMEDIJA LJUBEZNI. Abonma ZSJ 3.
Ob 22. uri — Evripides: BAKHE. Akademija za gledališče, radio, film in televizijo uprizori jutri, v ponedeljek ob 22. uri v Mestnem gledališču ljubljanskem Evripidovo delo BAKHANTKE. Nastopijo študentje 4. letnika pod vodstvom docenta Poldeita Bibića.

Obveščamo abonente ZSJ 3, da bo začetek predstave jutri, v ponedeljek, 10. junija izjemoma ob 19.30.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Mestni dom
DANES, v nedeljo, 9. junija, ob 16. uri — Barillet - Gredy: DOBRI PRIJATELJI (komedija). Izven.

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
JUTRI, v ponedeljek, 10. junija, ob 16. uri — Marcel Achard: HOČETE IGRATI Z MANO. Abonma «O» in izven.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Ročne lutke, Resljeva c. 36
JUTRI, v ponedeljek, 10. junija, ob 16. uri — Naga Simončič: POSEBNA REPORTAŽA — zaključena o. š. dr. Vita Kraigherja, Ljubljana.

danes ob obali

KINO
KOPER: ob 10. uri francoski film: BARBARELA.
Ob 16. in 18. uri ameriški film: VALDES MASČEVALEC.
Ob 20. uri italijanski film: BRIGADA PROTI ZLOČINU.
IZOLA: ob 10. uri italijanski film: PUSTOLOVC V ZRAKU.
Ob 16. uri ameriški film: HITRI KONZALE.
Ob 18. in 20. uri danski film: ZOBAR V POSTELJI.
SKOFIJE: ob 17. in 20. uri ameriški film: MOŽ IMENOVAN POLDNE.
PIRAN: ob 10. uri ameriški film: HITRI KONZALE.
Ob 16. in 18. uri ameriški film: NAPAD NA ROMELA.
PORTOROŽ: ob 20. uri ameriški film: CRNI MORA.

TRGOVINE
Piran in Portorož sta ob nedeljah še brez dejavnih trgovin. V Kopru pa bosta v nedeljo dejavni.

mi po obrazu. Prišel je od stroja. Obrazi so jim sijali od zadovoljstva, da jim je dano soditi.

«Odkrili bi se pa lahko, Cop, če stopite v pisarno!» mu je dejal šef personala.

Malo je pogledal naokoli po njih in jim zabrusil:

«Nobenega boga ne vidim, da bi moral dati zaradi njega kapo dol!»

Ni se odkril. Spogledali so se in nadaljevali dogovorjeno igro:

«Lahko bi se že naučili spodobnega obnašanja. Če se že niste, se pa še boste. Veste, malo preveč rdeči se nam zdite, Cop!»

«Kako rdeč? Ali od sonca?»

«Ne od sonca, vi ste rdeči znotraj. Zato vas bomo vrgli na cesto!»

Pobledel je in osupnil. Kako se je zmotil agitator, ko je mislil, da mu bodo zaradi slave prijazni... Zdaj je prvi na udaru prav on, drugim v svarilo...

«Vam ni nikoli dovolj... Tovarna vam je šla na roko, dajala vam je brezplačen dopust, da ste se potepali po hribih. To vam je bilo kaj malo mar. Iz vseh nas se norčuje! Mislite, da boste pripelzali tudi na oblast, če ste preplezali nekaj sten? Kurje možgane imate! Naj vas občuduje, kdor hoče! Mi vas ne! Ne vas ne vaših neumnosti! In še na misel nam ne pride, da bi trpeli vaše nesramnosti!»

Jožev oči so se nevarno zalesketale. V grlu ga je nekaj stisnilo in mu zadržalo kletev. V hipu je dojel, da bi si z nepremišljenim izbruhom še poslabšal položaj. Toda njegovo sovraštvo je sevalo tako močno da je šef prenehal z očitki in približal:

«Odpuščen ste! Tu imate knjižico in obračun!»

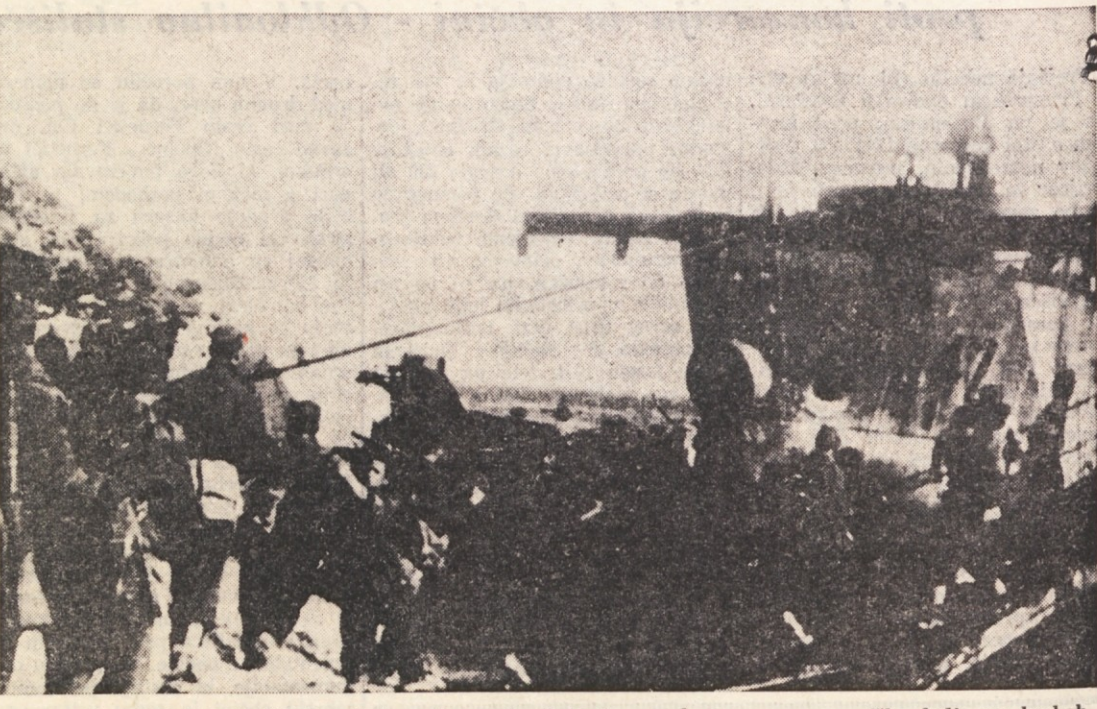
Zavrtelo se mu je pred očmi. V nogah je začutil večjo slabost kot pod najnevarnejšim previsom. Hotel je vedeti za razloge.

V TEH DNEH PRED TRIDESETIMI LETI, V ČASU DESANTA NA DRVAR

Napad na Nemce na otoku Braču za razbremenitev drugih bojišč

Napad so vodile tri kolone - Sodelovanje zavezniške enote - Velike izgube v ljudeh V napadu na Nemce so sodelovali tudi primorski fantje iz 3. prekomorske brigade

Ob letalskem desantu na vrhovo poveljstvo NOV Jugoslavije 25. maja 1944 so enote 26. dalmatinske udarne divizije branile otok Vis. Znano je, da so se partizanske enote, po začasnem neuspehu v obrambi Korčule, decembra 1943 umaknile na otok Vis. Tja so prišli tudi borci 1. in 2. prekomorske brigade, ki so se 1. junija tedaj borili v obrambi otokov Korčule, Hvara, Brača in Šolte.

Pred tridesetimi leti: Zaščitni vod 3. prekomorske brigade se vkrcava na zavezniško ladjo po borbah proti Nemcem na otoku Braču. Bilo je to v začetku junija 1944

V okviru 26. divizije so bili poleg 1., 11. in 12. brigade tudi 3. prekomorska, nadalje je bila tu artiljerijska skupina, pozneje pa tudi 1. tankovska brigada. Tudi v drugih enotah so bili borci prekomorci, tako da je bil v 11. dalmatinski brigadi ves 5. bataljon sestavljen iz prekomorcev. Bataljon je prišel na Vis iz Afrike. V prekomorskih enotah so bili v preteklih letih primorski Slovenci ter istrski Hrvati. V obrambi Visa je skupno sodelovalo nad pet tisoč borcev prekomorcev. Mnogo več videl, da je bila vsa brigada že na nogah. V improviziranih pristaniščih Rukavac smo se, kot po navadi, vkrcali na ladje, nismo pa vedeli za smer plovbe, niti za otonje, na katerega smo bili namenjeni. Šele ko smo prišli na odprto morje, mi je poveljnik povedal, da gremo v borbo na Brač.

Bil sem zadovoljen, ker smo v ofirski šoli reševali prav tabične naloge v zvezi z otokom Bračem, tako da sem vedel za približno stanje sovražnikove posadke na otoku, pa tudi za razporeditev sovražniških postojank. Razporeditve med borci je bilo, kot pred vsako akcijo, napeto, vendar pa odlično, saj je bilo življenje na Visu težavno in zelo enolično, ker so borci vadili tudi po osem in več ur na dan, in to na zgornjem soncu ob pomanjkanju vode, na kar Primorci nismo bili vajeni.

Plovba do Brača je bila kar dobra, saj smo v obilnih treh urah prispeli na v naprej določen cilj. Toda hkrati je bila plovba izredno tvegana, ker so bile nemške ladje povsod okrog, vrhu tega je bilo tudi njihovo letalstvo še vedno dokaj aktivno.

Napad na otok je bil izvršen v treh smereh in v tem smislu so bile formirane tri kolone, vzhodna, zahodna in severna. V napadu so sodelovale tudi nekatere zavezniške enote, ki so bile na Visu, in sicer dve topniški bateriji in neka mornariška enota. Enote 3. prekomorske so sodelovale v severni koloni, ki je nastopala proti Supetru ter v zahodni koloni, ki je nastopala čez Vidovo goro proti Narezišču. V rezervi divizije pa je bil 4. bataljon, medtem ko je 3. bataljon 1. prekomorske brigade ostal na Visu za izpolnjevanje posebnih nalog. Naj mimogrede omenim, da so bili naši borci, ki so bili v prvi skupini, zaradi bližine nemških postojank, kar bosi, s čevlji v rokah. Napadi so se pričeli 1. junija in so trajali nepretrgoma pet dni.

Nemci so bili močno utrjeni. Vse položaje so imeli vkopane in obdane z bodečo žico, ki je bila kombinirana z minskimi polji. Vrhu tega so imeli položaje dobro maskirane. Prvič v življenju sem, seveda z ostalimi tovariši iz 2. in 3. bataljona, dobil nalogo, da pod ognjem sečem bodečo žico in pripravim pot drugim borcem. Ne morem tu mimo Španca Beninija, ki se je boril že v španski republikanski vojski in bil nato osem let v italijanski ječi in, ki je stopil v našo vojsko jeseni 1943. leta brž ko je v Barju zagledal rdečo partizansko zvezdo na naših kapah. Pri nas je bil vse do prihoda vrhovnega poveljstva na Vis v juniju 1944, ko je zaradi izčrpanosti odšel iz operativne enote. Na Braču pa nam je praktično pokazal, kako se seče bodeča žica pred sovražnikovimi bunkerji in kako se delajo prehodi v žičnih ovirah in v minskih poljih.

Drugi bataljon 3. prekomorske brigade se je pognal v napad 2. junija jutraj v smeri Vidove gore. Po ogorčeni borbi se je bataljon umaknil, toda istega dne je posegla v boj zavezniška enota ob podpori topniškega ognja in je v sodelovanju z našo enoto prodrla skozi minska polja. Kljub požrtvovalnosti jo je sovražnik pred

danes v Novi Gorici

KINO
SOČA: JUNAK ČRNEGA SAMOKRESA, ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA: LJUBEZEN JE LE BESEDA, nemški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE: DON JUAN JE BILA ZENSKA, francoski barvni film ob 20. uri.
PRVACINA: UVAJANJE V LJUBEZEN, nemški barvni film ob 17. uri in ob 20. uri.
RENČE: DESPERADOŠI, ameriški barvni film ob 20. uri.

DEŽURNA LEKARNA
Danes je v Novi Gorici dejurna Centralna lekarna, tel. 21-456, ki je odprta od 8. do 12. ure. Odprta je tudi ves prosti čas do ponedeljka jutraj za izdajo zdravil po receptu. Lekarna opravlja dejurna službo tudi za območja Sempetra, Kalala, Dornberka in gorških Brd.

46. ERAZEM PREDJAMSKI

C. GALE V. HERCEG

PRIŠLO JE DO PRVIH SPOPODOV MED RAUBARJEVI IN ERAZMOVIM LJUDMI...

RAUBAR NI IMEL NOBENEGA USPEHA... ZAHTEVAL JE NOVE VOJAKE IZ TRSTA...

«Kaj mi imate očitiati?» je vprašal.

«Glej ga no, kako se spreneveda! Mar lahko zanikate, da ste pobirali podpise in organizirali stavko?»

«Ne, ne zanikam.»

Kaj mu je preostalo drugega! Cesta, dolga, prazna in prašna... Od nje umazana reka in žuljave roke brez dela... Skoraj pred vhomod je srečal enega od obratovodij.

«Ste odpušteni, Cop?» ga je vprašal.

Ko mu ni odgovoril, je možak svareče dejal:

«Cop! Lahko vam povem še nekaj! Počasi se bomo znebili vseh plezalcov. Nič nam ni do vašega pohajkovanja po hribih, do vaših izostankov in izgovorov, kako hodite reševat... Samo škodo ima tovarna z vami... koristi pa nobene...»

7

Ležal je doma v svoji sobi in gledal v strop, žalosten in razočaran. Doslej si ni znal predstavljati, kaj pomeni biti brez dela. V zgodnjem jutru, ko je prvi zvok sirene razparal sivino nad mestom in ga predramil iz spanja, je kot vsak dan skočil pokonci, da bi odšel v tovarno. Šele potem se je spomnil, da so vrata tovarne zanj zaprta in da ne bo več kruha. Legel je nazaj. Pogledal je svoje žuljave roke. Dve desetletji se je njegovo telo vdajalo gibom žarečih žic, ubogljivo, kot so hoteli stroji. In to ima za zahvalo... V čem je njegova krivda? Mar stavka ni v vsem svetu zagotovljena pravica delavcev kot izraz nezadovoljstva nad tem, kako se deli njihovo delo?

Mislil je, da njegove prvenstvene smeri v gorah kaj pomenijo. Zdaj pa je videj na obrazih vodilnih potuhnjeno zmagoslavje, da so ga potepali in vrgli na cesto. Kaj naj stori? Ali naj gre v Radovno k Rekarju in postane z njim vred gorški nosač?

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KOLESARSTVO

VČERAJ ZAKLJUČEK «GIRA»

MERCKX PRVI DO KONCA
ZADNJA ETAPA ZA BASSA

Poslednji dan ni prinesel nobene bistvene spremembe na lestvici

MILAN, 8. — V Milanu se je večer zaključil letošnji «Giro». Osvajal je bil Merckx, ki je tako postal peti petični prvak te dirke, enako kot Binda in Coppi. Letošnja dirka je potrdila, da sodi Merckx še vedno v sam vrh svetovnega kolesarstva, pokazala pa je še nekaj: v vrstah italijanskega kolesarstva se pojavljajo nova imena, mladi tekmovalci, med katerimi je letos izstopal zlasti 20-letni Baronechi, katerega se je končna zmaga izmuznila iz rok za borilih 12 sekund.

Lestvica 22. in zadnje etape:

1. Basso, ki je prevozil 257 km dolgo progo od Bassana do Milana v 6.31'19" s p.h. 39.407 km na uro. V njegovem času je prišla praktično vsa glavina, in sicer v naslednjem vrstnem redu:
2. De Vlaeminck
3. Bitossi
4. Gualazzini
5. Francesco Moser
6. Paolini
7. Simonetti
8. Aja
9. Benfatto
10. Rossignoli
11. Francioni
12. Merckx
13. Rodriguez
14. Antonini
15. Haritz

Končna skupna lestvica:

1. Merckx 113.08'13"
2. Baronechi G. B. 08'23"
3. Gimondi 08'46"
4. Conti 10'27"
5. Fuente 11'35"
6. Battaglin 12'35"
7. Moser 14'30"
8. Lopez Carril 16'41"
9. Bitossi 25'21"
10. Pettersson 27'11"
11. De Vlaeminck 29'01"
12. Panizza 29'08"
13. Houbrechts 30'25"
14. Urbezubia 31'42"
15. Riccomi 32'42"
16. Lazzano 34'07"
17. Galdos 34'49"
18. Rodriguez 36'14"
19. Perletto 36'46"
20. Poggiali 38'46"

Končna lestvica za Veliko

1. Fuente točk 510
2. Merckx 330
3. Lazzano 230
4. Perletto 160
5. Baronechi G. B. 120
6. Conti 100
7. Urbezubia, Bitossi in Lopez Carril 90
8. Aja 70, 11. Gimondi 50, 12. Panizza 40, Rottiers in Motta 30, 15. Battaglin 7, Poggiali in Santambrogio 20, 18. Moser 10.

ŠAH

Na šahovski olimpiadi so odigrali prekinjene partije: Jugoslavija — Italija 3:1. Planinc je remiziral s Papalino (Italija). Velimirović — Tot 1:0.

NAMIZNI TENIS

1. zvezna jugoslovanska liga: Maribor — Senta 3:5

KOLESARSTVO

Jože Valenčič, član kolesarskega kluba Sava iz Kranja, je zmagoval

Španec Manuel Fuente ni uspel na letošnjem «Giro» obraniti roza majice, bil pa je najuspešnejši gorski vozač

lec 14. mednarodne kolesarske dirke po Srbiji. Osvajal je 1. mesto s časom 15.53'53", drugi je bil Slavko Zagar (prav tako od Save iz Kranja) s časom 15.54'10". Eksplozivni zmagovalac dirke je Rog - Astra iz Ljubljane s časom 40.45'31", druga je Sava - Kranj 40.45'55".

Kriterij po mestnih ulicah Maribora, na katerem so nastopili kolesarji Avstrije, ZR Nemčije in najboljši Jugoslovani, je osvojil Freilih (Rog) pred Šveljem (prav tako Rog) in Večkrom (Astra).

BOKS

MEDELLIN, 8. — Preteklo noč je umrl kolumbijski boksač Oscar de Jesus Echavarría. Umrl je zaradi

ATLETIKA

JUGOSLOVANSKI ATLETI ZA EP

Nenad Stekić med najboljšimi

Zanesljiv je predvsem na pomembnejših tekmovaljih

Jugoslavija ima končno svojega skakalca osemmetraša v daljino. Do tega velikega atletskega dogodka seveda ni prišlo slučajno in ne pričakovano. Državni rekord je že znašal 799 cm, novi rekord pa je imel osebnega 796 in je lani poletel do 812 cm, čeprav s pomočjo lažjega vetra.

Nenad Stekić, novi rekorder je star 23 let, z znakom 815 pa je postal na mah eden najboljših v Evropi in na svetu sploh.

Na lestvici vseh časov je Stekić z rezultatom 815 cm na 22. mestu skupno s Sovjetom Podlužnim, od aktivnih skakalcev pa so boljši od njega le Williams, Proctor, McAlister (ZDA), Baumgartner (ZRN), Bonheme in Pani (Francija), poleg seveda Podlužnega.

V vidiku letošnjega evropskega prvenstva je treba seveda izločiti Američane, delno pa tudi Panjo, ki že spada k skorajšnjim veteranom. V Evropi si praktično prvo mesto delita Baumgartner in Podlužni. Bonheme se je izkazal med zimsko sezono in še nima vidnih rezultatov na prostem. Zelo skrajno število vrhunskih skakalcev in tudi zanesljivost Stekića dajejo lepa upanja jugoslovanski atletiki.

Med rekordnim tekmovaljem v Zagrebu je Stekić kar trikrat dosegel 7,92 m, najslabši poskus pa je bil 7,78 m.

V lanskim sezoni je Stekić poleg «vetrovne» 8,12 m na balkanskih igrah v Atenah (veter pa je le malo presegal dovoljeno mejo), dosegel v normalnih pogojih 7,96 m, isto razdaljo pa tudi na državnem prvenstvu v Zagrebu. Dvakrat je bil na važnih mednarodnih tekmovaljih nekoliko slabši. V Lizboni je na kvalifikacijah za polfinale evropskega pokala dosegel drugo mesto in rezultat 7,64 m, v Celju pa isto mesto in za centimeter krajši skok. Bil je drugi za Baumgartnerjem.

Jugoslavija nima na evropskih prvenstvih posebnih tradicij v skoku v daljino. Do leta 1962 ne najdemo nobenega predstavnika med prvimi šestimi, na prvenstvu v Beogradu l. 1962 pa je Munjić izpadel že v

možganskih poškodb, ki jih je utrpel zaradi k.o., s katerim je bil v srečanju s Faustom Mosquero premagal preteklo soboto. Star je bil 20 let in se po k.o. ni več ovedel.

MOTOKROS V TRŽIČU

Na tretji dirki za državno prvenstvo (125 kub. cm) je zmagal Ahačič (Tržič), ki je vodil tudi v skupni uvrstitvi za državno prvenstvo. Drugi je bil Sinkovec (Orehova vas), tretji pa Vesenjak (Ptuj).

ROKOMET

2. zvezna jugoslovanska liga: Premium — Slovan 28:28
- Mladost — Celje 21:19
- Šoštanj — Zenica 22:22
- Sevnica — Mehanika 27:32

ATLETIKA

JUGOSLOVANSKI ATLETI ZA EP

Nenad Stekić

kvalifikacijah z najslabšim rezultatom (7,01 m). Na EP v Budimpešti leta 1966 ni bilo nobenega Jugoslovana, v Atenah leta 1968 pa sta skakala Miljenko Rak, ki je bil izločen že v kvalifikacijah s skokom 7,15 m in Stekić sam. Slednji je imel za uvrstitve v finale lepo mero sreče saj je dosegel samo 7,35 m, kot druga dva tekmovalca. Ker je bila tamera 11. najboljša so se vsi trije uvrstili v finale, ki predvideva po pravilniku najmanj 12 udeležencev.

DOMAČI ŠPORT

DANES

NEDELJA, 9. junija 1974

KOŠARKA

1. DIVIZIJA

11.00 v Ul. Ecardi

S. Sergio PIT — Bor

ODBOJKA

KVALIFIKACIJSKI ŽENSKI TURNIR

11.00 v Coneglianu

Nastopa tudi Sokol

KVALIFIKACIJSKI ŽENSKI TURNIR

9.00 v San Vito

Nastopa tudi Kontovel

NOGOMET

MLADINSKI TURNIR

11.00 Naselle sv. Sergija

Tergeste — Gaja

KOLESARSTVO

DEŽELNO PRVENSTVO

15.00 v Čedadu

Nastopa tudi Adria

ZAKLETNIKI

15.30 v Ceresettu

Nastopa tudi Adria

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI NA DUNAJU

AVSTRIJA - ITALIJA 0:0

Napad «azzurrov» (brez Rive) ni izpolnil pričakovanj

AVSTRIJA: Rettensteiner, Eigenstiller (Horvath), Winklbauer, Daxbacher (Bacher), Kriess, Hof, Kreus, Stering, Krankl, Gallos in Jara (Strasser).

ITALIA: Zoff, Spinosi, Facchetti, Benetti, Morini, Burghini, Mazzola (Causio), Capello, Chinaglia (Anastasi), Rivera in Boninsegna.

SODNIK: Court (Belgija).

GLEDEALCEV: 50.000.

Srečanje ni niti posebo navdušilo niti razočaralo. Glede na to, da je bilo v bistvu le zadnji preskus italijanske reprezentance pred nastopom na SP je pomembnejše pravzaprav to, kar je pokazalo, kot pa izid sam. Pokazalo pa je, da ima Italija trenutno dobro obrambo (v kateri ni Zoff že 1.007 minut pred golom), zadovoljivo krilsko vrsto, ki dobro pokriva sredino igrišča, v napadu pa bo treba popraviti še marsikaj. Res je sicer, da tokrat

ni nastopil Riva, vendar bi morali italijanski napadalci tudi brez njega zaigrati bolj prodorno in odločno. Da se je tokrat bolje izkazal obrambni del moštva «azzurrov» imajo zaslugi tudi domačini, ki so pokazali dokaj počasen nogomet, zlasti v napadu, kar je gostom precej olajšalo delo. Seveda pa ima tudi sami sam določeno vrednost, saj so ga Italijani dosegli proti enajsterici, ki je v zadnjem času dosegla nekaj opaznih uspehov. Avstrijsko moštvo je še razmeroma mlado, nima še dovolj izdelane «osebnosti», vendar pa je dobro pripravljeno in ko bo znalo uveljaviti hitrejšo igro bo še bolj pokazalo svoje pravo vrednost.

ATLETIKA

V Camaiorah je v teku mednarodno atletsko tekmovalje v moškem deseteterboju in ženskem peterboju. Po prvem dnevu so rezultati taki:

- Deseterboj (moški)
1. Le Roy (Fr.) točk 4219
2. Modena (It.) 3811
3. Raybois (Fr.) 3800
4. Lerouge (Fr.) 3772
5. Schoebel (Fr.) 3754
6. Faraggiana (It.) 3649

Peterboj (ženske)

1. Debourse (Fr.) točk 2639
2. Dorfaga (Fr.) 2527
3. Picaut (Fr.) 2481
4. Bottigliere (It.) 2347
5. Fenouil (Fr.) 2327

PARIZ, 8. — Francoz Guy Druet je izenačil evropski rekord v teku na 110 m z ovirami s časom 13"2. Doslej je tak čas dosegel Nemec Martin Lauer.

MOD. PETERBOJ

Na tekmovalju v modernem peterboju v Cagliariu je med posamezniki zmagal Italijan Medda, pred Sovjetom Smelevom. Med ekipami je zmagala SZ pred Italijo, Nemčijo itd.

AVTOMOBILIZEM

ANDERSTROP, 8. — Francoz Depailler je dosegel na poskusnih voz-

SLOVENSKEGA ŠPORTA V ITALIJI 1924 - 1974

V soboto, 15. junija, v Gorici

Telovadna akademija

Nogometna enajsterica Vozil iz Nove Gorice

(Foto R. Kolenc)

NOGOMET

KOLO PRED KONCEM

Renče osvojile
naslov prvaka

Tekmo Renč z Biljami si je ogledalo rekordno število gledalcev

Piran je končno zaigral tako, kot zna in Cesta je doživela pravo katastrofo. S to zmago se je Piran povzpela na tretje mesto.

Transportu ni uspelo na domačem igrišču premagati borbeno ekipi Vodic iz Sempasa, ki je v splošno mladinskem delu močno napredovala. Komen tudi proti Vipavi ni zmagal, čeprav si je pred prvenstvom zagotovil kvaliteten delom. Ekipa Brd ni prispela v Šmarje in tako so domačini dobili tekmo brez borbe. Tekme med Hrvatini in Pivko ni bilo, ker je tekmovalna komisija diskvalificirala Hrvatine, ker niso plačali predpisane takse in zmago so prisodili Pivki. Najzanimivejša tekma kola in hkrati odlo-

čilnega pomena je bila v Renčah med vodilnimi ekipama, kjer se je zbralo rekordno število 2.500 gledalcev. Tekma je bila ostra in fair. Obe ekipi sta si ustvarili več priložnosti, ki pa jih nista izkoristili. Edini zadetek je že v prvem delu dosegel Kranjnik iz enajstmetrovke, ko so gostje v kazenskem prostoru zrušili domačega napadalca Zigorana. Tako so si Renče zagotovile naslov Primorskega prvaka že kolo pred koncem in s tem pravico do sodelovanja v slovenski konjski ligi. S tem je ekipa Renč po treh letih obstoja dosegla svoj največji uspeh.

REZULTATI

Piran — Cesta	10:1
Komen — Vodic	1:1
Komen — Vipava	2:2
Branik — Brda	b.b. 3:0
Hrvatini — Pivka	b.b. 0:3
Renče — Bilje	1:0

Proleter je bil prost.

LESTVICA JE SLEDEČA

Renče 39, Bilje 35, Piran, Branik in Proleter 28, Vodic 27, Hrvatini 24, Transport 23, Brda 17, Vipava in Pivka 14, Komen 12, Cesta 11.

V zadnjem kolu se bodo srečali: Pivka — Branik

Brda — Komen

Vipava — Renče

Bilje — Transport

Vodic — Piran

Cesta — Proleter

Hrvatini so prosti.

ATLETIKA

V METU KROGLE

Cinzia Petrucci

v družbi najboljših

Meti so v ženski atletiki od vedno stvar socialističnih držav. Le disk je imel nekaj časa eno vrhunsko predstavnico tudi na zahodu. Met krogle je še posebno monopol Vzhoda in pred letošnjim evropskim prvenstvom v Rimu je prav lepa novost Italijanka Cinzia Petrucci, ki se je med mladinkami uvrstila celo na trenutno tretje mesto na svetu.

Pomen Petrucci je presegla za Italijo tehnično vrednost njenih dosežkov, ker ji zagotavlja dokaj kakovostno udeležbo domačega EP.

Pregled rezultatov na EP je res dokaj nenavaden. Zaradi velike premike vzhodnih metalke je bilo v tej panogi vedno malo prijavljenih in v zadnjih 12 letih sploh niso izvedli kvalifikacij.

Leta 1962 sta bili med prvimi 12, vendar prav na zadnjih mestih, dve Angležini, leta 1966 so se v isto skupino vrinile tri metalke, na zadnjih dveh prvenstvih pa po dve. Najvišjo uvrstitev — 6. mesto — sta dosegli Nemka Schäfer leta 1966 in Nizozemka van Noorduynd leta 1966. Najbolj porazno so bile zadnje olimpijske igre v Münchnu, kjer se med dvajseterico najboljših ni uvrstila niti ena predstavnica iz zahodne Evrope.

Napredek te panoge je bil kot v vseh metih v zadnjih letih posebno velik in za uvrstitve med prvih 12 je treba suniti krogle že kakih 18 metrov. To še ni razdalja do katere lahko pride 18-letna Italijanka. Letos je že dvakrat popravila državni rekord, vendar je tudi potrdila, da je skrajno negotova. V prvem poskusu tekmovalja v Bocnu je rekord popravila za 2 cm, (od 15,96 m do 15,98 m), v drugem metu pa za skoraj en meter (do 16,85 m). Nekaj podobnega se je zgodilo tudi lani.

Popreček njenih dosežkov sega kak meter pod rekordom, ne glede na važnost tekmovalja. Tako je lani na evropskem prvenstvu za mladinke v Duisburgu dosegla samo 6. mesto s 14,62 m, medtem ko je startala z osebnim rekordom blizu 16 metrov. Na letošnjem dvoranskem prvenstvu v Göteborgu je vrgla 15,43 m.

Cinzia Petrucci gotovo ni primer metalke z dobro osebo tehniko. Prava «praznina» Italije v tej panogi ji dovoljuje le občasne podvige, odvisne od srečne izvedbe meta. Njena prava moč za sedaj še sloni na 92-kg telesne teže, ki dajejo višini 176 cm dovolj zaokroženo postavbo.

k. b.

KOŠARKA

V EVROPSKEM POKALU NARODOV

Italija še vedno

vodi na lestvici

V nadaljevanju tekmovalja za «Evropski pokal narodov» so dosegli naslednje izide:

Catania: Italija — ZRN	62:53
Carigrad: Turčija — Francija	81:72
Atene: Jugoslavija — Grčija	77:71

LESTVICA

Italija 16 točk, Jugoslavija 10,

Turčija 8, Grčija 6, Francija in Zah. Nemčija 4 točke.

OLIMPIJSKE IGRE

PARIZ, 8. — Od 23. do 25. junija bo v Parizu sestanek evropskih nacionalnih olimpijskih odborov. Svoje sodelovanje so zagotovile delegacije iz 28 držav.

MOTOCIKLIZEM

FERMO, 8. — Jutri bo v Fermo 6. vožnja za svetovno motociklistično prvenstvo v vožnji motorjev s prikolicami do 750 cm. Nastopilo bo 24 posadk iz 12 držav.

ŠPORT NA ZNAMKAH

SOVJETSKA ZVEZA (V.)

Leta 1962 je bilo v Moskvi svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju. Na eni znamki je prikazan tekmovalac. Ista znamka je izšla kasneje še pretiskana, in to v čast sovjetskih svetovnih prvakov. Istega leta je bilo v Zakopanih mednarodno smučarsko prvenstvo. Izšli sta dve znamki: skakalec ter tekač.

Do sedaj smo omenili le tiste serije, ki so bile posvečene eni ali drugi prireditvi. Sovjetska pošta uprava pa je izdala še nekaj serij, ki so posvečene raznim prvenstvom. Ogledajmo si jih.

Prva je izšla leta 1962 ob priliki svetovnih prvenstev v Moskvi, Švici in Italiji in sicer v kolesarstvu, odbojki, veslanju, nogometu in konjskih sportih. Leta 1965 je bilo v Moskvi ravno tako svetovno prvenstvo v drsanju na ledu (par med vaj). To znamko so kasneje pretiskali z omembo, da je sovjetski

par postal svetovni prvak. Leta 1966 sta v seriji 5 znamk dve posvečeni nogometnemu svetovnemu prvenstvu, ena šahu ter dve sabljanju. Štiri znamke so kasneje izšle združene v bloku. Ta serija je peštra in zanimiva. Leto kasneje je izšla serija 6 znamk za mednarodna tekmovalja v dami, metanju kopja, teku, skoku v višino, telovadbi in motokiklizmu. Ta motiv se je ponovil tudi leta 1968, ko so se s 5 znamkami spomnili na svetovno rokometno prvenstvo, na evropsko mladinsko prvenstvo v namiznem tenisu, 20. regato Baltskega morja, 70. obletnico sovjetskega nogometa in evropsko prvenstvo v podvodnem ribolovu, ki je bilo v Alouchti. Leta 1969 je v seriji na vrsti mednarodni turnir v odbojki ter tekmovalje v kanuju in kajaku; končno sta leta 1970 izšli znamki za svetovno prvenstvo v orodni telovadbi, ki je bilo v Jugoslaviji ter za svetovni nogometni pokal v Mehiki.

Leta 1972 sta izšli dve znamki in blok v čast vseh sovjetskih sportnikov. Ta serija bi morala biti zahvala vsem tekmovalcem, ki so na športnem področju dvignili ugled Sovjetske zveze v svetu. Leta 1973 sta pa bila na vrsta dva kluba, ki že

dolgo vrsto let delujeta na športnem področju. To sta osrednji športni klub Rdeče armade ter športni klub Dinamo iz Moskve, ki je pravnomočno 50-letnico ustanovitve. Klubova je posvečena po ena znamka, vendar pa dvomljivo likovne vrednosti.

Do danes sta v Sovjetski zvezi izšli še dve seriji. Prva je imela namen zbuditi ljubezen do alpinizma, torej netekmovalnega športa. Na treh znamkah so visokogorski prelazi ter plezalci. Serija je izšla leta 1964. Leta 1963 so pa izšli 4 znamke, posvečene lokalnim sportom: na prvi je prikazano tekmovaljevanje s sankami, v katere so vpreženi severni jeleni. Na drugi je prikazan neke vrste polo, na tretji lokostrelstvo, na zadnji pa rokoborba. To seveda niso klasične športne panoge, ampak prikazujejo športno - folklorne običaje raznih dežel Sovjetske zveze.

Tri sovjetske znamke s športno temo: odbojka, alpinizem in tekmovaljevanje s severnimi jeleni

Tudi Pavel Sedmak se uvršča letos med najvidnejše Poletove kotalkarje

PRED OBISKOM PREDSEDNIKA NIXONA V DRŽAVAH B. V.

Egipt: neuvrščena politika ob ravnotežju svetovnih sil

TEL AVIV, 8. — Izraelski vojaški glasnik je sporočil, da so libanonske oblasti osvobodile s posredništvom mednarodnega Rdečega križa dva izraelska letalca, ki sta bila ujeta v Libanonu nekaj več kot dva meseca. Izraelska vojska je sprejela na mejnem bloku načelnik izraelskega generalnega štaba gen. Mordekaj Gur. Visoki izraelski častnik je izjavil, da ni več izraelskih vojnih ujetnikov v arabskih deželah. Pred kratkim so Libanonci osvobodili dva izraelska, ki sta bila v libanonskih zaporih. Včeraj so Izraelci spustili na svobodo 12 Libanoncev, ki so jih ugrabili v aprilu letos med vdorom izraelskih čet na libanonsko ozemlje.

Medtem sporočajo, da je prišlo do spopada med palestinskimi gverilci ter izraelsko patroljo na področju Adamit v severozahodni Galileji. Izraelski glasnik je dejal, da so pri spopadu štirje arabski gverilci izgubili življenje. Gverilci so prihajali baje iz Libanona. Pri trpljih padaj so našli letake vojaške organizacije »Al Asifas«, ki je vojaški oddelek organizacije Al Fatah. Je sečeta se je zdelo, da je v spopadu zapletena tudi organizacija »Saikas«, ki je tesno povezana s sirske političnimi krogi. Zdi pa se, da ta organizacija ni imela opravka z arabskimi gverilci na izraelsko področje.

Palestinska časopisna agencija »Wafas« trdi, da so bili štirje palestinski gverilci, ki so bili ubiti na področju Adamita, člani večje skupine, ki je vdrla v Izrael že pred tremi dnevi. Večkrat se je spopadla z Izraelci, ubila več sovražnikovih vojakov ter povzročila veliko materialno škodo. Agencija »Wafas« trdi, da se je glavna palestinska gverilci vzburla samo štiri člane.

To so dneve vesti, ki prihajajo z bližnjega vzhoda. Važnejše pa so tiste, ki zadevajo politična dogajanja. V ospredju je predvsem vprašanje ženevske konference o miru na Bliznjem vzhodu, ki bi se po egipčevskemu mnenju morala začeti šele

v septembru letos. Egipčovski zunanji minister Ismail Fahmi je seznaniš se to zahtevo generalnega tajnika OZN Kurta Waldheima. Med drugim mu je sporočil, da je treba počakati na konferenco zaradi številnih posvetovalnih srečanj med arabskimi državami in političnimi skupinami. Omenil je tudi arabski vrhunski sestanek v Rabatu, ki naj bi bil v septembru. Nadalje je treba tudi počakati na dokončno odločitev palestinskih organizacij, ki sedaj zasedajo v Kairu kot »palestinski parlament«, in ki se niso sprejele dokončnega sklepa glede sodelovanja na konferenci.

Generalni tajnik OZN, ki je prisel v egipčevsko glavno mesto predvčeršnjim, je včeraj obiskal področja na Sinaju, kjer so namočene oborožene sile OZN. Danes se je sestel s predsednikom Sadatom, a jutri bo odpotoval v Kartum. V Kairu so politični krogi prepričani, da bo ženevska konferenca uspešna posebno zato, ker so ZDA dokazale svojo pripravljenost, da resno opravijo svoje mirovno poslanstvo na Bliznjem vzhodu. V Egiptu poudarjajo, da je treba pripisati to ameriško pripravljenost dejstvu, da so se ZDA zavedle, da je na tistem področju navzočnost SZ resnična stvarnost. Ameriški državni tajnik Kissinger je namreč izjavil na tiskovni konferenci, ki je bila po pogodbi za odmik sil na golanjskem področju, »da Amerikanci ne nameravajo izgnati SZ z Bliznjega vzhoda, češar bi pa sicer niti ne zmogli«.

Prav na to navzočnost obeh velisil na področju Bliznjega vzhoda se opirajo egipčovski politiki, ki menijo, da bodo kos relativno neodvisni in neuvrščeni politiki prav zaradi ravnotežja v odnosih med obema glavnima svetovnima velesilama.

Samo tako si lahko razlagamo sedanjega egipčevsko politiko. Kairo se pripravlja na slovesen sprejem predsednika Nixona, tako da drugi strani skuša utrditi svoje pozicije v Sovjetski zvezi. Sadat bo verjetno v kratkem obiskal Romunijo, na drugi strani pa je poslal Brežnjevu pismo, v katerem postavlja določene pogoje za obnovo prijateljstva med obema državama. Politični opazovalci menijo, da gre za resne in trezne predloge, ki bodo verjetno našli na pozitiven odmev v SZ.

Konferenca palestinskih organizacij v Kairu je pri koncu. Ni bil sprejet še noben sklep glede udeležbe na ženevski konferenci, udeleženci srečanja pa menijo na splošno, da bi se te konference lahko udeležili le pod pogojem, da se o palestinskem vprašanju ne razpravlja v okviru resolucije št. 242 Varnostnega sveta, ki govori o Palestincih le kot beguncih.

V poznih večernih urah se je zvedelo, da je palestinski narodni svet sprejel program v 10 točkah, ki ga je pripravil odbor sedmih. Palestinci se vedno nasprotujejo ženevski konferenci (zaradi neupoštevanja bistva palestinskega vprašanja), toda v resoluciji pravijo, da bodo ponovno sklicali svet, če bo podoben spremembi položaja, ki bi bile odločilne važnosti za palestinski narod.

Izraelska vlada je danes vrnila Libanonu 12 civilistov, ki so jih vojaki zajeli med povračilno akcijo na libanonskem ozemlju, v zameno za dva izraelska vojaška pilota, ki sta bila zaprta v Bejrutu. Na sliki: osvobojeni pilot Yisrahel Shadmi se rokuje s poveljnikom izraelskega letalstva generalom Peledom po osvoboditvi

Kasacijsko sodišče bo v ponedeljek odločalo o usodi procesa Valpreda

CATANZARO, 8. — »Kakršen koli bo sklep kasacijskega sodišča, se bomo ponovno sestali v tej dvorani prihodnji petek.« je ob koncu današnje razprave izjavil predsednik catanzarskega porotnega sodišča, dr. Zeuli, ko je zvedel, da bo vrhovno sodišče v ponedeljek odločilo o usodi procesa proti Pietru Valpredi in ostalim anarhistom, obtoženim pokola v kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu.

Kot je znano je kasacijsko sodišče že enkrat odredilo združitve procesov Valpreda ter Freda - Ventura - Pozzan z utemeljitvijo, da bo to koristilo iskanju resnice. Catanzarski sodniki so ukaz preželi in nadaljevali razpravo, proti temu sklepu pa je vložil priziv javni tožilec. Ponedeljkova razsodba bo torej odločilnega pomena saj bo dokončno odločala o usodi razprave, ki je namesto obtoženih anarhistov postavila na zatožno klop policijo in sodnike, ki so vodili prvo preiskavo o milanskem pokolu.

Danes je pred porotnim sodiščem pričal prof. Liliano Paolucci, ki naj bi preprečil taksista Rolandija, da pove policiji vse kar ve o pokolu. Paolucci je poudaril, da je imel vti, da Rolandi recitira slabo naučeno zgodbo, ko mu je govoril o svoji duševni razdvojenosti med stromom pred možni postavbe in moralno obvezo, da razkrinka zločinca. Iz njegovega pripovedovanja je tudi očito, da je verzija dogodkov, ki jo je dal Rolandi sodnikom, različna od verzije, ki jo je dal Paolucci.

RIM, 8. — Karabinjerji rimskega preiskovalnega oddelka so davi aretirali 43-letnega Neapelčana E. Spedita De Vito, katerega dolžijo, da je kršil določila zakona o pristranskostnih napravah.

PO POSKUSU POKOLA, KI BI ZASENČIL SPOMIN NA TRG FONTANA V torek v Genovi začetek procesa za atentat na brzec Turin-Rim

Pred porotnim sodiščem se bodo morali zagovarjati Nico Azzi, Mario Marzolari in Francesco De Min - Vodja prevratniške skupine Giancarlo Rognoni je pravočasno pobežnil v Švico - Če bi atentat uspel, bi terjal vsaj 500 mrtvih

GENOVA, 8. — Pred genovskim porotnim sodiščem se bo v torek začel proces proti štirim fašističnim teroristom, ki jim je 7. aprila lani le za las spodletel atentat na brzec Turin - Rim. Črna mreža, fašistične bombe, ki so tuji pred nedavnim terjale sedem človeških žrtve, strategija napetosti, s katero so skušali prevratniki vzpostaviti avtoritarni režim v Italiji, bodo glavne teme procesa proti Nicu Azziju, Mauru Marzolariju, Francesco De Minu in Giancarlu Rognoniju, voditelju prevratniške skupine »La Fenice«, ki je združevala desničarske izvenparlamentarce, neonacistične in člane MSI. Prvi trije obtoženci so že leto dni zaprti v genovskem zaporu. Rognoni pa je pravočasno zaslužil nevarnost in jo odkuril v Švico.

Javni tožilec dolži vse štiri obtožence poskusa pokola, kazni, ki jo italijanski zakonik predvideva za ta zločin pa je dosmrtna ječa. Strogost je v tem primeru zlasti utemeljena, saj so preiskovalci ugotovili, da je bila bomba eksplozivna in nabit polnem vlakom terjala vsaj 500 mrtvih. Še huje pa bi bile posledice, če bi neofašisti izpeljali do konca svoj zločinski načrt in bi bomba počila v predoru (kar je zelo verjetno, saj je na železniški progi med Genovo in Rimom vrsta predorov).

Atentat na brzec je spodletel, ker je Azzi, medtem ko je v stranišču vklopljal pekleniški stroj (1 kg trotila, ista količina razstreliva, ki je povzročila pokol v Bresciji), eksplodiral detonator v rokah.

To je rekonstrukcija dramatičnega poskusa atentata: 7. aprila ob 13. uri so potniki brzca 603, ki je malo prej odpotoval iz Genove, silili zamolklo eksplozijo v stranišču drugorazrednega voza. Potniki in železničarji, ki so se zgrnili okrog stranišča, so videli na tleh mlako krvi, v zraku pa je dušec smrdelo po eksplozivu. O atentatorju niti sledu. Našli so ga kmalu nato, skritega v vozu za prtljago in ga na postaji Santa Margherita Ligure izročili karabinjerjem. Možje postavljajo, ki so zasumili atentat, so pregledali progo do Genove in našli ob traciščnih trotil, lepilni trak in budliko, ki naj bi služila za tempiranje. Nedaleč je bila še usnjena torba s tremi samokresi in nekaj sto naboji.

Takoj po aretaciji Azzijsa so preiskovalci prišli na sled Marzorati, ki je bil na vlakcu z Azzijem. In De Minu, ki bi moral čakati v Pavii na padaja ter ju odpeljati na varno v Milan. Rognoni, načelnik prevratniške skupine in »možgani« atentata, jo je pravočasno odkuril v tujino.

Preiskovalcem je bilo takoj očito, da gre propadli atentat uokviriti v širši prevratniški načrt, ki obsega celotno strategijo napetosti. Prav zato bo med procesom javni tožilec skušal dokazati povezavo med aretiranimi prevratniki in MSI. Genovski državni pravdnik dr. Carlo Barile in njegov milanski kolega Viola sta ugotovila, da so bili vsi, Azzi, De Min in Marzorati vpisani v Almirantejevo stranko in da jim izkaznice niso pravočasno zapadle. Sami so tudi priznali stike s tajnikom milanske federacije MSI, poslancem Francom Mario Servellom. Ta se brani, da je vedno odsvetoval bombe atentate, tožilec pa ni tako trdno prepričan, da je bil Marzorati prepričan, da ga bo stranka politično krila. Prepričanje pa naj bi izhajalo iz pogovorov z Rognonijem po sestanku pri poslan-ku Servellu.

Atentatorji so tudi računali da jim bo uspelo naprti izvenparlamentarni levici odgovornost za zločinski podvig. V tej zvezi je preiskovalni sodnik ugotovil, da so nameravali 20 minut pred eksplozijo bombe klicati uredništvo nekega lista: »Čez dvajset minut bo na brzcu Turin - Rim eksplodiral pekleniški stroj. Osvobodite takoj tovariške skupine »XXII. oktober« (tedaj je bil v Genovi v teku proces proti zločinski tolpi) in vami bodo povedali, kje je skrita bomba.« Na postajah naj bi medtem drugi »črni« aktivisti delili letake podpisane »Lotta continua«.

Nico Azzi je tudi vpleten v druge tragične epizode strategije napetosti. Dolžijo ga, da je prisrkel bombe fašistom, ki so aprila lani v Milanu ubili policijskega agenta Antonia Marina. To je še dokaz več, da so si fašisti zamišljali atentat na brzec Turin - Rim le kot prvi člen v verigi zločinskih podvigov, ki so ponovno izbruhali prav v teh dneh z atentatom v Bresciji in še prej z atentatom proti slovenski soli pri Sv. Ivanu. Atentat na brzec naj bi bil le »episkop« v načrtu so namreč imeli desetine bombnih napadov na viala po vsej Italiji.

Tudi padavski sodniki se zanimajo za Azzijsa, saj kaže, da je bila skupina »La Fenice« tesno povezana z »Etronicom«, fašistično organizacijo

iz Ortonova, ki je kovala prevratniško zaroto in pripravljala umor 1.600 vidnih italijanskih političnih predstavnikov.

Tudi ta dogodek dokazuje, da mladi Azzi, pred kratkim je dopolnil 23 let, ve marsikaj o prevratniških naklepih fašistov in da se ga zato marsikdo boji. »Če pove vse kar zna — naj bi pred kratkim rekel nekdo — je za nas konec...« Ne gre pozabiti, da je policiji oktobra lani prišlo v roke pismo, s katerim je Rognoni grozil Azzijsu s hudo kaznijo, ker da je izblebel policiji vse kar je znal. Mladi prevratnik pa se je branil, da je povedal le, kar je bil prisiljen povedati. Dolej ni črnil skoraj besedice, zavril je le vso odgovornost za atentat na svojega voditelja. Njegovemu zgledu sta sledila tudi Marzorati in De Min, vsi trije pa se branijo, da so imeli v načrtu le demonstrativno akcijo. To obrambno linijo pa je preiskovalni sodnik v utemeljitvi obtožnice raztrgal z neizpodbitnimi dokazi.

PRAGA, 8. — Devet otrok je izgubilo življenje v prometni nesreči v Hornu Ruzbachyju na Slovaškem. Avtobus poln otrok je iz neznanih razlogov treščil v nasprotni vozeči tovornjak. V nesreči je bilo osem malih potnikov hudo ranjenih. Policija je aretirala šoferja avtobusa.

OB ZAKLJUČKU ITALIJANSKE ŠKOFOVSKE KONFERENCE

Papež poziva vernike k enotnosti

Zgodovinar Coppola v Assisiju: prepad med hierarhijo in verniki

VATIKAN, 8. — Papež Pavel VI. je danes slovesno zaključil 11. generalno zasedanje italijanskih škofov, ki se je začelo prejšnji ponedeljek. V sikstinski kapeli je papež somaseval z 22 škofi, ki so predstavljal svoje območje (v Italiji je okoli 250 rezidenčnih škofov, ki direktno ali posredno upravljajo okoli 280 škofij).

Med maso je papež spregovoril navzočim ter se zavzel za resnično enotnost med katoličani. Čeprav ne izrecno, vendar je bila v vsem njegovem govoru navzoča zaskrbljenost zaradi nedavnega za katoliško cerkev negativnega izida referenduma o razporoki. Tako papež kot tudi italijanski škofje pripisujejo ta negativni izid razdvojenosti v samem telesu katoliške cerkve.

»So danes ljudje — je dejal Pavel VI. — ki govorijo z vžihčenjem o cerkveni skupnosti... Često pa se dogaja, da ti ljudje skušajo uveljavljati svoje osebne poglede ali korist, a istočasno oporekajo zgodovinski in kanonske aspekte življenja in vidne Cerkve ter odrekaajo dokovinske in zgodovinske poslušnosti do zakonite cerkvene oblasti.«

To je en sam odstavek iz daljšega papežev govoru, ki je bil v središču vprašanja enotnosti cerkve na vseh ravneh. Med drugim se je dotaknil tudi rezultatov referenduma. »Potrebujemo enotnost — je dejal — mi škofi predvsem, ki nam je poverjena naloga, da to enotnost širimo, jo ščitimo, pričujemo zanjo, ji služimo ter jo doživljamo v okviru vere in ljubezni. Ta tema nas sili, da omenimo tudi na tem mestu, tako ve-

drem in duhovno bogatem, rezultata nedavnega referenduma, ki nam je z našim globokim obžalovanjem potrdil, da je mnogo državljancev te dežele, ki so nam zelo pri srcu, odrekli svojo solidarnost pri preizkušnji o temi, zakonske neločljivosti...«

V nadaljevanju svojega govora je papež dejal, da cerkev ne bo nacenjala polemike, ki je pravzaprav že preživela, pač pa je pozval katoličane, ki se niso držali evangetške zapovedi, naravnega zakona in nauka cerkvene oblasti (italijanske škofovske konference in same papeževe intervencije) naj dokažejo z dejanji svoje pripravljenosti, da zavirajo skupno življenje s cerkvijo.

V Assisiju (Perugia) je revija »Rocca« priredila okroglo mizo o rezultata referenduma 12. maja. Na srečanju so govorili o. Bartolomeo Sorger, ravnatelj revije »Civiltà Cattolica«, pisatelj Raniero La Valle, zgodovinar Pietro Coppola in prof. Enrico Chiavacci, strokovnjak za moralno vede. Medtem ko je Sorger bil stališče italijanskih škofov pa je La Valle opozoril na prepad med cerkveno hierarhijo in verniki. Coppola je s svoje strani kritiziral referendum z zgodovinskega stališča. Chiavacci pa je dejal, da zmaga glasov »ne« na referendumu ne pomeni, da so italijanski katoličani zavrnili cerkev kot ustanovo.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

L. O.

L. O.

PO URADNEM SPOROČILU V LIZBONI

V četrtek v Londonu nadaljevanje pogovorov Portugalska - PAIGC

Maroko in Lizbona ponovno vzpostavila diplomatske odnose - Preiskava o grozodejstvih v Mozambiku

LIZBONA, 8. — V portugalski prestolnici so danes uradno sporočili, da se bodo pogajanja med Portugalsko in afriško stranko za neodvisnost Gvineje Bissau in Capvertskih otokov PAIGC nadaljevali v Londonu 13. junija. Kot je znano bi se moral drugi krog pogajanj začeti danes, a so jih odložili na zahtevo delegacije PAIGC zaradi napada skupine plačancev na gvinejsko prestolnico.

V Lizboni so tudi objavili skupno sporočilo o pogovori med portugalskim zunanjim ministrom Soaresom in predstavnikom mozambiškega osvobodilnega gibanja Frelimo v Lusaki. Obe strani sta po dvodnevnih pogovorih spoznali, da je vzpostavitev premirja v Mozambiku podrejena splošnemu sporazumu o temeljnih načelih bodoče politične ureditve te dežele.

Sporočilo dodaja, da sta libanonska in mozambiška delegacija preučili vsa odprta vprašanja in sklenili se ponovno sestati v začetku junija v Lusaki. C koncu poročilo poudarja, da so pogovori potekali v prijateljskem vzdušju.

Maroško veleposlanstvo v Parizu je medtem sporočilo, da sta Maroko in Portugalska sklenili ponovno vzpostaviti diplomatske stike na ravni veleposlanikov. Sklep maroške vlade je posledica spremembe v portugalski zunanji politiki saj je ta država leta 1972 prekinito odnose z Libonom zaradi njeve rasistične in kolonialistične politike. Maroko je prva arabska država, ki navezuje diplomatske odnose s Portugalsko po vojaškem državnem udaru.

Pred preiskovalno komisijo OZN o grozodejstvih portugalskih vojakov v Angoli in v Mozambiku, ki se sestaja v Dar Es Salaamu, je danes pričal afriški deček, ki je opisal pokol v naselju Chawala v pokrajini Tete. Deček je povedal kako je portugalska vojska obklopla naselje, postrelila prebivalce, nagrnala njihova trupla izven vasi in jih zažgala. Sam se je rešil, ker mu je uspelo, da se je skrčil pod kopico trupel. V pokolu so mu Portugalsci ubili sedem bratrov. Poudaril je tudi, da so napadali ženske in razparali trebuh noseči ženski in vržili nedoročnega otroka v ogenj. Deček je še dejal, da je on prvi obvestil misijonarje v Terezi o pokolu v svoji vasi in v naselju Wiryamu.

V kratkem ponovni francoski jedrski poskusi v atmosferi

PARIZ, 8. — Francoski uradni list je danes objavil vest, da bo Francija v kratkem nadaljevala s svojimi jedrskimi poskusi v atmosferi nad atolom Mururoa. Zaradi poskusov bo plova obkrožila prepovedana od 11. junija dalje. Istočasno s obvestilom je predsedstvo republike izdalo uradno sporočilo, ki poudarja, da bodo tudi ti zadnji francoski poskusi v atmosferi. Od prihodnjega leta dalje bodo francoski znanstveniki raztrleljali svoje jedrske nabobe v podzemskem razstrelišču na otoku Fangataufa. Sporočilo nadalje podčrtuje, da gre tudi letošnje poskuse uokviriti v napore za izpopolnitve francoskega obrambnega jedrskega arzenala.

Ameriški strokovnjaki o skupnem vesoljskem poletu ZDA-SZ

WASHINGTON, 8. — Eugene Cernan, zadnji ameriški kozmonavt, ki je stopil na Luno, je včeraj v pogovoru s časnikarji o skupnem

Vzpostavljeni diplomatski odnosi med Portugalsko in SFRJ

BEograd, 8. — Po poročanju tiskovne agencije Tanjug sta Jugoslavija in Portugalska sklenili vzpostaviti diplomatske odnose po sestanku med portugalskim zunanjim ministrom Soaresom in jugoslovanjskim pomočnikom zveznega tajnika za zunanje zadeve Dizdarevičem. Slednji je povabil Soaresa na obisk v SFRJ. Portugalski minister je vabilo sprejel.

Vzpon na Eiffelov stolp

Skupina šestih neidentificiranih študentov se je včeraj povzpela na 300 metrov visok Eiffelov stolp v Parizu. Policija je drzne plezalce prišla, da bi jih legitimirala, nato pa jih je izpustila. Na sliki: eden od plezalcev med vzponom